

การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการ
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง

RETIREMENT FINANCIAL PLAN FOR OFFICIALS OF THE OFFICE OF
VOCATIONAL LAMPANG

เสาวนีย์ บุญเฉลิม

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการ
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง

เสาวนีย์ บุญเฉลิม

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี
คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2554
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อการคั่นคว่ำอิสระ

การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการ
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง

Retirement Financial Plan for Officials of the Office of
Vocational Lampang

ชื่อ - นามสกุล

นางเสาวนีย์ บุญเฉลิม

วิชาเอก

การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์อภिरดา สุทธิสานนท์

ปีการศึกษา

2554

คณะกรรมการสอบการคั่นคว่ำอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร เจริญเยี่ยม)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ประเสริฐศรี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์อภिरดา สุทธิสานนท์)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติการคั่นคว่ำอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะบริหารธุรกิจ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร)

วันที่ 18 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2555

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง
ชื่อ-นามสกุล	นางสาวณีย์ บุญเฉลิม
วิชาเอก	การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์อภิรดา สุทธิสานนท์
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ช่วงอายุ 50 - 60 ปี จำนวน 147 คน โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย อัตราร้อยละ มูลค่าเงินปัจจุบัน

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง บางส่วนมีความประสงค์เข้าร่วมโครงการเกษียณก่อนกำหนด (Early Retirement) ในปีงบประมาณ 2556 ซึ่งมีอายุเฉลี่ย 54 ปี และข้าราชการที่ต้องการเกษียณตามกำหนด มีตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นครูคศ.2 ข้าราชการเมื่อเกษียณอายุราชการส่วนใหญ่ประสงค์จะขอรับเงินบำนาญ โดยให้เหตุผลเพราะเป็นรายได้หลักที่มีเงินเข้าบัญชีทุกเดือน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการเปรียบเทียบด้วยมูลค่าเงินปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าและกระแสเงินสดออก พบว่า ข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. และไม่เป็นสมาชิก กบข. ที่ต้องการเกษียณก่อนกำหนด ทั้งที่เลือกรับเงินบำเหน็จหรือเงินบำนาญ และกลุ่มของข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น ผลการเปรียบเทียบข้อมูลปรากฏว่ามีมูลค่าปัจจุบันกระแสเงินสดเข้าสูงกว่ามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดออก ซึ่งแสดงว่าข้าราชการกลุ่มดังกล่าว มีการวางแผนทางการเงินที่ดี ส่วนข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. และที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. ที่เกษียณตามกำหนด ไม่ว่าจะเลือกรับเงินบำเหน็จหรือเงินบำนาญ ยกเว้น ข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. ไม่ต้องการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น ผลการเปรียบเทียบข้อมูลปรากฏว่ามีมูลค่าปัจจุบันกระแสเงินสดเข้าต่ำกว่ามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดออกแสดงว่าข้าราชการกลุ่มนี้วางแผนทางการเงินไม่ดี

Independent Study Title	Retirement Financial Plan for Officials of the Office of Vocational Lampang
Name-Surname	Mrs. Saowanee Boonchalerm
Major Subject	Accounting
Independent Study Advisor	Associate Professor Apirada Suthisanonth
Academic Year	2011

ABSTRACT

The purpose of this independent study was to analyze a financial plan preparing for a retirement of officials. The sample consisted of 147 participants who were the officials of the Office of Vocational Lampang and whose ages ranging from 50 to 60 years old. The research instrument was the questionnaire while descriptive statistics used in the data analysis were mean, percentage, and the Present value.

The findings revealed that some of the officials, having approximately an average age of 54 years old, wanted to enter early retirement program in the fiscal year of 2013. In addition, the majority of the officials who wanted to enter a retirement program at 60 years old obtained a teacher position of Experience Academic Standing (Kor.Sor.2). It was found that most of the officials chose a pension scheme as their plan for the source of income after the retirement at 60 years old so that they would have money transferred into their bank account, and they could spend it every month.

The results of the data analysis through a comparison of the present value of cash inflow and the present value of cash outflow indicated that the officials, both being a member and a non-member of GPF., wanting to enter early retirement program, both preferring a retirement allowance scheme and a pension scheme, as well as the officials who were a non-member of GPF., entered a retirement program, preferred a retirement allowance scheme, and had other income, had a proper financial plan. This was a result from the present value of cash inflow was higher than the present value of cash outflow. On the other hand, the officials, both being a member and a non-member of GPF., wanting to enter a retirement program, both preferring a retirement allowance scheme and a pension scheme, (except the officials who were a non-member of GPF., preferring a retirement program and a retirement allowance, and having other income) did not appear to have a proper financial plan since the present value of cash inflow was lower than the present value of cash outflow.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยการอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร เจริญเยี่ยม ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์อภิรดา สุทธิสถานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ประเสริฐศรี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากที่สุด ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ช่วยประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ข้าพเจ้า และเพื่อน ACXS53 บัญชี ทุกคนที่ให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือ แนะนำ และร่วมกันทำงาน ทำกิจกรรม ร่วมกัน จนทำให้การศึกษาระดับปริญญาโทครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณข้าราชการครู สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ทำให้การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ และขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่สนับสนุนทุนการศึกษา โครงการไทยเข้มแข็ง (ทุน SP2) ตลอดระยะเวลาการศึกษา และสุดท้ายคือ สามิ และน้องนะโมที่อยู่ในท้องแม่ ร่วมเรียนหนังสือไปกับแม่จนกระทั่งแม่ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เสร็จสิ้น น้องนะโมก็ใกล้คลอดเต็มที ขอขอบคุณที่ ๆ ACXS53 บัญชี ทุกคนที่ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุนทำให้การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ประโยชน์และคุณความดีอันประเสริฐที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ขอบูชาแด่พระคุณบิดา มารดา ที่ได้อบรมสั่งสอน ปลูกฝังความดี ขยันหมั่นเพียร มานะอดทน คณาจารย์ครูบาอาจารย์ ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันเป็นพื้นฐานสำคัญ ทำให้เกิดผลสำเร็จในการทำการศึกษา ค้นคว้าครั้งนี้

เสาวนีย์ บุญเฉลิม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.4 คำจำกัดความในการวิจัย.....	4
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุ.....	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ.....	15
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับระบบบำนาญ.....	15
2.4 แนวคิดและทฤษฎีการเตรียมความพร้อมด้านการเงินเพื่อการเกษียณอายุ.....	22
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	34
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
4.2 ผลการวิเคราะห์.....	87
5. สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	90
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	90
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย.....	97
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	99
5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต.....	99
บรรณานุกรม.....	100
ภาคผนวก.....	103
ภาคผนวก ก หลักเกณฑ์การคำนวณเงินบำเหน็จ เงินบำนาญ เงินก้อนจาก กบข.และ มูลค่าเงินตามเวลา.....	104
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	114
ภาคผนวก ค พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ พ.ศ. 2494.....	119
ภาคผนวก ง พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2539.....	155
ประวัติผู้เขียน.....	184

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงแผนการลงทุนและสัดส่วนการกระจายการลงทุน.....	28
3.1 แสดงข้อมูลประเภทของกลุ่มประชากร ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดลำปาง.....	34
4.1 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของสถานภาพทางตำแหน่ง ข้าราชการสังกัดสำนักงาน อาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง.....	44
4.2 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละการวางแผนทางการเงินจากแหล่งรายได้หลัก ของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง.....	45
4.3 แสดงเหตุผลในการขอรับเงินบำนาญ ของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดลำปาง.....	45
4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและอัตราร้อยละของการวางแผนทางการเงินจากแหล่งรายได้อื่น ของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง.....	46
4.5 แสดงค่าเฉลี่ยของการประมาณการรายจ่ายหลังเกษียณอายุ ของข้าราชการสังกัดสำนักงาน อาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง.....	46
4.6 แสดงอายุและอัตราเงินเดือน ของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ตำแหน่งครู คศ.2 จนเกษียณอายุ กรณีข้าราชการที่ต้องการเกษียณตามกำหนด.....	48
4.7 แสดงอายุและอัตราเงินเดือน ของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ตำแหน่งครู คศ.2 กรณีข้าราชการที่ต้องการเกษียณก่อนกำหนด.....	50
4.8 แสดงผลสรุปการคำนวณมูลค่าเงินปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าและ กระแสเงินสดออก.....	88
5.1 แสดงผลสรุปการเปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าและ กระแสเงินสดออก.....	95

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
4.1 แสดงการคำนวณเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้ายของข้าราชการเกษียณตามกำหนด.....	49
4.2 แสดงการคำนวณเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้ายของข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด.....	51
4.3 แสดงการคำนวณเงินบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. และ ข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. (กรณีเกษียณตามกำหนด).....	59
4.4 แสดง Flow chart การคำนวณเงินมูลค่าปัจจุบัน.....	64
5.1 แสดงการคำนวณเงินออม.....	98

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการแพทย์เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และทำให้มนุษย์มีอายุยืนยาวมากขึ้นกว่าเดิม ประกอบกับคนรุ่นใหม่ส่วนมากเป็นผู้ได้รับการศึกษาสูง จึงรู้จักการดูแลรักษาสุขภาพยิ่งขึ้น ก็ยิ่งทำให้แต่ละคนมีอายุยืนยาวมากยิ่งขึ้นอีกด้วย เป็นผลทำให้ประชากรของประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศพัฒนามีผู้สูงอายุหรือคนชราเพิ่มขึ้นตามไปด้วย สำหรับประเทศไทยก็เป็นประเทศที่มีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นและมีแนวโน้มที่ผู้สูงอายุจะมีชีวิตยืนยาวมากขึ้นด้วยเช่นกัน (สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2551 : 57)

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้รายงานเกี่ยวกับโครงสร้างประชากรของประเทศ โดยได้จัดโครงสร้างประชากรของประเทศไทยเข้าสู่ประเทศที่มีประชากรสูงอายุเช่นเดียวกับประเทศพัฒนาในทวีปยุโรปแล้ว เพราะขณะนี้ประเทศไทยมีประชากรที่มีอายุเกิน 60 ปีมากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศและมีประชากรวัยเด็กลดลงเหลือร้อยละ 20 และอัตราส่วนของประชากรสูงอายุมิแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุก ๆ ปี สำหรับอายุขัยเฉลี่ยของประชากรนั้น ในปี พ.ศ.2339 มนุษย์มีอายุขัยเฉลี่ยประมาณ 25 ปี แต่ในปี พ.ศ.2539 มนุษย์มีอายุขัยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น โดยประชากรในประเทศพัฒนามีอายุขัยเฉลี่ย 70 – 80 ปี ส่วนในประเทศไทยขณะนี้ผู้ชายไทยมีอายุขัยเฉลี่ย 68 ปีและผู้หญิงไทยมีอายุขัยเฉลี่ย 72 ปี แสดงให้เห็นว่าอายุขัยเฉลี่ยของประชากรไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (องค์การอนามัยโลก, 2551)

ในช่วงสิ้นปีงบประมาณของทางราชการ คือ วันที่ 30 กันยายนของทุกปี หน่วยงานราชการต่าง ๆ ต้องสูญเสียกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถ หรือทรัพยากรบุคคลที่มีค่าไปจำนวนหนึ่งเนื่องจากการเกษียณอายุราชการ การออกจากราชการตามระเบียบของทางราชการที่กำหนดไว้ โดยใช้อายุเป็นเกณฑ์ ในแต่ละประเทศที่เกณฑ์การปฏิบัติแตกต่างกันไปตามสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมซึ่งอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 55 – 65 ปี ซึ่งบางประเทศพิจารณาลักษณะงานเข้าประกอบกับการเกษียณอายุ คือ งานระดับบริหาร หรืองานใช้สมองจะกำหนดอายุเกษียณสูงกว่า งานที่ใช้กำลังกายหรืองานระดับล่างลงมา เช่น ประเทศฝรั่งเศส ผู้ปฏิบัติงานในระดับต้นจะเกษียณเมื่ออายุ 55 ปี ระดับกลาง 60 ปี และระดับสูงเมื่ออายุ 65 ปี (อัมพร เกลิมฉัตร, 2545 : 1)

สำหรับประเทศไทย เริ่มกำหนดเกษียณอายุราชการในสมัยรัชกาลที่ 5 ในพระราชบัญญัติ เบี้ยบำนาญ ร.ศ.120 มาตรา 16 ได้กำหนดไว้ว่า ข้าราชการคนใดอายุครบ 55 ปี ต้องออกจาก ราชการเพราะเหตุสูงอายุเว้นไว้แต่รัฐบาลเห็นว่าผู้นั้นยังไม่มี ความชรามาเบียดเบียนและยังม ีความสามารถในการปฏิบัติราชการก็ให้รับราชการต่อไปอีกคราวละ 5 ปี จะเป็นคราวหนึ่งหรือสอง คราวก็ได้ ต่อมาได้ยกเลิกพระราชบัญญัติเบี้ยบำนาญ ร.ศ.120 และได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการอีกหลายฉบับ ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2471 มาตรา 8 พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2482 มาตรา 10 กำหนดให้ ข้าราชการครบเกษียณอายุราชการเมื่ออายุราชการเมื่ออายุ 55 ปี แต่สามารถต่อเวลาได้อีก 5 ปี ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 ซึ่งเป็นฉบับที่ใช้ในปัจจุบัน เมื่อประกาศ เริ่มแรกได้กำหนดให้ข้าราชการเกษียณเมื่ออายุ 55 ปี และสามารถต่ออายุได้ อีก 5 ปี เช่นเดียวกัน ต่อมาได้มีการแก้ไขใหม่โดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2504 มาตรา 3 กำหนด เกษียณเมื่ออายุ 60 ปี แต่ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการจะ ต่อเวลาให้รับราชการต่อไปอีกคราวละ 1 ปี จนอายุครบ 65 ปีก็ได้ ซึ่งต่อมาก็ได้ยกเลิกการต่อเวลา ราชการโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2518 แต่สำหรับข้าราชการ พลเรือนในพระองค์สมุหราชองครักษ์และรองสมุหราชองครักษ์ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นความจำเป็นเพื่อ ประโยชน์แก่ทางราชการในพระองค์ สามารถต่อเวลาได้อีกคราวละ 1 ปี จนอายุครบ 65 ปีบริบูรณ์ ในภายหลังได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2523 ได้กำหนดให้ข้าราชการที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ต้องพ้นจากข้าราชการเมื่อสิ้น ปีงบประมาณนั้น เว้นแต่ในกรณีที่จำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของ ราชอาณาจักร หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการด้านการศึกษาการพัฒนาประเทศหรือเป็นข้าราชการ พลเรือนในพระองค์สมุหราชองครักษ์ คณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้ต่อเวลาข้าราชการต่อไปอีกคราวละ 1 ปี จนอายุครบ 65 ปีบริบูรณ์ก็ได้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2542 : 35 – 36)

ผู้ที่รับราชการนอกจากจะเกษียณอายุราชการเมื่ออายุครบ 60 ปีบริบูรณ์แล้ว ในขณะเดียวกันต้องเปลี่ยนสถานภาพตนเองกลายเป็นผู้สูงอายุ เนื่องจากประเทศไทยถือเกณฑ์ กำหนดบุคคลที่จะเป็นผู้สูงอายุตามเกณฑ์ ตามที่ประชุมสมัชชาโลกว่าด้วยผู้สูงอายุซึ่งเป็นเกณฑ์ สาภกที่กำหนดให้ชายและหญิงที่มีอายุครบ 60 ปีขึ้นไปเป็นผู้สูงอายุ เมื่อข้าราชการเกษียณอายุ ราชการ มีสิทธิได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือได้รับความช่วยเหลือจากทางราชการ คือ 1) มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ 2) มีสิทธิได้รับเงินประเดิม เงินชดเชย เงินสมทบ เงินสะสม และ เงินผลประโยชน์ในกรณีข้าราชการที่เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)

3) มีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาล 4) มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือการศึกษามบุตร 5) มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือพิเศษ (เชิดชัย มีคำ, 2540 : 287 – 322)

นอกจากผู้ที่เกษียณอายุราชการตามกำหนดแล้ว ยังมีกลุ่มที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด (Early Retired) ตามนโยบายมาตรการปรับปรุงอัตราค่าจ้างของรัฐระยะเวลาไม่เกิน 5 ปีงบประมาณ (พ.ศ. 2552-2556) โดยกลุ่มเป้าหมายของโครงการนี้ คือ ผู้มีอายุ 50 ปีขึ้นไป หรือผู้ที่มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ครบ 25 ปี (ไม่รวมเวลาราชการทวีคูณ) ซึ่งโครงการนี้ก็มีผลดีสำหรับผู้ที่ต้องการลาออกก่อนเวลาเกษียณอายุราชการ เนื่องจากความจำเป็นเหตุผลส่วนตัว เช่น เจ็บป่วย ต้องการใช้จ่ายเงินเพื่อชำระหนี้สินหรือไปลงทุนทำธุรกิจอื่น ฯลฯ ข้าราชการที่อยู่ในกลุ่มนี้ก็ต้องวางแผนทางการเงินหลังจากที่ได้เข้าร่วมโครงการเกษียณก่อนกำหนดเหมือนกัน ซึ่งโครงการนี้ไม่ได้มีแผนดำเนินการไปตลอด ในปีงบประมาณ 2556 คือ 1 ตุลาคม 2555 ก็จะมีโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนดเป็นปีสุดท้ายของรอบนี้ (พ.ศ. 2552 – 2556) ผู้ที่ใกล้เกษียณหรือผู้ที่มีคุณสมบัติต้องคอยติดตามนโยบายมาตรการปรับปรุงอัตราค่าจ้างของรัฐ ซึ่งอาจจะมีเป็นช่วง ๆ เพื่อจะได้นำมาเป็นข้อมูลในการเตรียมความพร้อมวางแผนทางการเงินหลังเกษียณอายุต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.“การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต,” ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.ocsc.go.th>, 2554. [สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2554]

ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง เป็นกลุ่มบุคคลที่ต้องเกษียณอายุราชการตามกำหนด และหรือสมัครเข้าร่วมโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด (Early Retired) ในอนาคตข้างหน้า ที่จะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือได้รับความช่วยเหลือจากทางราชการและได้รับบำเหน็จบำนาญซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักที่แน่นอน มีความเสี่ยงน้อยที่จะมีเงินใช้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย แต่ปัจจุบันมีหลายปัจจัยที่จะมาเพิ่มความเสี่ยงให้มากขึ้น อาทิเช่น ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ อัตราเงินเฟ้อ ปัญหาสุขภาพ และจากสถานการณ์ภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด เช่น แผ่นดินไหว น้ำท่วม ทำให้ภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากการขาดแคลนไม่ว่าจะเป็นด้านสิ่งของอุปโภค บริโภค ค่าซ่อมแซมต่าง ๆ ทำให้เงินบำเหน็จบำนาญที่ได้รับไม่เพียงพอกับการดำรงชีวิตภายหลังเกษียณอายุราชการ และปัจจัยอีกปัจจัยหนึ่งที่คนวัยเกษียณละเลย ไม่ได้เตรียมตัวโดยมองว่าเป็นเรื่องไกลตัว คือ การวางแผนทางการเงินก่อนการเกษียณ ซึ่งความเป็นจริงแล้วการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณ เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทำเป็นประจำและเป็นสิ่งที่จะต้องเตรียมพร้อมรับมือกับวัยเกษียณที่จะมาถึง เพื่อไม่ให้ตกอยู่ในภาวะเสี่ยงภัยทางการเงิน ซึ่งเป็นภัยใกล้ตัวสำหรับคนที่ไม่มีวางแผน ฉะนั้นควรเตรียมพร้อมรับมือก่อนการเกษียณอายุราชการ เพื่อจะได้ไม่เป็นภาระให้กับลูกหลาน หรือสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงอายุระหว่าง 50 – 60 ปี ซึ่งจัดว่าเป็นช่วงเวลาสำคัญยิ่ง หรืออาจ

กล่าวได้ว่า เป็นช่วงโค้งสุดท้ายที่ควรจะได้รับรู้สถานภาพทางการเงินที่แท้จริงของตนเอง เพื่อเตรียมความพร้อมในการใช้ชีวิตในวัยเกษียณอายุได้อย่างมีความสุข

ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาในเรื่องของการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินก่อนการเกษียณอายุราชการ และวางแผนการออมเงินอย่างถูกวิธีรวมถึงการประเมินความพร้อมทางการเงินเพื่อให้ทราบถึงกระแสเงินสดรับ – กระแสเงินสดจ่าย ตลอดจนพฤติกรรมการใช้เงินในขณะที่เป็นข้าราชการประจำอยู่ เพื่อให้มีเงินพอใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขภายหลังเกษียณอายุราชการ ไปจนกว่าจะสิ้นอายุขัย

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ที่มีอายุระหว่าง 50 – 60 ปี จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคลำปาง วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง วิทยาลัยการอาชีพเกาะคา วิทยาลัยการอาชีพเถิน และวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการกฟผ.แม่เมาะ

1.4 คำจำกัดความในการวิจัย

สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดของสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ซึ่งมีวิทยาลัยในสังกัด 6 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคลำปาง วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง วิทยาลัยการอาชีพเกาะคา วิทยาลัยการอาชีพเถิน และวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการกฟผ.แม่เมาะ

เกษียณอายุราชการ หมายถึง ครบกำหนดอายุรับราชการหรือสิ้นกำหนดเวลารับราชการเมื่อบุคคลนั้นมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์

เกษียณอายุก่อนกำหนด หมายถึง การออกจากราชการก่อนครบกำหนดอายุรับราชการ 60 ปีบริบูรณ์

โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด หมายถึง นโยบายมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของรัฐ ให้ข้าราชการลาออกจากราชการก่อนถึงกำหนดครบหรือสิ้นกำหนดเวลาราชการเมื่ออายุครบ 60 ปี บริบูรณ์

การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ หมายถึง กระบวนการที่ต้องกำหนด มาตรฐานการวางแผนเกี่ยวกับการคำนวณเงินที่มาจากแหล่งรายได้และบริหารเงินให้เพียงพอกับ รายจ่ายแล้ววางแผนการออมตั้งแต่ปัจจุบัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามจำนวนเงินที่ต้องการ

กบข. หมายถึง กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. หมายถึง ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด ลำปาง ที่เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แบบสะสม ตามพระราชบัญญัติกองทุน บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539

ข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. หมายถึง ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด ลำปาง ที่อยู่ในระบบบำเหน็จบำนาญเดิม ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ พ.ศ. 2494

เงินก้อนจาก กบข. หมายถึง เงินประเดิม เงินสะสม เงินสมทบ เงินชดเชย และเงิน ผลประโยชน์ที่ข้าราชการที่เป็นสมาชิกพึงได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ประมาณการรายได้หลังเกษียณอายุ หมายถึง การคาดคะเนแหล่งของรายได้ของ ข้าราชการเมื่อเกษียณอายุราชการ ประกอบด้วยเงินบำเหน็จบำนาญ การลงทุนทำธุรกิจ การลงทุน ในกองทุนรวม การประกันชีวิต รายได้อื่น ๆ

ประมาณการรายจ่าย หมายถึง การคาดคะเนการค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการดำรงชีวิต ตลอดจนถึงอายุขัย

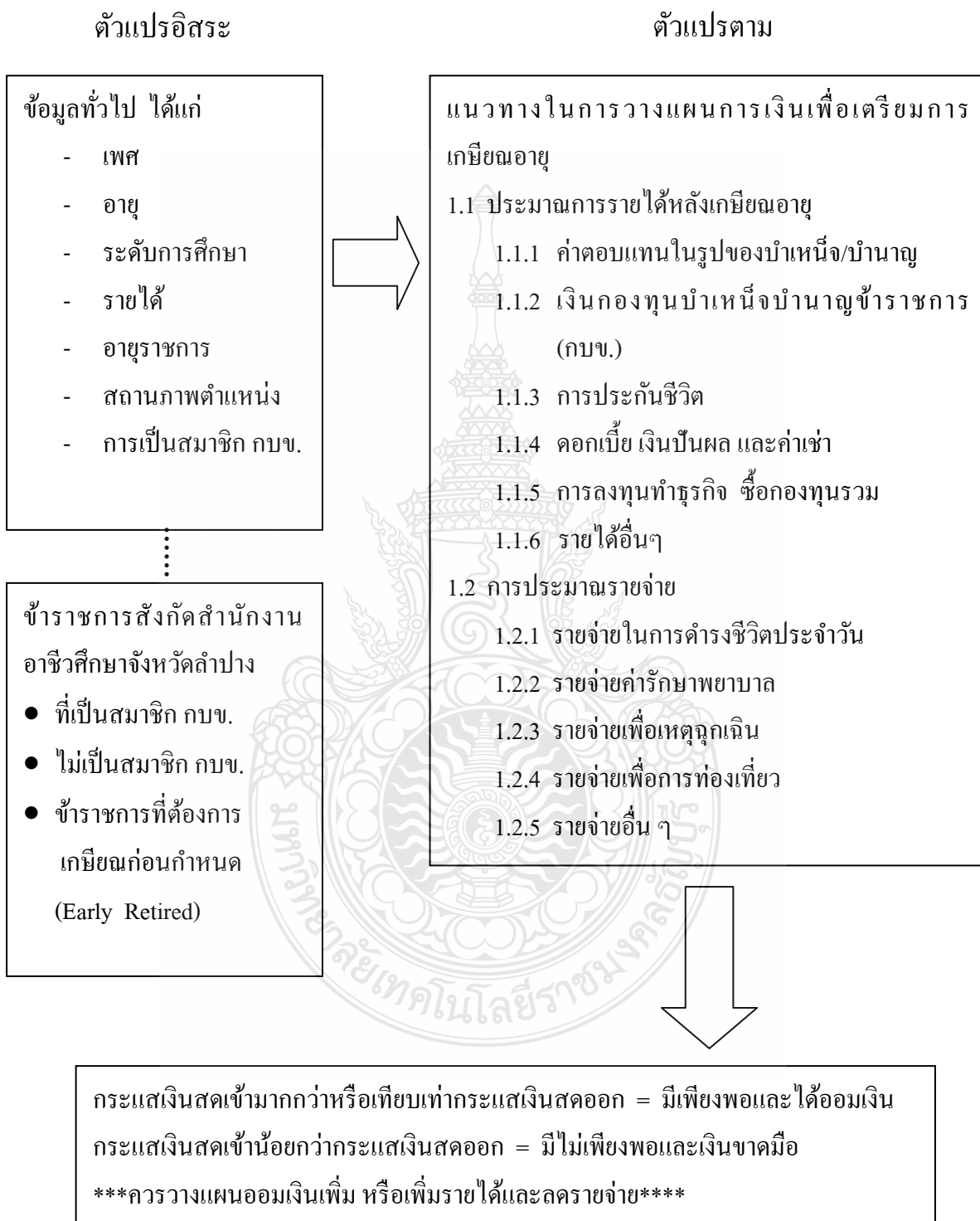
มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้า หมายถึง มูลค่าของกระแสเงินสดจากแหล่งเงินได้ ในอนาคตเมื่อคิดย้อนกลับมาในปีปัจจุบัน

มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดออก หมายถึง มูลค่าของกระแสเงินสดจากแหล่งรายจ่าย ในอนาคตเมื่อคิดย้อนกลับมาในปีปัจจุบัน

อายุเฉลี่ยปัจจุบัน หมายถึง อายุโดยเฉลี่ยของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดลำปางในปีปัจจุบัน

อายุขัยโดยเฉลี่ย หมายถึง อายุโดยเฉลี่ยของประชากรในประเทศไทย จนเสียชีวิต คือ ชายไทยอายุขัยเฉลี่ย 68 ปี หญิงไทยอายุขัยเฉลี่ย 72 ปี

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการวางแผนทางการเงิน เพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง
2. เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาในทางการเงินต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ครั้งนี้ผู้ทำการศึกษาค้นคว้าได้รวบรวมแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการศึกษา มาเป็นแนวทางในการทำการศึกษ โดยเนื้อหาของการศึกษาประกอบด้วย

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุ
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับระบบบำเหน็จบำนาญ
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีการเตรียมความพร้อมด้านการเงินเพื่อการเกษียณอายุ
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุ

การเกษียณอายุราชการ เป็นกระบวนการทางสังคมในการประกอบอาชีพที่กำหนดให้บุคคลที่ได้รับการจ้างงานต้องออกจากงานเมื่อถึงช่วงอายุที่กำหนดไว้ ซึ่งโดยปกติทั่วไปวาระนี้จะมีถึงเมื่อบุคคลมีอายุอยู่ในช่วง 55 – 60 ปี การเกษียณอายุเป็นสิ่งที่ทุกคนไม่อาจจะหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้นการวางแผนชีวิตในวัยนี้ จึงมีความสำคัญและจำเป็นพอกับการวางแผนการศึกษาในวัยเด็ก และการทำงานในวัยผู้ใหญ่ การวางแผนที่ดีจะนำไปสู่ชีวิตที่มีความสุข มีอายุยาวนานอย่างมีคุณภาพ และทำให้ประสบความสำเร็จสูงสุดเมื่อเกษียณแล้ว ถือเป็นโอกาสที่จะได้เปลี่ยนแปลงบทบาทของชีวิตหรือเริ่มชีวิตใหม่ตามที่ต้องการได้ (เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทยา และศิริกานต์ สิทธิไชย, 2546 : 166)

ความหมายของการเกษียณอายุ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 144) ให้ความหมายของการเกษียณอายุว่า หมายถึง การครบกำหนดอายุราชการ สิ้นกำหนดเวลารับราชการหรือทำงาน

บรรลุ ศิริพานิช (2550 : 27) ได้ให้ความหมายการเกษียณอายุการทำงาน หมายถึง การที่ต้องหยุดทำงานที่เคยทำอยู่เป็นประจำเพราะเหตุอายุครบกำหนดที่หน่วยงานนั้นกำหนดไว้หรือหยุดทำงานนั้น ๆ เพราะร่างกายไม่เหมาะสม

ธีระ ชัยยานนท์ (2542 : 12) กล่าวว่า การเกษียณอายุ เป็นกระบวนการทางสังคมในการประกอบอาชีพ ที่กำหนดให้บุคคลที่ได้รับการจ้างงานต้องออกจากงานเมื่อถึงอายุที่กำหนดไว้

การเกษียณอายุของข้าราชการไทย หมายถึง การที่ข้าราชการต้องออกจากราชการเมื่อมีอายุครบกำหนดตามที่กฎหมายประกาศไว้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2542 : 6) ได้ให้ความหมายของการเกษียณอายุ หมายถึง การสิ้นสุดหรือยุติการทำงานที่ได้ปฏิบัติมานาน และผู้ที่เกษียณอายุแล้วจะได้รับบำเหน็จหรือบำนาญเป็นสิ่งตอบแทน โดยทั่วไปจะใช้อายุตัวบุคคลและระยะเวลาการทำงานเป็นเกณฑ์ในการกำหนดอายุเกษียณ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ให้ความหมาย การเกษียณอายุราชการไว้ว่า หมายถึง ข้าราชการที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ โดยถือว่าเดือนกันยายนของทุกปีเป็นเดือนสุดท้ายในระบบงบประมาณประจำปี

แคสเทเตอร์ (Casterter 1976 : 476) กล่าวถึง การเกษียณอายุงานว่าเป็นกระบวนการให้บริการอย่างต่อเนื่องแก่คนงานซึ่งเป็นการรักษาระบบการทำงานไว้ โดยจะมีบุคคลากรในจำนวนที่เหมาะสมกับงานและอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมในเวลาอันสมควรแก่การปฏิบัติงาน

คลาร์ก (Clark 1980 : 9) ได้ให้ความหมายของการเกษียณอายุ (retirement) เป็น 2 นัย คือ ระยะเวลาสิ้นสุดของการทำงานภายหลังจากได้ทำงานมาเป็นระยะเวลาหนึ่งสำหรับบุคคลในวัยสูงอายุ อีกนัยหนึ่ง หมายถึง การลดชั่วโมงการทำงานลงจากเดิมจนอาจถึงระดับต่ำสุดจนไม่ต้องทำงานเลย โดยนัยนี้อาจหมายถึง ผู้สูงอายุที่ปฏิบัติงานมานานหรือผู้ปฏิบัติงานในวัยอื่นก็ได้

ฟิลลิปสัน (Phillipson 1993 : 180) ได้กล่าวว่า การเกษียณอายุงานเป็นกลไกให้แต่บุคคลถอนตัวออกจากสังคมการทำงาน ช่วยให้เกิดการกระจายงานจากคนสูงอายุไปยังคนหนุ่มสาว

จากความหมายของการเกษียณอายุที่อ้างอิงในเบื้องต้น สามารถสรุปได้ว่าการเกษียณอายุราชการนั้น หมายถึง การที่ข้าราชการต้องออกจากราชการเมื่อมีอายุครบกำหนดตามที่กฎหมายประกาศไว้และผู้เกษียณอายุแล้วจะได้รับบำเหน็จหรือบำนาญเป็นสิ่งตอบแทน

โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด (Early Retired)

โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด เป็นมาตรการปรับปรุงอัตราค่าจ้างของส่วนราชการ โดยเมื่อ 28 ส.ค.50 ที่ประชุม ครม. มีมติให้ความเห็นชอบโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด ตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ โดยให้มีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 - 2556 กลุ่มเป้าหมายของโครงการนี้ คือ ผู้มีอายุ 50 ปีขึ้นไป และผู้ที่มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ครบ 25 ปี (ไม่รวมเวลาราชการทวิคูณ) คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมมาตรการต้องเป็นข้าราชการประเภทใดประเภทหนึ่งดังต่อไปนี้ ข้าราชการพลเรือนสามัญและข้าราชการพลเรือนในพระองค์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ

พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร ข้าราชการรัฐการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(1) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการ ถูกสอบสวนหรือสอบหาข้อเท็จจริงทางวินัย พิจารณาโทษทางวินัย รายงานการลงโทษทางวินัย หรือพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย หรือเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาซึ่งมิใช่ความผิดลหุโทษหรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

(2) ไม่เป็นผู้ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่จะต้องออกจากราชการไม่ว่ากรณีใด ๆ ตามกฎหมาย เช่น ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา ถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ เนื่องจากไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ เป็นต้น

(3) ถ้าเป็นผู้อยู่ระหว่างปฏิบัติราชการชดใช้ตามสัญญาที่ได้ทำไว้กับส่วนราชการในการไปศึกษาฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย จะต้องปฏิบัติราชการชดใช้มาแล้วไม่น้อยกว่าระยะเวลาศึกษาฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย และจะต้องยินยอมชดใช้เงินตามสัญญาผูกพันที่ได้ทำไว้กับราชการสำหรับเวลาที่ยังปฏิบัติราชการชดใช้ไม่ครบ ทั้งนี้ ผู้จะได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการตามมาตรการจะต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตั้งแต่วันที่ขึ้นใบสมัครจนถึงวันที่ได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการ

สิทธิประโยชน์ใจ

จะได้รับเงินก้อน 8 - 15 เท่า

ตามสูตร เงินก้อน = $(8 + \text{อายุราชการที่เหลือ}) \times \text{เงินเดือนเดือนสุดท้ายรวมเงินประจำตำแหน่ง (ถ้ามี)}$
สูงสุดไม่เกิน 15 เท่าของเงินเดือน

กลุ่มเป้าหมาย คือ ข้าราชการที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป (49 ปี 6 เดือนไม่ได้) หรืออายุราชการ 25 ปี (24 ปี 6 เดือน ได้) ต้องมีอายุราชการเหลือ 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ออก

สิทธิประโยชน์อื่นๆ

1. การยกเว้นภาษีเงินก้อนที่ได้รับตามมาตรการฯ
2. การยกเว้นภาษีในส่วนของเงินที่ได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)
3. การยกเว้นไม่ต้องชดใช้ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ปกติกับเงินกู้ตามพระราชกฤษฎีกาสวัสดิการเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย พ.ศ.2535 โครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยจากธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธอส. - กบข. ด้วย

4. มีสิทธิได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
5. มีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนประจำปีเสมือนข้าราชการผู้นั้นลาออกจากราชการด้วยเหตุเกษียณอายุ
6. มีสิทธิขอรับการพิจารณาจัดสรรวงเงินกู้จากธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) โดยมีสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ประสานการฝึกอบรมการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

อนึ่ง ผู้ที่จะใช้สิทธิดังกล่าวจะต้องไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างการถูกสั่งพักราชการ ถูกสอบสวน หรือสอบหาข้อเท็จจริงทางวินัย หรือผู้ต้องหาในคดีอาญาซึ่งมิใช่ความผิดลหุโทษหรือความผิดที่ได้ทำโดยประมาท (สำนักงาน ก.พ. 2550. “การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต,” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: www.ocsc.go.th, [สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2554])

กระบวนการการเกษียณอายุการทำงาน

แอชลีย์ (Atchley, 1988 : 196 -198 อ้างถึงใน วันชัย แก้วสุมาลี, 2552 : 44) ได้กล่าวไว้ว่า การเกษียณอายุงานเป็นกระบวนการที่บุคคลจะต้องพบกับการเปลี่ยนแปลงในระยะต่าง ๆ 6 ระยะ คือ

1. ระยะก่อนการเกษียณ (Pre – retirement) เป็นระยะก่อนการเกษียณอายุงาน แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ remote Phase กับ Near Phase โดยที่ระยะ Remote Phase เป็นระยะก่อนเกษียณนานๆ ผู้เกษียณจะไม่วิตกต่อการเกษียณ แต่เมื่อใกล้จะเกษียณ คือ ช่วง Near Phase ผู้เกษียณจะเริ่มกังวลต่อการที่ต้องพบกับการเกษียณอายุ ในระยะนี้ถ้าบุคคลมีการเตรียมตัวที่จะเกษียณอายุการทำงาน จะมีความพร้อมที่จะเกษียณอายุไม่วิตกกังวลต่อการเกษียณอายุ หรือมีความวิตกกังวลเพียงเล็กน้อย
2. ระยะหลังเกษียณใหม่ๆ (Honeymoon Phase) เป็นระยะช่วงหลังเกษียณใหม่ๆ เป็นระยะเวลาที่มีความสุขที่ได้พักผ่อนจากการทำงาน รู้สึกหลุดพ้นจากหน้าที่ ได้ทำในสิ่งที่ต้องการ มีเวลาว่างที่เป็นอิสระในระยะนี้ แต่ละบุคคลจะอยู่ในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน อาจจะเป็น 1-5 ปี หรือน้อยกว่า 1 ปี ก็ได้
3. ระยะเริ่มเบื่อหน่าย (Disenchantment Phase) เป็นระยะที่เริ่มมีความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเกษียณอายุงาน มีความเหงาและขาดเพื่อน หงุดหงิดง่ายเกิดความรู้สึกไม่พอใจต่อชีวิตที่ดำเนินอยู่ปรับตัวไม่ได้ต่อการเปลี่ยนแปลง
4. ระยะเริ่มปรับตัว (Reorientation Phase) เป็นระยะของการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงและสภาวะหลังการเกษียณที่ต้องเผชิญต่าง ๆ

5. ระยะเวลาปรับตัวได้ (Stabilization Phase) เป็นระยะของการปรับตัวได้แล้ว และมีความเคยชินต่อการดำเนินชีวิตหลังการเกษียณอายุงาน

6. ระยะเวลาสิ้นสุด (Termination Phase) เป็นระยะสุดท้ายของการดำเนินชีวิต ผู้เกษียณต้องพึ่งพาผู้อื่นไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ระยะนี้จะรวมไปถึงสภาวะสุดท้ายของการมีชีวิตด้วย

การเกษียณอายุราชการแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่ถูกกำหนดไว้แน่นอนและประเภทที่ยืดหยุ่นได้ (กฤษฎา ตันติผลาชีวะ, 2524 : 14)

1. ประเภทที่ถูกกำหนดไว้แน่นอนคือ ข้าราชการที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ถือว่าพ้นจากอายุราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์

2. ประเภทที่ยืดหยุ่นได้ สำหรับประเภทนี้ใช้ในกรณีที่เป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรหรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นแก่ราชการในด้านการศึกษา หรือการพัฒนาประเทศ หรือเป็นข้าราชการในพระองค์ คณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้ต่ออายุราชการได้คราวละ 1 ปี จนถึงอายุ 65 ปีบริบูรณ์

ปัญหาและผลกระทบที่เกี่ยวข้องจากการเกษียณอายุการทำงาน

เมื่อถึงช่วงอายุที่คนเราต้องเกษียณอายุ สำหรับคนที่มีการเตรียมความพร้อมไว้แต่เนิ่น ๆ จะไม่ค่อยมีปัญหาต่างๆ ในชีวิตมากมายนัก แต่สำหรับคนที่ไม่ได้มีการเตรียมตัวก่อนการเกษียณที่ดีเมื่อใกล้ถึงช่วงเวลาเกษียณอายุการทำงาน มักจะได้รับผลกระทบจากการเกษียณอายุในด้านต่างๆอาจจะพบได้แม้ในผู้ที่ประสบความสำเร็จ ทั้งทางด้านอำนาจ ตำแหน่งหน้าที่ ชื่อเสียงเกียรติยศ และฐานะทางเศรษฐกิจ ผลกระทบจากการเกษียณอายุ แบ่งออกเป็นด้าน ๆ ได้ดังนี้ (บรรลุ ศิริพานิช, 2549 : 90 - 92)

1. ด้านจิตใจ ผู้เกษียณอายุที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเกษียณ และผู้ที่ไม่ได้วางแผนเตรียมตัวเตรียมใจมาก่อน มักจะมีความรู้สึกเวทนาตนเอง ซึมเศร้า หมดอาลัยตายอยากในชีวิต อยู่แบบซังกะตายไปวันๆ กับลูกหลาน มีความรู้สึกขมขื่น

2. ด้านสังคม การเกษียณอายุเป็นการถอนบทบาททางสังคมภายนอก ทำให้ผู้เกษียณมีสังคมที่แคบลง ส่วนใหญ่เป็นสังคมเฉพาะในบ้าน ขาดการพบปะกับเพื่อนร่วมงาน ทำให้เกิดความรู้สึกเหงา และหว่าเหว

3. ด้านการใช้เวลาว่าง การเกษียณอายุการทำงานทำให้มีเวลาว่างวันละ 6 – 8 ชั่วโมง ผู้เกษียณที่ไม่ได้วางแผนเตรียมงานอดิเรกหรือหากิจกรรมต่าง ๆ ไว้ มักพบกับปัญหาการใช้เวลาว่างให้หมดไปในแต่ละวัน ซึ่งปัญหาต่าง ๆ นี้มักพบในผู้เกษียณชายมากกว่าผู้เกษียณหญิง ทำให้เกิดความเครียดและเบื่อหน่ายได้

4. ด้านเศรษฐกิจ เมื่อเกษียณแล้วรายได้ต่าง ๆ จะลดน้อยลง เพราะเงินรายได้พิเศษ รายได้ประจำตำแหน่งต่างๆ จะสูญเสียไปพร้อมกับการเกษียณ จะเหลือเฉพาะจำนวนรายได้แน่นอนจากเงินบำนาญหรือบำนาญหนึ่งเท่านั้น ประกอบกับในปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอน ทำให้มีปัญหาเรื่องเงินเฟ้อมาก ดังนั้น ปัญหาด้านเศรษฐกิจจะมีผลกระทบต่อผู้เกษียณมาก เพราะผู้เกษียณมักจะมีรายจ่ายเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพที่เสื่อมโทรมลงของตนเองมากขึ้น

5. ด้านร่างกาย การเกษียณอายุทำงานเป็นการได้หยุดพักจากการทำงานที่เคยทำอยู่เป็นประจำเท่านั้น ผลกระทบด้านสุขภาพจึงไม่เห็นชัดเจน หากจะมีการเปลี่ยนแปลงทางกายบ้างก็มักจะเป็นผลสืบเนื่องจากผลกระทบกระเทือนทางด้านจิตใจมาก่อน

6. ผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับคู่ชีวิต และสมาชิกในครอบครัว เนื่องจากผู้เกษียณอายุมีเวลาอยู่บ้านมากขึ้น ทำให้มีโอกาสเข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของครอบครัวมากขึ้น คู่ชีวิตหรือสมาชิกในครอบครัวอาจรู้สึกถูกรุกล้ำอาณาเขต เกิดอารมณ์หงุดหงิดและไม่สบายใจได้

สรุปได้ว่า ผลกระทบจากการเกษียณอายุการทำงานส่วนใหญ่จะมีผลกระทบทางด้านจิตใจมากกว่าทางด้านร่างกาย ด้วยสาเหตุนี้ ทำให้ผู้เกษียณอายุการทำงานเกิดภาวะความตึงเครียดและเศร้าหมอง หดหู่ มีเวลาคิดฟุ้งซ่านได้ ดังนั้น การบำบัดจิตใจหรือปรับทัศนคติและพฤติกรรมในการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณให้เป็นไปในทิศทางที่ดี จะสามารถทำให้บุคคลเหล่านั้นสามารถรับกับสภาพการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปได้ และสามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างมีความสุขกับช่วงระยะเวลาสุดท้ายที่เหลืออยู่ของชีวิต

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเกษียณอายุ

สุรกุล เจนอบรม (2534 : 34-35) เสนอแนวคิดทฤษฎีที่ใช้อธิบายภาวะเกษียณอายุทางจิตวิทยาสังคมที่ใช้กันแพร่หลายในปัจจุบันมี 3 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีกิจกรรม ทฤษฎีถดถอยห่างจากสังคม และทฤษฎีบทบาท

1. **ทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory)** เป็นทฤษฎีที่เสนอโดย Robert Havighurst (1963) ซึ่งทำการศึกษาบุคคลชาวผิวขาวที่มีฐานะปานกลางและมีสุขภาพดีที่จะก้าวเข้าสู่วัยเกษียณอายุ พบว่าบุคคลที่มีกิจกรรมปฏิบัติอยู่เสมอ ๆ จะมีบุคลิกที่กระฉับกระเฉงและการมีภาระกิจกรรมสม่ำเสมอ จะทำให้มีความพึงพอใจในชีวิตและปรับตัวได้ดีกว่าบุคคลที่ปราศจากกิจกรรมหรือบทบาทภาระกิจหน้าที่ใด ๆ

ทฤษฎีนี้ยังเชื่อว่า บุคคลจะมีความสุขทางกายและทางใจ หากรักษากิจกรรมต่าง ๆ ไว้ได้ โดยเฉพาะกิจกรรมที่มีรูปแบบเฉพาะ ได้แก่ การทำงานอยู่ในปัจจุบัน หรือ มีกิจกรรมอื่น ๆ

อย่างต่อเนื่องแม้ว่าจะเกษียณอายุแล้วก็ตาม การหากิจกรรมอื่นทดแทนจะช่วยให้บุคคลมีความรู้สึกว่ามีชีวิตของตนเองมีคุณค่าและเกิดความนับถือในตนเอง อาจส่งผลให้บุคคลมีภาวะสุขภาพใจที่ดี

2. ทฤษฎีไร้ภาวะผูกพัน หรือ ทฤษฎีถดถอยห่างจากสังคม (The Disengagement Theory) เป็นทฤษฎีที่อธิบายในสิ่งที่ ตรงข้ามกับทฤษฎีกิจกรรม เสนอโดย William Henry (1961) ซึ่งกล่าวว่า เมื่อเข้าสู่วัยเกษียณอายุ ผู้สูงอายุจะลดกิจกรรมและบทบาทของตนเองลงซึ่งจะเป็นผลจากการที่รู้สึกว่าตนเองมีความสามารถที่ถดถอยลงและการที่ผู้สูงอายุไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมและบทบาททางสังคม เป็นการถอนสถานภาพและบทบาทของตนเองให้แก่หนุ่มสาวหรือคนที่จะมีบทบาทหน้าที่ได้ดีกว่า ทั้งนี้เพราะสังคมต้องการคนที่มีทักษะใหม่และคนรุ่นใหม่เข้าไปแทนที่ทฤษฎีไร้ภาวะผูกพันนี้ เมื่อผู้สูงอายุถดถอยห่างจากสังคม เนื่องจากหมดบทบาทหน้าที่การทำงาน เช่น การเกษียณอายุการทำงาน การละจากบทบาทเดิม เป็นสิ่งที่ผู้สูงอายุต้องเตรียมตัวรับกับการเปลี่ยนแปลงนี้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าทฤษฎีไร้ภาวะผูกพันนี้ เชื่อว่า การที่ผู้สูงอายุไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและบทบาทของสังคมนั้น เป็นการถอนสถานภาพและบทบาทของตนให้แก่คนที่จะมีบทบาทได้ดีกว่าในระยะแรกนั้น ผู้สูงอายุจะรู้สึกวิตกกังวลและมีความบีบคั้น แต่ในที่สุดผู้สูงอายุก็จะยอมรับสภาพใหม่ คือ การไม่เกี่ยวข้องกับสังคมได้ทฤษฎีทั้งสองทฤษฎีนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นทฤษฎีที่สามารถอธิบายภาวะการสูงอายุของผู้สูงอายุที่มีพื้นฐานของชีวิตในวัยหนุ่มสาวที่แตกต่างกัน อันอาจเนื่องมาจากการใช้ชีวิตในวัยหนุ่มสาวที่มีสภาพสังคมและเศรษฐกิจต่างกัน ทฤษฎีกิจกรรมที่นำมาใช้กับผู้สูงอายุที่มีวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการมีสถานภาพและบทบาทในสังคมมาตลอดช่วงวัยหนุ่มสาวจนถึงวัยกลางคน เมื่อต้องละบทบาทและสถานภาพนั้นลงตามช่วงวัยชราการเกษียณอายุ จำเป็นอย่างยิ่งที่สังคมจะต้องเตรียมสถานภาพและบทบาทอื่น ๆ รองรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของผู้สูงอายุกลุ่มนั้น ในขณะที่ผู้สูงอายุที่มีวิถีชีวิตแบบเดิม ๆ ตั้งแต่วัยหนุ่มสาว วัยกลางคนจนเข้าสู่วัยสูงอายุ อาจจะไม่ต้องการกิจกรรมรองรับมากเท่าผู้สูงอายุกลุ่มแรก ส่วนทฤษฎีภาวะถดถอยใช้อธิบายกับผู้สูงอายุที่มีความพร้อมในการเข้าสู่ภาวะสูงอายุที่แตกต่างกัน ผู้สูงอายุที่มีความพร้อมเข้าสู่ภาวะสูงอายุจะลดบทบาททางสังคมของตนได้เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ และทำหน้าที่สนับสนุน คนหนุ่มสาวให้รับภาระทางสังคมแทน ตัวผู้สูงอายุเองจะหันเข้าหากิจกรรมอื่น ๆ ตามภาวะถดถอยของตน เช่น การศึกษาธรรมะ ฯลฯ ดังนั้นผู้สูงอายุที่ถดถอยตนเองลงได้ช้า จึงต้องนำทฤษฎีกิจกรรมมาใช้ในการอธิบายภาวะสูงอายุของผู้สูงอายุกลุ่มนี้แทน

3. ทฤษฎีบทบาท (Role Theory) ของ Philip ทฤษฎีนี้กล่าวถึง การปรับตัวเมื่อเข้าสู่วัยต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงต่อสิ่งต่างๆ เกิดขึ้นในชีวิตที่ไม่เหมือนเดิม เช่น การละทิ้งบทบาททางสังคม ความสัมพันธ์ทางสังคมซึ่งเคยปฏิบัติในวัยผู้ใหญ่มายอมรับบทบาททางสังคม และ

ความสัมพันธ์ทางสังคมในรูปแบบของการก้าวสู่วัยเกษียณอายุจากทฤษฎีบทบาท ซึ่งให้เห็นว่าบุคคลที่เคยมีอำนาจหรือมีบทบาทสูงมาก่อน เช่น การเป็นหัวหน้าครัวเรือนการมีบทบาทสูงในเชิงเศรษฐกิจ เป็นผู้หารายได้หลัก การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของบทบาทเหล่านี้ จะมีผลต่อภาวะสุขภาพทางใจค่อนข้างมาก หากบุคคลนั้น ๆ ไม่สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับบทบาทใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไป อาจทำให้บุคคลมีภาวะสุขภาพทางใจที่ไม่ดีตามมา (บรรลุ ศิริพานิช, 2541 : 67 - 68)

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ

หลังจากที่เริ่มเข้าสู่วัยเกษียณแล้วนั้น ผู้เกษียณจะต้องพบกับการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านสถานะทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงในบทบาทและหน้าที่จากที่เคยเป็นผู้นำครอบครัวก็เปลี่ยนมาเป็นสมาชิกคนหนึ่งในครอบครัว ซึ่งบางคนอาจจะยังปรับตัวไม่ได้ในช่วงแรก ๆ และอาจทำให้รู้สึกหงุดหงิดและสิ้นหวังในชีวิตได้ ดังนั้น จึงควรระลึกไว้เสมอว่าคนรุ่นเก่าเมื่อสิ้นเวลา ก็จากไปปล่อยให้คนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ความสามารถได้แสดงฝีมือขึ้นมาทำหน้าที่แทน (ปริชา กิจโมกษ์, 2553. “การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต,” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.tsi-thailand.org>, [สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2554])

ในอดีตการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุอาจจะไม่มีความจำเป็น เพราะมีลูกหลานคอยเลี้ยงดูเมื่อทุกคนแก่ชรา แต่ในปัจจุบันสภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต การให้ลูกหลานมาดูแล คงจะเป็นการลำบาก เนื่องจากบุตรหลานเองก็ต้องทำมาหากินเพื่อตัวเองและครอบครัวก่อน ดังนั้น จึงจำเป็นที่ทุกคนจะต้องวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุในอนาคต

การวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ มีเป้าหมายที่จะแสดงถึงความมั่นคงทางการเงิน ความสะดวกสบายและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่ดีทั้งปัจจุบันและอนาคต ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตได้นั้นก็คือผู้ที่มีการวางแผนไว้อย่างรอบคอบซึ่งเป็นการเพิ่มความมั่นคงให้กับตนเองและครอบครัว

ขั้นตอนของการวางแผน

1. กำหนดเป้าหมายหรือสิ่งที่ต้องการหลังเกษียณอายุแล้ว เช่น รายได้ที่ได้รับ บ้านรถยนต์ เป็นต้น ซึ่งจะเป็นแนวทางการวางแผนการเงินวัยเกษียณและอาจจะเปลี่ยนไปตามความเหมาะสมที่เปลี่ยนแปลง

2. กำหนดจำนวนเงินสะสมที่ต้องการเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหลังเกษียณอายุ และเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายได้เงินตามที่ต้องการ

3. การจัดทำโครงการลงทุนที่สร้างเงินลงทุนที่ได้สะสมไว้ให้มีครบตามจำนวนที่ต้องการและควรพิจารณาว่าควรนำเงินออมเหล่านั้นไปลงทุนอะไรได้บ้าง เพื่อให้เงินที่มีอยู่กองงอกออกดอกออกผลเพิ่มมากขึ้น

ข้อควรพิจารณาในการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมเกษียณอายุ

1. การหาระยะเวลาแห่งช่วงชีวิต (Longevity) ซึ่งในปัจจุบันช่วงชีวิตโดยเฉลี่ยของผู้ชายคือ 68 ปี และของผู้หญิงคือ 72 ปี แต่ด้วยเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ก้าวหน้าขึ้นไปทุกวันสามารถยืดอายุของคนไปได้อีก 20 ปี จากค่าเฉลี่ยนั้น

2. ระดับเงินเพื่อที่มีแนวโน้ม หรือคาดว่าจะเป็นไปได้ในช่วงเวลาของการเกษียณอายุ ซึ่งสามารถทำให้เงินออมที่หามาได้ในแต่ละปีค่อยๆ ไป

3. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้นเมื่อเริ่มอายุมาก โดยทั่วไปทุกคนต้องการเงินประมาณ 70 - 75% ของรายได้ก่อนการเกษียณอายุ เพื่อเอาไว้ใช้จ่ายเมื่อยามเกษียณอายุ ซึ่งอาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับวิถีชีวิตของแต่ละคนที่วางแผนเอาไว้

ฐานะทางเศรษฐกิจ และฐานะทางครอบครัวของข้าราชการเป็นตัวแปรสำคัญหนึ่งที่มีผลต่อการเกษียณอายุ เนื่องจากเมื่อเกษียณอายุราชการแล้วรายได้ของข้าราชการที่เคยได้รับประจำเป็นเงินเดือนต้องลดลงเนื่องจากออกจากราชการและเปลี่ยนเป็นรูปแบบของเงินบำนาญที่ลดลงแทน อาจจะไม่เพียงพอในการใช้จ่ายภายในครอบครัว ต้องการรายได้เสริมหรือรายได้พิเศษมาเพิ่มเติม ซึ่งปัจจัยทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ รายได้ รายจ่าย และการมีงานทำ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. รายได้ หมายถึง จำนวนเงินที่ข้าราชการผู้เกษียณอายุได้รับในแต่ละเดือน ในรูปแบบของเงินบำนาญ เงินช่วยเหลือจากลูกหลาน เงินจากอาชีพเสริมหรืออาชีพพิเศษ

เบอร์นไซด์ (Burnside 1981) กล่าวว่า การวางแผนด้านรายได้ก่อนและหลังการเกษียณเป็นสิ่งจำเป็นมากและต้องมีการวางแผนในระยะยาว บุคคลที่ต้องการใช้ชีวิตในระดับสังคมชั้นสูงภายหลังจากเกษียณอายุยังจำเป็นต้องมีการวางแผนระยะยาวก่อนการเกษียณมาก และความมั่นคงทางเศรษฐกิจนี้จะมีความสัมพันธ์กับสถานะสุขภาพที่ดีและการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ด้วยเหตุนี้ผู้สูงอายุส่วนใหญ่จึงมักมีความวิตกกังวลด้านสุขภาพของร่างกาย ดังนั้นการมีฐานะเศรษฐกิจที่มั่นคงจะช่วยให้ผู้สูงอายุมีความสุข

2. รายจ่าย หมายถึง ภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันหรือค่าใช้จ่ายเพื่อสนองตามความต้องการของข้าราชการผู้เกษียณอายุ

นอกจากนี้ วิธีการเตรียมตัวด้านรายได้และการใช้จ่ายภายหลังการเกษียณ อาจทำได้อีกหลายทาง เช่น

2.1 ทดลองฝึกใช้เงินภายในงบประมาณที่ควรจะได้รับจากรายได้ภายหลังการเกษียณสัก 1 เดือน สํารวจดูทรัพย์สินต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้ววางแผนว่าจะจัดการอย่างไรให้เหมาะสมที่สุดภายหลังเกษียณ

2.2 เตรียมวิธีการลดรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือยภายหลังเกษียณ และหารายได้เพิ่มจากทรัพย์สินที่มีอยู่ เช่น นำเงินไปฝากธนาคารหรือให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ต่าง ๆ เพิ่มเพิ่มรายได้

2.3 เตรียมเงินสำรองสำหรับรายจ่ายฉุกเฉิน เช่น ค่ารักษาพยาบาล เตรียมรับมือกับปัญหาเงินเฟ้อที่จะเกิดขึ้น ควรจะกั้นเงินส่วนหนึ่งไว้เพื่อใช้ยามฉุกเฉิน

2.4 เตรียมสะสมทรัพย์สินในรูปแบบของการฝากสะสม การซื้อพันธบัตร การประกันชีวิต การประกันสุขภาพ ประกันอุบัติเหตุ ฯลฯ

3. การมีงานทำ หมายถึง งานประจำหรืองานอดิเรกที่ข้าราชการผู้เกษียณอายุทำเพื่อความเพลิดเพลินหรือเพื่อหารายได้ทำแล้วจิตใจสบายขึ้น งานอดิเรกบางอย่างทำไปนาน ๆ จนชำนาญอาจกลายเป็นอาชีพได้ สามารถพัฒนาทักษะและเรียนรู้สิ่งใหม่ได้ง่ายการที่ปล่อยเวลาว่างไปเฉย ๆ นั้น เป็นสิ่งที่ทำลายชีวิตของผู้สูงอายุเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้การมีงานทำจะช่วยทำให้ชีวิตผ่อนคลาย มีสุขภาพแข็งแรงและยังทำให้เกิดการสมดุลในชีวิตของผู้เกษียณอีกด้วย แต่ในหลาย ๆ กรณีบุคคลที่เกษียณแล้วไม่มีงานประจำทำ ทำให้มีเวลาคิดฟุ้งซ่าน เหม่อลอย สุขภาพจิตเสีย ดังนั้นงานอดิเรกที่ย่อมจะมีความสำคัญอย่างน้อยก็ทำให้จิตใจสบายขึ้น สร้างมิตรภาพอันดีต่อกัน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับระบบบำเหน็จบำนาญ

1. ระบบบำเหน็จบำนาญ

1.1 ความหมาย

บำเหน็จ คือ เงินที่จ่ายให้แก่สมาชิก โดยจ่ายให้ครั้งเดียว เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง

บำนาญ คือ เงินที่จ่ายให้แก่สมาชิกเป็นรายเดือน โดยจ่ายตั้งแต่สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงจนกระทั่งผู้นั้นถึงแก่ความตาย

เงินสะสม คือ เงินที่สมาชิกส่งเข้ากองทุนเป็นรายเดือน ขณะนี้กำหนดไว้ร้อยละ 3 ของเงินเดือน

เงินสมทบ คือ เงินที่รัฐจ่ายสมทบเงินสะสม โดยส่วนราชการส่งเงินสมทบเข้ากองทุนเท่ากับเงินสะสมรายเดือน ขณะนี้กำหนดไว้ร้อยละ 3 ของเงินเดือน

เงินประเดิม คือ เงินที่รัฐจ่ายเพิ่มให้แก่สมาชิกซึ่งเป็นข้าราชการอยู่ก่อนวันที่ บทบัญญัติใช้บังคับและเลือกรับบำนาญในอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยคำนวณระยะเวลา จากวันที่เริ่มเข้ารับราชการจนถึงวันที่สมัครเป็นสมาชิกกองทุนและนำส่งเข้ากองทุน

เงินชดเชย คือ เงินที่รัฐจ่ายเพิ่มตามอัตราที่กำหนดตั้งแต่วันที่ เป็นสมาชิกจนถึงวันที่ ออกจากราชการเป็นประจำทุกเดือนเพื่อให้แก่สมาชิกซึ่งรับบำนาญ

ผลประโยชน์ตอบแทน คือ ผลประโยชน์ที่ได้รับตอบแทนเงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชยที่กองทุนได้นำไปลงทุน

เงินบำเหน็จตกทอด คือ เงินที่จ่ายให้แก่ทายาทหรือบุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายแสดงเจตนา ไว้ โดยจ่ายให้ครั้งเดียว เมื่อสมาชิกหรือผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย

เงินบำเหน็จดำรงชีพ คือ เงินที่จ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญเพื่อช่วยเหลือการดำรงชีพโดยจ่าย ให้ครั้งเดียว โดยผู้รับบำนาญมีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพตามอัตราและวิธีการที่กำหนดในกฎ กระทรวงการคลังแต่ต้องไม่เกิน 15 เท่าของบำนาญรายเดือนที่อยู่นั้นได้รับ

1.2 บำเหน็จ / บำนาญปกติ

คุณสมบัติผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติ มีดังนี้

- 1.2.1 เป็นผู้ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน
- 1.2.2 มีอายุราชการตั้งแต่ 1 ปี ขึ้นไป
- 1.2.3 ต้องไม่เป็นบุคคลที่ถูกไล่ออกหรือปลดออกจากราชการ เพราะมีความผิด
- 1.2.4 ต้องไม่เป็นข้าราชการวิสามัญหรือลูกจ้าง
- 1.2.5 ต้องไม่เป็นผู้ซึ่งรัฐบาลกำหนดเงินอย่างอื่นไว้ให้แทนบำเหน็จบำนาญแล้ว
- 1.2.6 ผู้ซึ่งไม่เคยรับราชการมาก่อนแต่ได้เป็นทหาร เมื่อปลดเป็นกองหนุน แล้วและได้กลับเข้ารับราชการอีกโดยมีเวลารับราชการติดต่อกับเวลาราชการกองประจำการ หรือไม่ก็ ยังไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์

การออกจากราชการเข้าลักษณะที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด ใน 4 เหตุ ดังต่อไปนี้

1. เหตุทดแทน ข้าราชการที่ออกจากประจำการเพราะการเลิกหรือยุบตำแหน่งทางราชการ ยกเลิกตำแหน่งหน้าที่ราชการนั้นเสียโดยไม่มีงานในหน้าที่นั้นที่จะต้องปฏิบัติต่อไปอีกอันเป็นเหตุให้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นต้องพ้นจากราชการไปหรือทางราชการยุบตำแหน่งนั้น โดยเอางานในหน้าที่ของ ตำแหน่งนั้นไปรวมกับงานในหน้าที่ของตำแหน่งอื่น อันเป็นเหตุให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นต้องพ้นจากราชการไปมีสิทธิได้รับบำเหน็จ/บำนาญ

2. เหตุทุพพลภาพ ข้าราชการผู้ป่วยเจ็บทุพพลภาพซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าไม่สามารถจะรับราชการในหน้าที่ซึ่งปฏิบัตินั้นต่อไปได้ ข้าราชการมีสิทธิที่จะลาออกเองก็ได้ หรือทางราชการจะสั่งให้ออกก็ได้ ข้อสำคัญก็คือจะต้องให้แพทย์ทำการตรวจ และให้ความเห็นชัดเจนว่าผู้นั้นไม่สามารถจะรับราชการในหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่นั้นต่อไปได้

3. เหตุสูงอายุ ข้าราชการผู้มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ หรือข้าราชการผู้ใดมีอายุครบ 50 ปีบริบูรณ์แล้ว และมีความประสงค์จะลาออกจากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุได้

4. เหตุรับราชการนาน ให้แก่ข้าราชการผู้มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ 30 ปีบริบูรณ์แล้วแต่ถ้าข้าราชการผู้ใดมีเวลาราชการ สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ 25 ปีบริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออกจากราชการก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานได้ ข้าราชการผู้ใดมีสิทธิรับบำเหน็จด้วยเหตุ 4 เหตุนี้ หากมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ 1 ปีบริบูรณ์ มีสิทธิได้รับบำเหน็จ และหากเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ 10 ปีบริบูรณ์ มีสิทธิได้รับบำนาญสำหรับข้าราชการที่ลาออกจากราชการ โดยไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติด้วยเหตุ 4 เหตุนี้ จะต้องมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ 10 ปีบริบูรณ์จึงมีสิทธิได้รับบำเหน็จและจะต้องมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ 25 ปีบริบูรณ์ จึงมีสิทธิได้รับบำนาญด้วยเหตุรับราชการนาน

2. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 ได้จัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ขึ้น ประกาศใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2539 ภายใต้วัดถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนการรับราชการแก่ข้าราชการเมื่อออกจากราชการ

2. เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก

3. เพื่อจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นให้แก่สมาชิก

2.1 สมาชิกกองทุน กบข. ได้แก่

2.1.1 ผู้ซึ่งเข้ารับราชการและผู้ซึ่งโอนมาเป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ 27 มีนาคม 2540 เป็นต้นไป

2.1.2 ข้าราชการซึ่งรับราชการอยู่ก่อนวันที่บทบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ก่อน 27 มีนาคม 2540) และข้าราชการซึ่งออกจากราชการเพื่อไปปฏิบัติงานตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกรม

กำหนดหลักเกณฑ์การส่งให้ข้าราชการไปทำการ ซึ่งให้นับเวลานั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ ก่อนวันที่ทบญญติใช้บังคับและกลับเข้ารับราชการ ตั้งแต่วันที่ทบญญติใช้บังคับ การเป็นสมาชิกโดยการสมัครเป็นสมาชิกตามความสมัครใจภายในวันที่ 26 มีนาคม 2540

2.2 สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สมาชิกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญและเงินประเภทอื่น ๆ ดังนี้

การรับบำเหน็จ สมาชิกที่มีเวลาราชการตั้งแต่ 10 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปแต่ไม่ถึง 25 ปีบริบูรณ์ หรือสมาชิกที่มีเวลาราชการตั้งแต่ 25 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและเลือกรับบำเหน็จจะได้รับ

2.2.1 บำเหน็จ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย \times เวลาราชการ

2.2.2 เงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ตอบแทนหากสมาชิกส่งเงินสะสมเข้ากองทุน

การรับบำนาญ สมาชิกที่มีเวลาราชการตั้งแต่ 25 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปจะได้รับ

2.2.3 บำนาญ = $\frac{\text{เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ}}{50}$

2.2.4 เงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ตอบแทน หากสมาชิกส่งเงินสะสมเข้ากองทุน

2.2.5 เงินชดเชย เท่าจำนวนที่ส่วนราชการจ่ายให้กองทุนตั้งแต่วันที่ เป็นสมาชิก

2.2.6 เงินประเดิม สำหรับสมาชิกตามข้อ 2.1.2 นอกจากนี้สมาชิกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งใน 3 เหตุ ดังนี้ คือ

1) เหตุทุพพลภาพ สมาชิกผู้ป่วยเจ็บทุพพลภาพซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรอง ได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าไม่สามารถจะรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติอยู่นั้นต่อไปได้

2) เหตุทดแทน สมาชิกออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งหรือมีคำสั่งให้ออก โดยไม่มีความผิดหรือโทษซึ่งออกจากกองทุนเบียดหัวัด

3) เหตุสูงอายุ สมาชิกออกจากราชการเมื่อมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์แล้วหรือลาออกเมื่อมีอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์แล้ว

2.3 สิทธิการได้รับบำเหน็จบำนาญด้วยเหตุ 3 เหตุ

2.3.1 ถ้ามีเวลาราชการตั้งแต่ 1 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปแต่ไม่ถึง 10 ปีบริบูรณ์มีสิทธิให้ได้รับบำเหน็จ

2.3.2 ถ้ามีเวลาราชการตั้งแต่ 10 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับบำนาญ เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าว เว้นแต่จะเลือกรับบำเหน็จแทน สำหรับสมาชิกตามข้อ 2.1.2 จะได้รับเงินประเดิมนอกเหนือจากเงินดังกล่าวด้วย

2.4 การคำนวณเงินบำเหน็จ คือ เงินเดือนเดือนสุดท้าย \times เวลาราชการ

การคำนวณเงินบำนาญ คือ อัตราเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย \times เวลาราชการ

50

จำนวนเงินบำนาญต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของอัตราเงินเดือนเฉลี่ยหกสิบเดือนสุดท้าย สมาชิกจะได้รับเงินก่อนจากกองทุน กบข. ภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 เดือน นับแต่เกษียณอายุหรือลาออกจากราชการซึ่งเงินก้อนนี้จะประกอบด้วย

เงินสะสม หรือเงินออมของสมาชิกที่หักจากเงินเดือนทุกเดือน

เงินสมทบ หรือรางวัลการออมที่รัฐให้

เงินประเดิม และเงินชดเชย เป็นเงินที่รัฐให้กับสมาชิกเพื่อชดเชยสูตรบำนาญที่จะได้น้อยลง (ชดเชยเพื่อไม่ให้ผู้เป็นสมาชิก กบข. เสียเปรียบคนที่ไม่ได้เป็นสมาชิก) เงินนี้มีเงื่อนไขว่าจะจ่ายให้สมาชิกเมื่อสมาชิกสิ้นสุดสมาชิกภาพและเลือกรับบำนาญเท่านั้น แต่สมาชิกที่เลือกรับบำเหน็จจะไม่ได้รับเงินประเดิมและเงินชดเชย เพราะไม่มีการเปลี่ยนสูตรบำเหน็จ

การนับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ให้นับจำนวนปีรวมทั้งเศษของปีด้วย การนับเศษของปีซึ่งเป็นเดือนหรือวัน ให้นับคำนวณตามวิธีการจ่ายเงินเดือนและให้นับ 12 เดือน เป็น 1 ปี สำหรับจำนวนวันถ้ามีรวมกันหลายระยะ ให้นับ 30 วัน เป็น 1 เดือน สำหรับการนับเวลาราชการเพื่อให้เกิดสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ ให้นับจำนวนปีเศษของปีถ้าถึงครึ่งปี ให้นับเป็น 1 ปี ข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. ขณะนี้ประกอบด้วยข้าราชการ 12 ประเภท คือ

1. ข้าราชการพลเรือน
2. ข้าราชการตุลาการ
3. ข้าราชการอัยการ
4. ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย
5. ข้าราชการครู
6. ข้าราชการรัฐสภาสามัญ
7. ข้าราชการตำรวจ
8. ข้าราชการทหาร
9. ข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

10. ข้าราชการศาลปกครอง
11. ข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
12. ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ทั้งนี้ ข้าราชการที่รับราชการอยู่ก่อนวันที่ 27 มีนาคม 2540 (พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับ) จะเป็นสมาชิก กบข. หรือไม่ขึ้นอยู่กับความสมัครใจ แต่ข้าราชการที่เข้ารับราชการตั้งแต่วันที่ 27 มีนาคม 2540 ทุกคนต้องเป็นสมาชิก กบข.

2.4 แนวคิดและทฤษฎีการเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ

1. แนวทางการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ

การวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุราชการ ควรกำหนดเป้าหมายหรือสิ่งที่ต้องการหลังเกษียณอายุไว้ดังนี้ (เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิภา และศิริกานต์สิทธิไชย, 2545 : 171 – 174)

- 1.1 ประมาณการของรายได้หลังเกษียณอายุ
- 1.2 การประมาณการรายจ่ายหลังเกษียณอายุ
- 1.3 หลักการบริหารการเงินในวัยเกษียณอายุ

1.1 ประมาณการของรายได้หลังเกษียณอายุ

ข้าราชการเมื่อเกษียณอายุราชการไปแล้วจะมีรายได้หลักที่แน่นอน ซึ่งมีดังนี้

1.1.1 ค่าตอบแทนในรูปของบำเหน็จ/บำนาญ บำเหน็จ หมายความว่าเงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายให้ครั้งเดียว บำนาญ หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน บำเหน็จบำนาญที่ข้าราชการได้รับนั้นเป็นสิทธิเฉพาะตัวโอนให้แก่ผู้อื่นไม่ได้ บำเหน็จบำนาญที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการที่เกษียณอายุ มี 2 ประเภท คือ บำเหน็จ / บำนาญปกติและบำเหน็จตกทอด

1.1.2 เงินกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) สิทธิประโยชน์ของสมาชิกเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง ได้แก่

เงินสมทบ คือ เงินที่รัฐจ่ายสมทบเงินสะสม โดยส่วนราชการส่งเงินสมทบเข้ากองทุนเท่ากับเงินสะสมรายเดือน

เงินประเดิม คือ เงินที่รัฐจ่ายเพิ่มให้แก่สมาชิกซึ่งเป็นข้าราชการอยู่ก่อนวันที่ บพัญญัติใช้บังคับ และเลือกรับบำนาญในอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยคำนวณระยะเวลาจากวันที่เริ่มเข้ารับราชการจนถึงวันที่สมัครเป็นสมาชิกกองทุนและนำส่งเข้ากองทุน

เงินชดเชย คือ เงินที่รัฐจ่ายเพิ่มตามอัตราที่กำหนดตั้งแต่วันที่เริ่มสมาชิกจนถึงวันที่ออกจากราชการเป็นประจำทุกเดือนเพื่อให้แก่สมาชิกซึ่งรับบำนาญ ผลประโยชน์ตอบแทน คือ ผลประโยชน์ที่ได้รับตอบแทน เงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชยที่กองทุนได้นำไปลงทุน

1.1.3 รายได้จากการลงทุนทำธุรกิจ เมื่อเกษียณอายุราชการไปแล้วผู้เกษียณที่ได้เงินก้อนอาจจะนำเงินไปลงทุนทำธุรกิจเพื่อก่อให้เกิดรายได้ช่องทางหนึ่ง

1.1.4 รายได้จากการลงทุนในกองทุนรวม (RMF) คนวัยเกษียณที่มีกำลังออมเพิ่ม อาจจะลงทุนในตราสารหนี้ เช่น พันธบัตร หรือลงทุนในตราสารทุน เช่น หุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิการซื้อหุ้น (warrant) การลงทุนในกองทุนนี้สามารถนำเงินที่ซื้อหน่วยลงทุนไปลดหย่อนภาษีได้ตามจริง

1.1.5 การประกันแบบเงินได้ประจำ (annuity insurance) ในกรณีที่ผู้เกษียณอายุราชการได้ทำประกันชีวิตไว้กับบริษัทประกันชีวิต จะได้รับเงินจากบริษัทตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกัน ทำให้ผู้เกษียณมีรายได้อีกจำนวนหนึ่งสำหรับใช้จ่ายตลอดชีวิต

1.1.6 ดอกเบี้ย เงินปันผล และค่าเช่า (interest dividends and rents) เป็นเงินเก็บออมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การฝากธนาคาร การซื้อหุ้น การซื้อบ้าน และที่ดิน การลงทุนเหล่านี้ให้ผลประโยชน์ในรูปแบบดอกเบี้ย เงินปันผล หรือค่าเช่า ซึ่งผู้เกษียณที่เก็บออมสามารถนำมาเป็นรายได้ใช้จ่ายในยามเกษียณอายุราชการ

1.1.7 รายได้จากงานอดิเรก สืบเนื่องมาจากตอนเป็นข้าราชการประจำอาจจะมีความถนัดในด้านของภาษา เคยเป็นครูสอนภาษาต่างประเทศ และด้วยสภาพร่างกาย สมองที่ยังใช้งานได้ดีและเป็นประโยชน์อยู่ก็อาจจะรับจ้างแปลภาษาต่างประเทศ หรือรับเป็นที่ปรึกษาเฉพาะกิจเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อก่อให้เกิดรายได้พิเศษ

1.1.8. เงินช่วยเหลือส่วนตัว (personal contributions) ผู้ที่อยู่ในวัยเกษียณอายุส่วนมากจะได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากผู้ใกล้ชิดที่เกียอูปการะ เช่น ลูกหลาน ญาติพี่น้อง หรือมิตรสหาย

1.1.9 รายได้อื่น ๆ ได้แก่ เงินสงเคราะห์ต่าง ๆ เงินทุนสะสม เงินประกันสังคม เงินช่วยเหลือทหารผ่านศึก เป็นต้น

การกำหนดรายได้ให้เพียงพอกับรายจ่ายเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นมาก เพราะในวัยเกษียณอายุทุกคนสามารถนำเงินที่เก็บสะสมไว้มาใช้ได้อย่างสะดวกสบายเพื่อการดำรงชีวิตต่อไป หากแต่ละบุคคลมีเงินออมเก็บสะสมไว้ เพื่อเป็นทุนสำรองไว้ใช้จ่ายสำหรับวัยเกษียณ วิธีที่ดีที่สุด

คือ การวางแผนเพื่อการเกษียณอายุไว้ตั้งแต่เริ่มต้นอย่างมีระบบตามขั้นตอน ซึ่งแต่ละคนสามารถกำหนดแผนงานและขั้นตอนแตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสมกับสภาพการดำรงชีวิต

1.2 การประมาณการรายจ่ายหลังเกษียณอายุ

เมื่อเกษียณแล้วรายได้ต่าง ๆ ก็ลดน้อยลง มีแต่รายได้ที่เกิดจากบำนาญหรือบำนาญ หากไม่วางแผนการใช้จ่ายให้ดี หรือยังยึดติดอยู่กับตำแหน่งฐานะเดิม แม้เกษียณแล้วยังพยายามทำคนให้เหมือนเดิมก็ย่อมจะก่อให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจได้ ดังนั้นผู้เกษียณจึงต้องทำใจ อย่าขอมให้สังคมมาเป็นผู้กำหนด หรือย่นำตัวไปเปรียบเทียบกับผู้อื่น ผู้ที่ใกล้จะเกษียณต้องมีการวางแผนการเงินไว้ล่วงหน้า ควรรับรายจ่ายให้สมดุลกัน รู้จักทำบัญชีหรือควบคุมค่าใช้จ่ายให้รัดกุม รู้จักประหยัด ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เช่น เสื้อผ้าเครื่องสำอาง อาหารบางชนิด เหล้า บุหรี่ หรือการท่องเที่ยว เป็นต้น หากต้องส่งเสียลูกเรียน ต้องผ่อนบ้านหรือผ่อนรถ ก็ควรมีการวางแผนตั้งแต่อ่อนเกษียณ เพื่อมิให้เกิดความเครียดจนกลายเป็นปัญหาครอบครัว ควรปรึกษาสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่เริ่มต้นว่าจะทำอะไรต่อไปหลังเกษียณแล้ว

รายจ่ายที่จำเป็นหลังเกษียณอายุราชการ มีดังนี้

- 1.2.1 รายจ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน
- 1.2.2 รายจ่ายค่ารักษาพยาบาล
- 1.2.3 รายจ่ายเพื่อเหตุฉุกเฉิน
- 1.2.4 รายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยว
- 1.2.5 รายจ่ายอื่น ๆ

1.3 หลักการบริหารการเงินในวัยเกษียณอายุ

การใช้ชีวิตแบบพอเพียงที่ทำได้ง่าย ๆ คือ การรู้จักบริหารการเงินของตนเอง เช่น มีน้อยก็ใช้น้อย และรู้จักพอ ต้องรู้จักกมวินัยในการใช้จ่ายเพื่อชีวิตและอนาคตที่มั่นคงต่อไป ได้แก่

1.3.1 เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย การเพิ่มรายได้สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การลงทุนทำการค้า ทำอาชีพเสริมเพิ่มเพิ่มรายได้โดยอาจลงทุน หรือศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อเป้าหมายในการเพิ่มเงินเดือน หรือหาโอกาสก้าวหน้าในอนาคต ซึ่งรายได้ในแต่ละเดือนของครอบครัว ควรจัดสรรใช้จ่ายอย่างเหมาะสม เช่น ค่าที่อยู่อาศัย ไม่ควรให้มีภาระการผ่อนชำระเกิน 30% ของรายได้ครอบครัว หรือการกู้เงินเพื่อซื้อรถยนต์ ก็ไม่ควรให้มีภาระการผ่อนชำระเกิน 15% ของรายได้ครอบครัว ค่าอาหารแบ่งใช้ไป 25% ค่าเสื้อผ้า และค่าเดินทาง 10% ค่าสาธารณูปโภค 5% ค่ารักษาพยาบาล 5% และเก็บเงินออม 5 – 10% ของรายได้ต่อครอบครัว

1.3.2 **ฉลาดซื้อ ฉลาดใช้** การลดรายจ่าย คือการฉลาดใช้สิ่งของต่าง ๆ รอบตัวให้เกิดประโยชน์สูงสุด และต้องฉลาดซื้อด้วยเลือกซื้อแต่สินค้าที่คุ้มค่า มีประโยชน์ และควรรักษาสິงของต่าง ๆ ให้คงอยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับการใช้งานได้นาน รวมถึงการประหยัดค่าใช้จ่าย เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ และควรดูแลสุขภาพให้แข็งแรง สมบูรณ์ โดยการออกกำลังกายสม่ำเสมอเพราะการเจ็บป่วยย่อมนำไปสู่ค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น

1.3.3 **วางแผนเกษียณอายุ** ทุกคนไม่ได้มีสุขภาพแข็งแรงทำงานไปตลอดชีวิต เพราะต้องหยุดทำงานเมื่อถึงจุดหนึ่งที่ไม่สามารถทำงานได้ อาจจะเข้าโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนดตามนโยบาย Early Retired เพราะร่างกายไม่อำนวยให้อยู่จนถึงอายุ 60 ปี ดังนั้นจึงควรวางแผนการเงินในช่วยเกษียณอายุการทำงาน การหาระยะเวลาแห่งช่วงชีวิต ซึ่งในปัจจุบันมีอายุเฉลี่ยอยู่ได้ถึง 72 – 75 ปี และด้วยเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัย ทำให้มนุษย์มีอายุยาวนานขึ้น ซึ่งอาจบวกเพิ่มได้ถึง 20 ปีจากค่าเฉลี่ยนั้น สิ่งที่ควรคำนึงในการเก็บเงินเพื่ออายุช่วงเกษียณคือระดับเงินเฟ้อ ที่มีแนวโน้มหรือคาดว่าจะขึ้นไปในช่วงเวลาของการเกษียณอายุ อาจทำให้เงินออมที่หามาในแต่ละปีด้อยค่าลงได้ ดังนั้นควรกำหนดความต้องการเงินประมาณ 70 – 75% ของรายได้ก่อนการเกษียณอายุราชการ เพื่อเอาไว้เป็นค่าใช้จ่ายยามเกษียณอายุ โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสุขภาพที่จะเพิ่มมากขึ้นเมื่อแก่ตัวลง โดยจำนวนเงินนี้อาจแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับการดำเนินชีวิตของแต่ละคน

1.3.4 **บันทึกค่าใช้จ่าย** จะสังเกตได้ว่าเมื่อทุกคนได้รับเงินเดือน หากไม่ระมัดระวังเรื่องการของการใช้จ่าย เงินก็จะหมดไปอย่างรวดเร็ว เพราะขาดการวางแผนการใช้จ่ายที่ดี วิธีง่ายที่สุดคือต้องจดบันทึกค่าใช้จ่ายที่จ่ายออกไปในแต่ละวัน แล้วสรุปเป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนว่ามีค่าใช้จ่ายอะไรบ้างที่จำเป็น และไม่จำเป็น เพื่อจะได้รู้ว่าค่าใช้จ่ายสิ่งไหนควรตัดทิ้งในเดือนต่อไป

1.3.5 **บริหารเงินออม** ถ้าบริหารรายได้ และค่าใช้จ่ายได้แล้ว เงินส่วนที่เก็บได้ก็คือ เงินออม โดยอาจนำไปฝากธนาคาร ซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต หรือนำไปลงทุน เพื่อให้ได้ผลตอบแทนมากกว่าเงินเฟ้อที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หรืออาจจะเพิ่มขึ้นในอนาคต

2. การเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อเกษียณอายุ

การเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อเกษียณอายุ มีทั้งหมด 6 ขั้นตอน ดังนี้ (ปรีชา กิจโมกข์, สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน)

ขั้นตอนที่ 1 ประมาณการอายุที่คาดว่าจะอยู่ในช่วงเกษียณอายุไปจนถึงอายุขัย

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดเป้าหมายการดำเนินชีวิตที่ต้องการเมื่อเกษียณอายุ

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินการค่าใช้จ่ายที่ต้องการสำหรับการเกษียณอายุ

หลังจากที่ได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินชีวิตในช่วงหลังเกษียณอายุแล้วนั้น ให้ประมาณการว่าค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในวัยเกษียณอายุทั้งหมดนั้นมีจำนวนเท่าใด แต่โดยทั่วไปแล้วควรจะมีค่าใช้จ่ายอย่างน้อยให้เพียงพอกับความความต้องการด้านพื้นฐานสำหรับวัยเกษียณ ซึ่งมีวิธีที่ใช้ในการประมาณการอยู่ 2 วิธี คือ

1. วิธีประมาณการจากเงินได้ที่ได้รับ (Replacement method) ซึ่งส่วนใหญ่แล้วกำหนดไว้ว่าควรมีค่าใช้จ่ายขั้นพื้นฐานอยู่ที่ร้อยละ 70 ของรายได้ปีสุดท้ายก่อนเกษียณ เช่น มีรายได้ปีสุดท้ายก่อนเกษียณอายุอยู่ที่ 1,200,000 บาทต่อปี รายได้ขั้นพื้นฐานสำหรับการเกษียณอายุควรมีอย่างน้อยเท่ากับ 840,000 บาทต่อปี และเมื่อนำจำนวนเงินดังกล่าวไปคูณกับจำนวนปีที่คาดว่าจะอยู่ในช่วงเกษียณจนสิ้นอายุขัย ก็จะได้ค่าใช้จ่ายขั้นพื้นฐานเพื่อวัยเกษียณ ทั้งนี้ Replacement rate ดังกล่าว ไม่ได้เป็นตัวเลขตายตัว สามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ต้องการของแต่ละคนได้

2. วิธีประมาณการจากค่าใช้จ่ายปัจจุบัน (Expense method) เป็นวิธีประมาณการค่าใช้จ่ายขั้นพื้นฐานเพื่อวัยเกษียณจากค่าใช้จ่ายประจำที่มีอยู่ในปัจจุบัน และให้ประมาณการไปว่าเมื่อเกษียณอายุนั้นจะมีค่าใช้จ่ายประจำอะไรบ้าง เป็นจำนวนเท่าใด เช่น เมื่อเกษียณอายุคาดว่าจะมีค่าใช้จ่ายประจำอยู่ที่ 480,000 บาท ต่อปี ก็ให้นำตัวเลขดังกล่าวไปคูณกับจำนวนปีที่คาดว่าจะอยู่ในช่วงเกษียณจนสิ้นอายุขัย ก็จะได้ค่าใช้จ่ายขั้นพื้นฐานสำหรับการเกษียณอายุ แต่วิธีนี้ค่อนข้างจะยุ่งยากในทางปฏิบัติ เนื่องจากเป็นการยากที่จะประมาณการว่ามีค่าใช้จ่ายประจำอะไรบ้างก่อนปีที่จะเกษียณอายุ

ขั้นตอนที่ 4 สืบหาและประมาณการแหล่งรายได้ที่คาดว่าจะนำมาใช้เมื่อเกษียณอายุ

เมื่อประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องการในช่วงวัยเกษียณอายุแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็ต้องสืบหาและประมาณการว่ามีแหล่งรายได้อะไรบ้างและมีจำนวนเท่าใด ที่สามารถจะนำไปใช้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในวันเกษียณที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ แหล่งรายได้เพื่อวัยเกษียณโดยทั่วไป ได้แก่ รายได้จากเงินกองทุนประกันสังคม (กรณีชราภาพ) รายได้จากเงินบำเหน็จบำนาญของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) รายได้จากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (กสจ.) รายได้จากกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ และรายได้จากการลงทุนและเงินออมเพื่อวัยเกษียณอื่น ๆ เป็นต้น และเช่นเดียวกันในการประมาณการเงินรายได้นั้นจะต้องนำเอาอัตราเงินเฟ้อเข้ามาคำนวณด้วยเสมอ

ขั้นตอนที่ 5 เปรียบเทียบประมาณการค่าใช้จ่ายกับแหล่งรายได้ที่สามารถนำไปใช้เมื่อเกษียณอายุ

เมื่อทราบทั้งค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่กำหนดไว้และแหล่งรายได้ที่สามารถนำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับวัยเกษียณแล้วนั้น ให้เปรียบเทียบว่าค่าใช้จ่ายสำหรับวัยเกษียณที่กำหนดไว้กับแหล่งรายได้ที่คาดว่าจะสามารถนำมาใช้ได้เมื่อเกษียณอายุนั้น สอดคล้องกันหรือไม่ มีส่วนขาดและส่วนเกินอยู่จำนวนเท่าใด แต่คนโดยส่วนใหญ่แล้วมักจะมีรายได้ที่ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่ต้องการเมื่อเกษียณอายุ

ขั้นตอนที่ 6 การจัดทำแผนการออมและการลงทุนเพิ่มเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินสำหรับวัยเกษียณ

เมื่อทำการเปรียบเทียบระหว่างรายได้และค่าใช้จ่ายสำหรับการเกษียณอายุแล้วนั้น หากแหล่งรายได้ที่คาดว่าจะนำไปใช้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกษียณอายุนั้น ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในวัยเกษียณที่กำหนดไว้และหากยังคงต้องการที่จะบรรลุเป้าหมายวัยเกษียณที่กำหนดไว้ ก็จะต้องจัดทำแผนการออมเงินและการลงทุนเพื่อวัยเกษียณเพิ่มเติม เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นและเพียงพอกับค่าใช้จ่ายในวัยเกษียณอายุที่กำหนดไว้

อย่างไรก็ตามการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณเป็นกระบวนการที่แต่ละคนจะต้องกำหนดมาตรฐานการครองชีพที่ต้องการหลังเกษียณ เพื่อคำนวณเงินที่ต้องการ ณ วันที่เกษียณ แล้ววางแผนในการออมและการลงทุนตั้งแต่ปัจจุบัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามจำนวนเงินที่ต้องการ เนื่องจากการวางแผนทางการเงินเป็นกระบวนการที่อาจต้องใช้ระยะเวลา 20-30 ปี หลายๆ คนจึงมักมองข้ามความสำคัญของการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ เนื่องจากคิดว่าเป็นเรื่องของอนาคตที่ยังอยู่ห่างไกล ส่งผลทำให้ละเลยไปเรื่อย ๆ จนเวลาล่วงเลยเข้าใกล้วัยเกษียณจึงค่อยมาตื่นตัว แต่นั่นก็อาจสายจนเกินไปเพราะเงินจำนวนมากมาย ที่ต้องการใช้หลังเกษียณก็จำเป็นต้องใช้การสะสมเป็นเวลานานเช่นกัน

จากขั้นตอนการเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณทั้ง 6 ขั้นตอนนั้น จะทำให้ทราบถึงจำนวนเงินทั้งหมดที่ต้องการเมื่อเกษียณ รวมถึงจำนวนเงินที่ต้องออมเพิ่มในแต่ละปีในกรณีที่แหล่งรายได้เพื่อเกษียณยังมีไม่เพียงพอกับเป้าหมายที่ต้องการ อย่างไรก็ตามในการเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณนั้น นอกเหนือจากการเตรียมความพร้อมทางการเงินแล้ว สิ่งที่ต้องนำมาพิจารณาเพิ่มเติมในการทำแผนเพื่อการเกษียณ คือ

1. แผนการลงทุนเพื่อวัยเกษียณ ซึ่งจากวิธีการคำนวณจำนวนเงินที่ต้องการทั้งหมดเมื่อเกษียณ และจำนวนเงินที่ต้องออมเพิ่มเพื่อวัยเกษียณในแต่ละปีนั้น จะเห็นได้ว่ามีเรื่องของอัตราผลตอบแทนที่ต้องการเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยจะยกตัวอย่างสำหรับผู้เตรียมตัวจะเกษียณอายุ ดังนี้ อัตราผลตอบแทนที่ต้องการ คือ 6% ต่อปี แต่อัตราผลตอบแทนที่ได้รับนั้นยังต้องปรับด้วยอัตราเงินเฟ้อและอัตราภาษีอีก ซึ่งหมายความว่าอัตราผลตอบแทนที่ได้รับจริงๆ นั้นไม่ถึง 6% ต่อปี ดังนั้น

หากอัตราผลตอบแทนที่ต้องการจากการลงทุนนั้นอยู่ในระดับต่ำ ผลตอบแทนที่ได้รับก็จะน้อย ทำให้จำนวนเงินที่ต้องออมเพิ่มเพื่อวัยเกษียณในแต่ละปีนั้นมีจำนวนสูงตามไปด้วย ด้วยเหตุนี้แผนการลงทุนเพื่อวัยเกษียณจึงมีความสำคัญกับการวางแผนเพื่อวัยเกษียณอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ในการลงทุนเพื่อมุ่งหวังอัตราผลตอบแทนที่สูงนั้น ย่อมมาพร้อมกับความเสี่ยงที่สูงขึ้นด้วย ดังนั้น แผนการลงทุนเพื่อวัยเกษียณจะต้องนำเรื่องของความเสี่ยงเข้ามาพิจารณาควบคู่ไปด้วย ซึ่งหลักการหนึ่งที่น่ามาใช้วัดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของแต่ละคนนั้น คือ อายุ เช่น บุคคลที่มีอายุน้อย ๆ อาจจะลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงได้มากกว่าบุคคลที่มีอายุใกล้จะเกษียณ เนื่องจากบุคคลที่มีอายุน้อยยังมีโอกาสแก้ตัวได้หากแผนการลงทุนนั้นผิดพลาด ดังนั้น ในการวางแผนเพื่อวัยเกษียณจะต้องจัดทำแผนการออมและลงทุนเพื่อการเกษียณให้เหมาะสมกับตัวเองอีกด้วย ซึ่งรูปแบบการจัดแผนการลงทุนเพื่อวัยเกษียณนั้นมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงแผนการลงทุนและสัดส่วนการกระจายการลงทุน (ปรีชา กิจ โมกษ์, สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน)

แผนการลงทุนแยกตามช่วงของวัฏจักรชีวิต

ช่วงของวัฏจักรชีวิต	อายุ	สัดส่วนการกระจายการลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยง (%)		
		ต่ำ	กลาง	สูง
วัยสะสม	20 ปี – 30 ปีต้น	10% - 30%	40% - 60%	20% - 40%
วัยมั่งคั่ง	ต้น 30 – 40 กลาง	20% - 40%	40% - 60%	20% - 40%
วัยใกล้เกษียณ	40 กลาง – ปลาย 50	30% - 60%	30% - 50%	20% - 40%
วัยเกษียณ	ปลาย 50 +	40% - 80%	20% - 40%	20% - 40%

2. การบริหารความเสี่ยงเพื่อวัยเกษียณ ถึงแม้ว่าจะสามารถออมเงินได้ตามแผนทุกอย่างที่กำหนดไว้ แต่หากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันขึ้น จนเป็นเหตุให้ต้องสูญเสียทรัพย์สินรวมถึงชีวิต เช่น ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นน้ำท่วม แผ่นดินไหว รวมถึงไฟไหม้บ้านแล้ว ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อแผนการออมเพื่อวัยเกษียณให้ไม่สามารถดำเนินต่อไปได้เช่นกัน ดังนั้น ในการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ จะต้องนำความเสี่ยงเข้ามาพิจารณาด้วย ซึ่งความเสี่ยงทางด้านบุคคลนั้นมีอยู่ 4 ประเภทคือ

- 1) ความเสี่ยงภัยอันเนื่องมาจากการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร
- 2) ความเสี่ยงภัยอันเนื่องมาจากการมีสุขภาพไม่ดีหรือทุพพลภาพ
- 3) ความเสี่ยงภัยเนื่องจากการมีรายได้ไม่เพียงพอเมื่อเกษียณอายุ
- 4) ความเสี่ยงภัยเนื่องจากการว่างงาน

ซึ่งจากความเสี่ยงดังกล่าวข้างต้นนั้น เป็นความเสี่ยงที่ทุกคนมีโอกาสที่ต้องเผชิญ และเมื่อเกิดขึ้นกับบุคคลใดแล้ว ย่อมส่งผลกระทบต่อรายได้ รวมถึงชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคลในครอบครัว ให้ได้รับผลกระทบตามไปด้วย นอกจากนี้ ยังส่งผลให้แผนการออมเพื่อวัยเกษียณของบุคคลนั้นหยุดชะงัก หรือไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อีกด้วย ดังนั้น ในการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ จะต้องนำเรื่องของความเสี่ยงเข้ามาพิจารณาประกอบการจัดทำแผน รวมทั้งหาวิธีป้องกันความเสี่ยง ซึ่งวิธีป้องกันความเสี่ยงที่ดีวิธีหนึ่งก็คือ การทำประกันภัย ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงและคุ้มครองความเสี่ยงได้อีกด้วย

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฐานิตย์ เอื้อเพื่อ (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีการวางแผนในเรื่องแหล่งที่มาของรายได้เมื่อเกษียณอายุโดยเลือกรับบำนาญด้วยเหตุผลในเรื่องเป็นหลักประกันความมั่นคงของชีวิตได้ มีเงินใช้จ่ายทุกเดือน มีสิทธิได้รับสวัสดิการด้านต่าง ๆ ใกล้เคียงกับเมื่อรับราชการ และคิดว่าตนเองจะมีสุขภาพแข็งแรงน่าจะได้รับบำนาญได้ยาวนานและวางแผนประมาณการรายจ่ายพื้นฐานภายหลังการเกษียณอายุ 4 ด้าน คือ รายจ่ายค่ารักษาพยาบาล รายจ่ายในชีวิตประจำวัน รายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยว และรายจ่ายเพื่อฉุกเฉิน โดยเฉลี่ยเท่ากับ 261,100 บาทต่อปี ข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญ มีการวางแผนทางการเงินที่ดี เนื่องจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าสูงกว่ากระแสเงินสดออก มีเงินรายได้ที่เพียงพอกับรายจ่าย ในการดำเนินชีวิตไปจนถึงอายุขัย ข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับบำนาญ ยังมีการวางแผนทางการเงินที่ไม่ดี เนื่องจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าต่ำกว่ากระแสเงินสดออก มีเงินรายได้ที่ไม่เพียงพอกับรายจ่ายในการดำเนินชีวิตไปจนถึงอายุขัย ส่วนข้าราชการที่เลือกรับเงินบำนาญ ทั้งที่เป็นสมาชิก กบข. และไม่เป็นสมาชิก กบข. ยังมีการวางแผนทางการเงินที่ไม่ดี เนื่องจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าต่ำกว่ากระแสเงินสดออก มีเงินรายได้ที่ไม่เพียงพอกับรายจ่ายในการดำเนินชีวิตไปจนถึงอายุขัย

สุเทพ พูลสวัสดิ์ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ การเตรียมตัวเกษียณอายุด้านร่างกายและด้านจิตใจ ส่วนด้านรายได้และการใช้จ่าย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านงานอดิเรก และด้านการมีส่วนร่วมในสังคม อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ปัญหาและแนวทางการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า

1. ด้านร่างกาย มีปัญหาคือ มีโรคประจำตัว แนวทางการเตรียมตัวควรหมั่นดูแลสุขภาพและออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
2. ด้านจิตใจ มีปัญหาคือ ว้าวุ่น จิตใจฟุ้งซ่าน ซึมเศร้า รับสภาพการเปลี่ยนแปลงไม่ได้ แนวทางการเตรียมตัว ควรฝึกทำสมาธิ ทำใจให้สงบ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
3. ด้านรายได้และการใช้จ่าย มีปัญหาคือ รายได้ลดลงไม่เพียงพอกับรายจ่าย แนวทางการเตรียมตัวควรมีการวางแผนเตรียมด้านการเงินไว้อย่างรอบคอบ
4. ด้านงานอดิเรก มีปัญหาการเตรียมหรือวางแผนสำหรับงานอดิเรกไว้ก่อนเกษียณอายุน้อย แนวทางการเตรียมตัวควรศึกษาหาความรู้หรือฝึกทำงานอดิเรกที่ตนเองชอบเพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญ
5. ด้านที่อยู่อาศัย มีปัญหาสภาพของบ้านยังไม่เอื้ออำนวยกับวัยสูงอายุ และส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการเช่าซื้อบ้าน แนวทางการเตรียมตัว ควรมีการวางแผนด้านการเงินเพื่อสะสมเงินไว้ซื้อบ้านเป็นของตนเอง และมีการปรับปรุงบ้านให้มีสภาพที่อำนวยความสะดวกเหมาะสมกับวัยสูงอายุ
6. ด้านการมีส่วนร่วมในสังคม มีปัญหาการวางแผนในการเข้าร่วมกิจกรรมในสังคมน้อย แนวทางการเตรียมตัว ควรศึกษาระเบียบการที่จะเข้าร่วมชมรมหรือสมาคมที่ตนเองสนใจ หรือหาโอกาสช่วยเหลืองานสังคมตามที่ตนเองมีความรู้ความสามารถ

จรรุณี สีลาทอง (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุงาน : กรณีศึกษาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่และเลือกมาเป็น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายของพนักงานไม่ฟุ่มเฟือยมีการรับประทานอาหารนอกบ้านในมือพิเศษ ชมภาพยนตร์ ท่องเที่ยวซื้อสินค้าตามห้างสรรพสินค้าบ้างพอสมควร และจะชำระค่าใช้จ่ายเป็นเงินสด พฤติกรรมการลงทุนนั้นจะมีการลงทุนผ่านกองทุนเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) การลงทุนอย่างอื่นค่อนข้างน้อยการวางแผนการออมเตรียมการเกษียณอายุงานนั้นส่วนใหญ่มีรายได้หลังเกษียณจากเงินบำเหน็จบำนาญและมีการออมใน

รูปแบบประกันชีวิตแบบตลอดชีพจากการประมาณการฐานะทางการเงินหลังเกษียณอายุงานพบว่ามียาได้มากกว่ารายจ่ายและในกรณีที่มียาหนี้สินได้มีการปลดหนี้ไว้แล้วและคิดว่าทำได้

ศศิศา นิรินชนชาติ (2540) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการการเตรียมตัวของข้าราชการก่อนเกษียณในหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในส่วนกลางพบว่า ข้าราชการก่อนเกษียณที่มีสภาพสมรสแล้ว จะมีการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุในด้านรายได้และค่าใช้จ่ายสูงกว่าข้าราชการก่อนเกษียณที่มีสถานภาพโสด

วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2550) ทำการวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรต่อวิถีชีวิตของประชากรกับทิศทางการออมในอนาคต โดยเก็บข้อมูล จากข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. เป็นตัวอย่าง และได้ส่งแบบสอบถามคืนจำนวน 2,691 ราย การรวบรวมข้อมูลจนถึงการวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอรายงานใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 10 เดือน (มิถุนายน 2549 - มีนาคม 2550) วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินวิถีชีวิต พฤติกรรม ทักษะการใช้จ่าย การเก็บออม การวางแผนเกษียณอายุและความคาดหวังที่จะได้รับการเกื้อหนุนเมื่อเกษียณอายุ นอกจากนี้ การวิจัยต้องการประเมินความรู้ความเข้าใจของสมาชิกที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในเรื่องการบริหารจัดการ หรือวางแผนเกี่ยวกับเงินออม และการลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ สำหรับการสร้างหลักประกันในอนาคตให้แก่ตนเองและครอบครัวภายหลังการเกษียณอายุการวิจัยนี้มีสมมุติฐานสำคัญว่า กลุ่มประชากรต่างรุ่นเกิด 3 กลุ่ม (25-34 ปี, 35-49 ปี และ 50-59 ปี) ที่มีภาวะแวดล้อมด้านโครงสร้างประชากร เศรษฐกิจ และสังคมที่ต่างกัน น่าจะส่งผลให้เกิดความแตกต่างกันในประเด็นการศึกษาวิจัยที่ระบุข้างต้น การวิจัยครั้งนี้ ให้ผลการศึกษาที่น่าสนใจหลายประเด็นสำหรับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) นำไปพิจารณาเพื่อกำหนดแผนดำเนินงานด้านการส่งเสริมการออม และการลงทุนของสมาชิกเพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดเมื่อถึงวัยเกษียณอายุ และพิจารณาสร้างมาตรการรองรับอื่น ๆ เมื่อสังคมไทยในอนาคตจะมีจำนวนประชากรสูงอายุมากขึ้น ข้าราชการสมาชิก กบข.ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมจะมีการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางคือ ปริญญาตรีและข้าราชการชายในสัดส่วนค่อนข้างมากมีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี ส่งผลให้ไม่มีเงินออมพอเพียง และส่วนใหญ่จะตกอยู่ในกลุ่มผู้มีหนี้สิน ซึ่งมีวงเงินค่อนข้างสูง ผลจากการแบ่งผู้ตอบออกตามเพศ และ 3 กลุ่มอายุตามกรอบการวิจัย ได้พบว่ามีความแตกต่างกันค่อนข้างชัดเจนในหลายประเด็นที่ศึกษา กล่าวคือ ข้าราชการหญิงและผู้สูงวัย จะมีเงินออมในปัจจุบันมากกว่ามีการวางแผนเรื่องการจัดสรรเงินออมเพื่อการเกษียณอายุมากกว่ากลุ่มข้าราชการชาย และผู้ที่มีอายุน้อย โดยที่กลุ่มหลังนี้อาจเห็นว่า การเกษียณอายุเป็นเรื่องไกลตัวเนื่องจากรายได้ต่ำ และต้องจัดสรรเงินไปใช้สำหรับเรื่องอื่น ๆ ที่สำคัญกว่า ส่งผลให้มีเงินออมน้อย หรือยังไม่มีเลย อย่างไรก็ตาม

พบว่าข้าราชการกลุ่มอายุน้อยวางแผนที่จะทำงานต่อภายหลังการเกษียณอายุ ขณะที่ข้าราชการสูงวัยวางแผนที่จะใช้ชีวิตสบายๆ กับลูกหลานในครอบครัว ท่องเที่ยว หรือทำกิจกรรมสันทนาการ และงานอาสาสมัครสำหรับผู้ที่มีเงินออม จุดประสงค์สำคัญลำดับแรกของการออมคือ ออมเพื่อการศึกษาของบุตรหลาน จุดประสงค์สำคัญรองลงมาคือ ออมเพื่อเกษียณอายุ อย่างไรก็ตามพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดจะพึ่งพาตนเองโดยเงินออมของตน มากกว่าจะหวังได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ หรือลูกหลาน ข้าราชการหญิงมักเลือกวิธีการลงทุนทางการเงินที่คาดว่าจะมีความเสี่ยงน้อยกว่า เช่น การฝากประจำสลากออมสินประกันชีวิต และซื้อทองรูปพรรณขณะที่ข้าราชการชายจะเลือกลงทุนในรูปการเก็บเงินสด กองทุนหุ้นและอสังหาริมทรัพย์ การวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนทางการเงินของสมาชิก กบข. ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงหรือชาย หรือกลุ่มอายุใดอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำและไม่ถูกต้อง ในประเด็นต่างๆ เช่น แนวทางและวิธีการที่จะเลือกประเภทของเครื่องมือในการลงทุน ระยะเวลาที่เหมาะสม และระดับความเสี่ยงในการลงทุนกับเครื่องมือแต่ละประเภท ความบ่อยครั้งที่ควรปรับเปลี่ยนแผนการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ ซึ่งนับว่าเป็นความจำเป็นที่ต้องมีมาตรการต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจในเรื่องสำคัญเหล่านี้

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ นำมาสู่ข้อเสนอแนะ 3 กลุ่มหลัก สำหรับ กบข. ในฐานะที่เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบบริหารเงินกองทุนให้กับข้าราชการ ได้นำไปพิจารณาสร้างมาตรการดำเนินการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สมาชิกกองทุน ดังนี้

1. มาตรการดำเนินงานระหว่างองค์กร : กบข. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานดูแลบริหารจัดการกองทุนข้าราชการ นำที่จะวิเคราะห์วิจัยอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมเพื่อเชื่อมโยงกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการให้ผสานกับระบบใหญ่ระดับชาติ คือ กองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติที่กำลังจะเกิดขึ้น และกองทุนเงินออมเพื่อการชราภาพที่ควรดำเนินการให้เป็นรูปธรรม เพื่อรองรับการเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็วของประชากรสูงอายุไทยในอนาคต

2. มาตรการดำเนินงานภายในองค์กร : จากการประเมินผลพบว่า สมาชิก กบข. ที่ตอบแบบสอบถามจำนวนมากขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องด้านการบริหารจัดการเงินและการลงทุน กบข. จึงควร

2.1 ให้ความรู้แก่สมาชิกทั้งภาพกว้างและเชิงลึกเกี่ยวกับการออม และการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุการลงทุนด้วยวิธีที่ถูกต้องและเหมาะสม ให้ความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือที่เป็นเทคนิคใหม่ทางการเงิน ระยะเวลาการลงทุน และความเสี่ยงของการลงทุนแต่ละประเภท

2.2 กบข.ควรจัดหาวิธีให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุด้วยแนวทางที่ต่างกันไปสำหรับสมาชิกต่างกลุ่มอายุที่มีระบบค่านิยมและวิถีการดำเนินชีวิตที่ต่างกันคือ

2.2.1 กลุ่มสมาชิกอายุน้อย (25-34 ปี) ที่ยังคงมีรายได้และเงินออมน้อย ควรเน้นมาตรการสร้างแรงจูงใจให้มีการออมเพิ่ม เสาะแสวงหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนอนาคต และให้เห็นความสำคัญของการเริ่มเก็บออมตั้งแต่วัยหนุ่มสาว

2.2.2 กลุ่มสมาชิกวัยกลาง (35-49 ปี) ที่มีความมั่นคงในอาชีพและรายได้ระดับหนึ่งแล้วควรหามาตรการให้คนกลุ่มนี้มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์เพื่อการวางแผนและการลงทุนที่การตัดสินใจขึ้นอยู่กับพื้นฐานการมีความรู้และข้อมูล มากกว่าอาศัยความเชื่อ

2.2.3 กลุ่มสมาชิกสูงวัยใกล้เกษียณ (50-59 ปี) ซึ่งใกล้ถึงวัยเลิกทำงาน แม้จะไม่มีภาระการสร้างครอบครัวเท่ากับคนหนุ่มสาว แต่ไม่อยู่ในภาวะที่จะรับความเสี่ยงจากการลงทุนหรือการวางแผนทางการเงิน จึงควรหามาตรการให้ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงของการลงทุนทางการเงินแต่ละประเภท

2.3 การให้ความรู้แก่สมาชิก กบข.ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ เนื่องจากมีการมีสมาชิกใหม่รุ่นอายุน้อยเข้ามาในระบบและสมาชิกเดิมเคลื่อนตัวไปสู่กลุ่มอายุที่สูงขึ้นกว่าเดิม

2.4 กบข.อาจจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเฉพาะเรื่อง ที่สามารถตอบสนองความต้องการและความสนใจให้กับสมาชิกที่สนใจเฉพาะเรื่องนั้น

2.5 กบข. อาจจัดให้มีการประเมินผลระบบการสื่อสารที่มีอยู่ในปัจจุบัน ระหว่างองค์กรและสมาชิก กบข. ว่ามีลักษณะเป็นการสื่อสารทางเดียว (One-way communication) หรือไม่ และมีมาตรการใดที่จะช่วยสร้างเสริมให้เกิดการสื่อสารสองทางและปฏิสัมพันธ์อันดีมิตร (Two-way and friendly communication) ระหว่างองค์กรและสมาชิกให้มากขึ้น

3. มาตรการดำเนินงานเพื่อให้การเกื้อกูลเชิงสังคมแก่สมาชิก (Social Contribution) อาจดำเนินการได้ใน 2 ลักษณะ

3.1 ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลแก่สมาชิกที่พ้นวัยเกษียณไปแล้ว โดยการให้คำแนะนำคำปรึกษาในการนำเงินก้อนที่ได้รับคืนไปจาก กบข. ไปลงทุนหรือบริหารจัดการด้วยวิธีที่มีความเสี่ยงต่ำสุดและได้รับประโยชน์สูงสุด

3.2 ให้ความช่วยเหลือในการฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับวัยสำหรับสมาชิกที่เกษียณอายุแล้ว แต่ยังต้องการกลับเข้าสู่ตลาดแรงงานเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเอง หรือการทำหน้าที่มีคุณค่า

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ในบทนี้เป็นการเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย

1. ประชากร
2. เครื่องมือในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ที่มีอายุระหว่าง 50 – 60 ปี ซึ่งประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคลำปาง วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง วิทยาลัยการอาชีพเกาะคา วิทยาลัยการอาชีพเถิน และวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ กฟผ. แม่เมาะ รวมจำนวน 147 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงข้อมูลประเภทของกลุ่มประชากร (งานการเงิน วิทยาลัยเทคนิคลำปาง วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง วิทยาลัยการอาชีพเกาะคา วิทยาลัยการอาชีพเถิน วิทยาลัยเทคโนโลยี กฟผ. แม่เมาะ, 2554)

ประเภทกลุ่มประชากร	เกษียณก่อนกำหนด	เกษียณตามกำหนด
ข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข.	3	4
ข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข.แบบสะสม	32	108
รวม	35	112
รวมทั้งหมด	147 คน	

3.2 เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ จำแนกเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา เงินเดือน วันเดือนปีที่เข้ารับราชการ สถานภาพตำแหน่ง และการเป็นสมาชิก กบข.

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ ซึ่งแบ่งเป็น ประสิทธิภาพการของรายได้หลังเกษียณอายุ และการประมาณการรายจ่าย

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง ดังนี้

1. **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจโดยการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง และนัดหมายเพื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

2. **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ข้อมูลประชากรผู้สูงอายุจากฐานข้อมูลประชากร ฝ่ายวิจัยและศูนย์สารสนเทศ วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 หนังสือ ตำรา รายวิชาการเงินส่วนบุคคล ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของสำนักพิมพ์เอมพันธ์ เรียบเรียงโดย เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทยา และศิริกานต์ สิทธิไชย

2.3 ข้อมูลจำนวนข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. และไม่เป็นสมาชิก กบข. สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาลำปาง จากงานการเงินของวิทยาลัยทั้ง 6 วิทยาลัย

2.4 ข้อมูลอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (MLR) จากธนาคารอาคารสงเคราะห์, 2554

2.5 ข้อมูลอัตราเงินเฟ้อทั่วไป จากธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.), 2554

2.6 ข้อมูลจากคู่มือสมาชิก กบข. ปี 2553

2.7 ข้อมูลจากเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง www.cgd.go.th

2.8 ข้อมูลจากเว็บไซต์ของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)

2.9 งานวิจัยที่เคยมีผู้วิจัยไว้แล้ว หลาย ๆ ท่าน และหาข้อมูลเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต

2.10 ข้อมูลการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ของสถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน TSI

2.11 ข้อมูลการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ เกี่ยวกับการคิดมูลค่าปัจจุบันของเงิน จากบทความของ ศิริวรรณ ว่องวีรุฒิ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง เป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเองโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้รับคืนมา
2. จัดระบบข้อมูลที่ตรวจสอบและรวบรวมคะแนนแบบสอบถามที่สมบูรณ์
3. นำข้อมูลไปคำนวณหาค่าสถิติโดยใช้ค่าเฉลี่ยและอัตราร้อยละ

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ไว้ดังนี้

1. จากแบบสอบถามในส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปจะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและอัตราร้อยละ
 - 1.1 อายุเฉลี่ยปัจจุบัน
 - 1.2 เงินเดือนเฉลี่ยปัจจุบัน
 - 1.3 เวลาราชการเฉลี่ยปัจจุบัน
 - 1.4 สถานภาพทางตำแหน่ง
 - 1.5 อัตราร้อยละของการเป็นสมาชิก กบข.
2. จากแบบสอบถามในส่วนที่ 2 นำข้อมูลในส่วนของกรวางแผนทางการเงินมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและอัตราร้อยละ
 - 2.1 ด้านการประมาณการของรายได้หลังเกษียณอายุ
 - 2.1.1 อัตราร้อยละของการเลือกรับเงินบำเหน็จและเงินบำนาญ
 - 2.1.2 รายได้จากการลงทุนทำธุรกิจเฉลี่ย
 - 2.1.3 รายได้จากการลงทุนในกองทุนรวมเฉลี่ย
 - 2.1.4 เงินก้อนจากการทำประกันชีวิตเฉลี่ย
 - 2.1.5 รายได้อื่น ๆ เฉลี่ย
 - 2.2 ด้านการประมาณการรายจ่ายหลังเกษียณอายุ
 - 2.2.1 ประมาณการรายจ่ายเพื่อการดำรงชีวิตประจำวันเฉลี่ย
 - 2.2.2 ประมาณการรายจ่ายค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ย
 - 2.2.3 ประมาณการรายจ่ายเพื่อเหตุฉุกเฉินเฉลี่ย
 - 2.2.4 ประมาณการรายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยวเฉลี่ย

2.2.5 ประมวลการรายจ่ายอื่น ๆ เฉลี่ย

3. จำนวนเงินที่จะได้รับจากประมวลการของรายได้ หรือกระแสเงินสดเข้า

3.1 กรณีชำระการเกษียณก่อนกำหนด ที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำเหน็จและมีรายได้อื่น

3.2 กรณีชำระการเกษียณตามกำหนด ที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น

3.3 กรณีชำระการเกษียณก่อนกำหนด ที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่น

3.4 กรณีชำระการเกษียณตามกำหนด ที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่น

3.5 กรณีชำระการเกษียณก่อนกำหนด ที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญและมีรายได้อื่น

3.6 กรณีชำระการเกษียณตามกำหนด ที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น

3.7 กรณีชำระการเกษียณก่อนกำหนด ที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น

3.8 กรณีชำระการเกษียณตามกำหนด ที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น

3.9 กรณีชำระการเกษียณก่อนกำหนด ที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น

3.10 กรณีชำระการเกษียณตามกำหนด ที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น

3.11 กรณีชำระการเกษียณก่อนกำหนด ที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำเหน็จและไม่มีรายได้อื่น

3.12 กรณีชำระการเกษียณตามกำหนด ที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่น

3.13 กรณีชำระการเกษียณก่อนกำหนด ที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น

3.14 กรณีชำระรายการเกษียณตามกำหนด ที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น

3.15 กรณีชำระรายการเกษียณก่อนกำหนด ที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญและไม่มีรายได้อื่น

3.16 กรณีชำระรายการเกษียณตามกำหนด ที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น

4. คำนวณเงินประมาณการรายจ่ายหลังเกษียณอายุราชการ หรือกระแสเงินสดออก

5. คำนวณหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้า

5.1 สำหรับข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข.

5.1.1 กรณีเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญหนึ่ง และมีรายได้อื่น

5.1.2 กรณีเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญหนึ่ง และมีรายได้อื่น

5.1.3 กรณีเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับบำนาญหนึ่ง และไม่มีรายได้อื่น

5.1.4 กรณีเกษียณตามกำหนด เลือกรับบำนาญหนึ่ง และไม่มีรายได้อื่น

5.1.5 กรณีเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ เงินบำนาญดำรงชีพ และมีรายได้อื่น

5.1.6 กรณีเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ เงินบำนาญดำรงชีพและมีรายได้อื่น

5.1.7 กรณีเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ เงินบำนาญดำรงชีพและไม่มีรายได้อื่น

5.1.8 กรณีเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ เงินบำนาญดำรงชีพ และไม่มีรายได้อื่น

5.2 สำหรับข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข.

5.2.1 กรณีเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญหนึ่ง มีรายได้อื่น

5.2.2 กรณีเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญหนึ่ง มีรายได้อื่น

5.2.3 กรณีเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับบำนาญหนึ่ง ไม่มีรายได้อื่น

5.2.4 กรณีเกษียณตามกำหนด เลือกรับบำนาญหนึ่ง ไม่มีรายได้อื่น

5.2.5 กรณีเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ มีรายได้อื่น

5.2.6 กรณีเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ มีรายได้อื่น

5.2.7 กรณีเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ ไม่มีรายได้อื่น

5.2.8 กรณีเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ ไม่มีรายได้อื่น

6. จำนวนหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดออก

- 6.1 รายจ่ายเพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน
- 6.2 รายจ่ายเพื่อการรักษาพยาบาล
- 6.3 รายจ่ายเพื่อเหตุฉุกเฉิน
- 6.4 รายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยว
- 6.5 รายจ่ายอื่น ๆ

กำหนดให้ อายุขัยเฉลี่ยคนไทย เท่ากับ 70 ปี (องค์การอนามัยโลก, 2551)

อัตราเงินเฟ้อทั่วไป เท่ากับ 3.8% (อัตราเงินเฟ้อทั่วไป ไตรมาสที่ 4/2554, ธนาคารแห่งประเทศไทย)

อัตราผลตอบแทนที่ต้องการหรืออัตรารีดค่า เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ปัจจุบันเท่ากับ 7.25% (ธนาคารอาคารสงเคราะห์, 2554) $\times (1 - 0.30) + 3.8\% = 9\%$

7. เปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้า และกระแสเงินสดออก

- 7.1 สำหรับข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข.
 - ทั้ง 8 กรณี
- 7.2 สำหรับข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข.
 - ทั้ง 8 กรณี

8. วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบ และข้อเสนอแนะ

8.1 มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าสูงกว่ากระแสเงินสดออก จึงถือว่ามี การวางแผนทางการเงินที่ดีมีเพียงพอและได้ออมเงิน

8.2 มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าต่ำกว่ากระแสเงินสดออก ถือว่าการวางแผนทางการเงินไม่ดีและมีไม่เพียงพอหรือเงินขาดมือ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ย

$$\bar{x} = \sum \frac{x}{n}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

ΣX = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. อัตราร้อยละ

3. มูลค่าเงินปัจจุบัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษา เรื่อง การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ผลการศึกษานำเสนอในรูปแบบของวิธีการคำนวณ และการบรรยาย ประกอบด้วย

1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับกลุ่มประชากร โดยแบ่งเป็น 5 ส่วนดังนี้

1.1 ค่าเฉลี่ยและอัตราร้อยละของข้อมูลทั่วไป ของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดลำปาง

1.2 ค่าเฉลี่ยและอัตราร้อยละของการวางแผนทางการเงินจากแหล่งรายได้ ของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง

1.3 ค่าเฉลี่ยของการประมาณการรายจ่ายหลังเกษียณอายุ ของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง

1.4 การคำนวณเงินบำเหน็จ เงินบำนาญ รายได้อื่น เงินบำเหน็จดำรงชีพ ที่ได้รับเมื่อเกษียณอายุ (กระแสเงินสดเข้า)

1.1 การคำนวณมูลค่าเงินปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าและกระแสเงินสดออก

2. ผลการวิเคราะห์

สรุปผลการคำนวณมูลค่าเงินปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าและกระแสเงินสดออก

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ค่าเฉลี่ยและอัตราร้อยละของข้อมูลทั่วไป ของข้าราชการ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง

ข้าราชการเกษียณตามกำหนด

อายุเฉลี่ยปัจจุบัน

$$\bar{x} = \sum \frac{x}{n}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ยอายุปัจจุบัน}$$

$$\sum X = 6091$$

$$n = 112$$

$$\bar{x} = \frac{6091}{112}$$

$$= 54 \text{ ปี}$$

เงินเดือนเฉลี่ยปัจจุบัน

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ยเงินเดือนปัจจุบัน}$$

$$\sum X = 4,226,050$$

$$n = 112$$

$$\bar{x} = \frac{4,226,050}{112}$$

$$= 37,733 \text{ บาท (เทียบขั้นเงินเดือน 37,830 บาท)}$$

อายุราชการเฉลี่ย

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ยอายุราชการ}$$

$$\sum X = 10558$$

$$n = 112$$

$$\bar{x} = \frac{10558}{112}$$

$$= 28 \text{ ปี } 11 \text{ เดือน } 8 \text{ วัน}$$

ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด

อายุเฉลี่ยปัจจุบัน

$$\bar{x} = \sum \frac{x}{n}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ยอายุปัจจุบัน}$$

$$\sum X = 1905$$

$$n = 35$$

$$\bar{x} = \frac{1905}{35}$$

$$= 54 \text{ ปี}$$

เงินเดือนเฉลี่ยปัจจุบัน

$$\bar{x} = \sum \frac{x}{n}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ยเงินเดือนปัจจุบัน}$$

$$\sum X = 1,266,560$$

$$n = 35$$

$$\bar{x} = \frac{1,266,560}{35}$$

$$= 36,187 \text{ บาท (เทียบชั้นเงินเดือน 36,250 บาท)}$$

อายุราชการเฉลี่ย

$$\bar{x} = \sum \frac{x}{n}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ยอายุราชการ}$$

$$\sum X = 10756$$

$$\begin{aligned}
 n &= 35 \\
 \bar{x} &= \frac{10756}{35} \\
 &= 29 \text{ ปี } 5 \text{ เดือน } 21 \text{ วัน}
 \end{aligned}$$

สถานภาพทางตำแหน่งโดยเฉลี่ยของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของสถานภาพทางตำแหน่ง ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง

สถานภาพทางตำแหน่ง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ข้าราชการพลเรือน	2	1.36
คศ.2	99	67.35
คศ.3	38	25.85
ผู้อำนวยการ คศ.3	2	1.36
ผู้อำนวยการ คศ.4	1	0.68
รองผู้อำนวยการ คศ.2	1	0.68
รองผู้อำนวยการ คศ.3	4	2.72
รวม	147	100.00

จากตาราง 4.1 ปรากฏว่าข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพตำแหน่งครู คศ.2 จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 67.35 รองลงมาคือ ครู คศ.3 จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 25.85

ส่วนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและอัตราร้อยละของการวางแผนทางการเงินจากแหล่งรายได้ ของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละการวางแผนทางการเงินจากแหล่งรายได้หลัก ของข้าราชการ
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง

แหล่งรายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บำเหน็จ	16	10.88
บำนาญ	131	89.12
รวม	147	100.00

จากตาราง 4.2 ปรากฏว่า ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ส่วนใหญ่เมื่อเกษียณอายุราชการจะขอรับเงินบำนาญ จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 89.12 รองลงมาคือ ขอรับเงินบำเหน็จ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 10.88

ตารางที่ 4.3 แสดงเหตุผลในการขอรับเงินบำนาญ ของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา
จังหวัดลำปาง เรียงตามลำดับดังนี้

เหตุผลในการเลือกรับเงินบำนาญ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน	ร้อยละ
1. เป็นรายได้หลัก ที่มีเงินเข้าบัญชีทุกเดือนแน่นอน	113	27.56
2. มีสิทธิเบิกสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล และค่าการศึกษาบุตรได้ เหมือนตอนเป็นข้าราชการ	105	25.61
3. คิดว่าสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ รับเงินบำนาญได้อีกนาน	89	21.71
4. สถานะการเงินของครอบครัวดี ไม่จำเป็นต้องรับเงินก้อน	41	10.00
5. สามารถก่อกองหนี้ผูกพันได้	30	7.32
6. มีความน่าเชื่อถือ และผู้คนยกย่อง มีหน้ามีตาในสังคม	24	5.85
7. อื่น ๆ ได้แก่ มีความมั่นคง	8	1.95
รวม	410	100.00

จากตาราง 4.3 ปรากฏว่า ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง เมื่อเกษียณอายุราชการแล้ว ส่วนใหญ่จะขอรับเงินบำนาญด้วยเหตุผลเพราะ เป็นรายได้หลัก ที่มีเงินเข้า

บัญชีทุกเดือนแน่นอน คิดเป็นร้อยละ 27.56 รองลงมาคือ มีสิทธิเบิกสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลและค่าการศึกษาบุตรได้เหมือนตอนเป็นข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 25.61

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและอัตราร้อยละของการวางแผนทางการเงินจากแหล่งรายได้อื่นของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง

แหล่งรายได้	จำนวน (คน)	รายได้ทั้งหมด	รายได้เฉลี่ย	หมายเหตุ
1. รายได้จากการลงทุนทำธุรกิจ	12	72,500	6,041	/ ต่อเดือน
2. รายได้จากการลงทุนในกองทุน	2	17,000	8,500	/ ต่อเดือน
3. รายได้จากการทำงานประกันชีวิต	72	18,965,000	263,402	/ ต่อกรมธรรม์
4. รายได้อื่น ๆ	42	197,400	4,700	/ ต่อเดือน

จากตาราง 4.4 ปรากฏว่า ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง นอกจากจะมีรายได้หลักแล้ว ส่วนใหญ่จะมีรายได้จากการทำประกันชีวิตไว้ ภายหลังจากเกษียณอายุราชการไปแล้ว คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 263,402 บาท /ต่อกรมธรรม์

ส่วนที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยของการประมาณการรายจ่ายหลังเกษียณอายุ ของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยของการประมาณการรายจ่ายหลังเกษียณอายุ ของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง

ประมาณการรายจ่ายหลังเกษียณอายุ	ค่าเฉลี่ย	หมายเหตุ
1. รายจ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน	1,736,000 / 147	11,810 บาท / เดือน
2. รายจ่ายค่ารักษาพยาบาล	1,898,000 / 147	12,912 บาท / ปี
3. รายจ่ายเพื่อเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ	1,336,000 / 147	9,088 บาท / ปี
4. รายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยว	2,246,000 / 147	15,279 บาท / ครั้ง
จำนวนครั้งของการท่องเที่ยว	175/147	1 ครั้ง / ปี
5. รายจ่ายอื่น ๆ	522,000 / 147	3,551 / เดือน

จากตาราง 4.5 ปรากฏว่า ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ส่วนใหญ่เมื่อเกษียณอายุราชการแล้วจะมีรายจ่ายในการดำรงชีวิตประจำวันเฉลี่ย 141,720 บาท/ปี รองลงมาคือรายจ่ายอื่นๆ เฉลี่ย 42,612 บาท/ปี ดังสรุปด้านล่างนี้

สรุปประมาณการรายจ่ายโดยเฉลี่ยภายหลังเกษียณอายุราชการ ของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ดังนี้

รายจ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน	=	141,720 บาท / ปี (11,810 × 12)
รายจ่ายค่ารักษาพยาบาล	=	12,912 บาท / ปี
รายจ่ายเพื่อเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ	=	9,088 บาท / ปี
รายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยว	=	15,279 บาท / ปี
รายจ่ายอื่น ๆ	=	<u>42,612</u> บาท / ปี (3,551 × 12)
รวม	=	<u>221,611</u> บาท / ปี

ส่วนที่ 4 การคำนวณเงินบำเหน็จ เงินบำนาญ เงินบำเหน็จดำรงชีพ และเงินรายได้อื่น ของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ที่เป็นสมาชิก กบข. และข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. ที่ได้รับเมื่อเกษียณอายุ (กระแสเงินสดเข้า)

ข้อมูลค่าเฉลี่ยส่วนบุคคลของข้าราชการ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง เพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นดังนี้

ข้าราชการเกษียณตามกำหนด

อายุปัจจุบัน 54 ปี

อายุราชการ 28 ปี 11 เดือน 8 วัน

เงินเดือนปัจจุบัน (เทียบขั้นเงินเดือน) 37,830 บาท

ข้าราชการเกษียณตามกำหนด

อายุปัจจุบัน 54 ปี

อายุราชการ 29 ปี 5 เดือน 21 วัน

เงินเดือนปัจจุบัน (เทียบขั้นเงินเดือน) 36,250 บาท

การคำนวณเงินบำเหน็จและเงินบำนาญนั้น มีความจำเป็นที่ต้องใช้ข้อมูลของข้าราชการโดยละเอียด เพื่อประกอบการคำนวณ ดังนี้

ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง เกษียณอายุราชการเมื่อมีอายุครบ 60 ปี

อายุราชการคงเหลือจนเกษียณอายุ ของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดลำปาง เพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 &= \text{อายุเมื่อเกษียณ} - \text{อายุปัจจุบัน} \\
 &= 60 - 54 \\
 &= 6 \text{ ปี}
 \end{aligned}$$

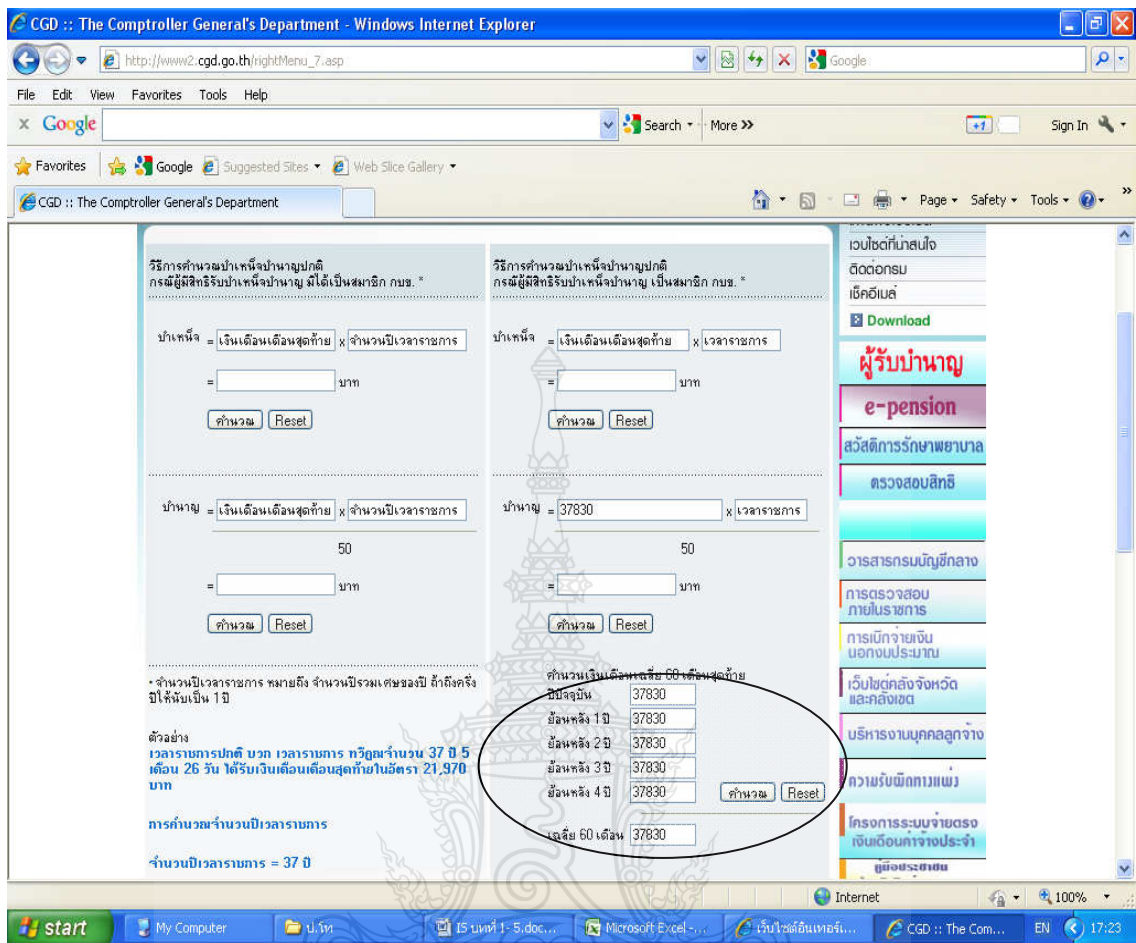
เงินเดือนเดือนสุดท้าย หมายถึง เงินเดือนที่ข้าราชการได้รับเป็นเดือนสุดท้ายก่อนการเกษียณอายุ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ปัจจุบันอยู่ในสถานภาพทางตำแหน่งครู คศ.2 จึงใช้ข้อมูลเงินเดือนเดือนสุดท้ายโดยการอ้างอิงจากบัญชีเงินเดือนขั้นสุดท้าย ของตำแหน่งครู คศ.2 จากตารางบัญชีเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ของสำนักงาน ก.ค.ศ. ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 แสดงอายุและอัตราเงินเดือน ของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ตำแหน่งครู คศ.2 จนเกษียณอายุ (กรณีข้าราชการที่ต้องการเกษียณตามกำหนดที่อายุ 60 ปี)

ปี พ.ศ.	อายุ	อัตราเงินเดือน
2554	54	37,830
2555	55	37,830
2556	56	37,830
2557	57	37,830
2558	58	37,830
2559	59	37,830
2560	60	37,830

หมายเหตุ เงินเดือนเดือนสุดท้าย ของข้าราชการที่ต้องการเกษียณตามกำหนด สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง เพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เมื่อเกษียณอายุ 60 ปี เท่ากับ 37,830 บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่เท่ากันตั้งแต่อายุ 54 ปี สาเหตุเนื่องจากส่วนใหญ่แล้วข้าราชการของสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปางที่มีอายุอยู่ในช่วงนี้ และไม่ทำผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเป็นครู คศ. 3 เงินเดือนจะเพิ่มขึ้นเร็ว ทำให้ไม่ได้เลื่อนขึ้นเงินเดือนต่อไป

เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย ของข้าราชการที่ต้องการเกษียณตามกำหนดที่อายุ 60 ปี สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง คำนวณโดยใช้สูตรการคำนวณของกรมบัญชีกลาง ดังนี้

ภาพที่ 4.1 แสดงการคำนวณเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้ายของข้าราชการเกษียณตามกำหนด (www.cgd.go.th)

เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย ของข้าราชการที่ต้องการเกษียณตามกำหนดสังกัด สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาคั้งนี้ เท่ากับ 37,830 บาท

จำนวนปีเวลาราชการ หมายถึง จำนวนปีรวมเศษของปี ถ้าเกินครึ่งปีให้นับเป็น 1 ปี ดังนี้

อายุราชการปัจจุบัน = 28 ปี 11 เดือน 8 วัน

อายุราชการคงเหลือ = 6 ปี

รวม = 34 ปี 11 เดือน 8 วัน

จำนวนปีเวลาราชการ = 35 ปี

เวลาราชการ

อายุราชการปัจจุบัน = 28 ปี 11 เดือน 8 วัน

อายุราชการคงเหลือ = 6 ปี

รวม	=	34 ปี 11 เดือน 8 วัน
เวลาราชการ	=	28 + 11/12 + 8/360
	=	29 + 0.92 + 0.02
รวม	=	28.94 ปี

ตารางที่ 4.7 แสดงอายุและอัตราเงินเดือน ของข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ตำแหน่งครู คศ.2 กรณีข้าราชการที่ต้องการเกษียณก่อนกำหนด (Early Retire)

ปี พ.ศ.	อายุ	อัตราเงินเดือน
2554	54	36,250
2553	53	33,380
2552	52	32,230
2551	51	31,090
2550	50	29,940

หมายเหตุ เงินเดือนเดือนสุดท้าย ของข้าราชการที่ต้องการเกษียณก่อนกำหนด (Early Retire) สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง เพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เมื่อเกษียณอายุก่อนกำหนด อายุ 54 ปี เท่ากับ 36,250 บาท

เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย หมายถึง เงินเดือนที่ข้าราชการที่จะเกษียณก่อนกำหนด จะได้รับย้อนไป 60 เดือน หรือ 5 ปี ซึ่งสามารถคำนวณเหมือนกับเงินเดือนของข้าราชการเกษียณตามปกติได้ โดยการใช้โปรแกรมระบบคำนวณเงินบำเหน็จบำนาญล่วงหน้าของกรมบัญชีกลาง

เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย ของข้าราชการที่ต้องการเกษียณก่อนกำหนดที่อายุ 54 ปี สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง คำนวณโดยใช้สูตรการคำนวณของกรมบัญชีกลาง ดังนี้

CGD :: The Comptroller General's Department - Windows Internet Explorer

http://www2.cgd.go.th/rightMenu_7.asp

File Edit View Favorites Tools Help

Google Search More >> Sign In

CGD :: The Comptroller General's Department

วิธีกรณคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติ กรณีผู้มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ ได้เป็นสมาชิก กบข. *

บำเหน็จ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย x จำนวนปีเวลาราชการ

= บาท

บำนาญ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย x จำนวนปีเวลาราชการ

50

= บาท

* จำนวนปีเวลาราชการ หมายถึง จำนวนปีรวมเศษของปี ถ้าถึงครึ่งปีให้นับเป็น 1 ปี

ตัวอย่าง
เวลาราชการปกติ บวก เวลาราชการ ทวิคูณจำนวน 37 ปี 5 เดือน 26 วัน ได้รับเงินเดือนเดือนสุดท้ายอัตรา 21,970 บาท

การคำนวณจำนวนปีเวลาราชการ
จำนวนปีเวลาราชการ = 37 ปี

วิธีกรณคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติ กรณีผู้มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ เป็นสมาชิก กบข. *

บำเหน็จ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย x เวลาราชการ

= บาท

บำนาญ = 32578 x เวลาราชการ

50

= บาท

คำนวณเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย

ปีใดเดือน

36250
33380
32230
31090
29940
32578

เฉลี่ย 60 เดือน 32578

เว็บเซตกรมบัญชีกลาง

ติดต่อกรม

เช็คอีเมลล์

e-pension

สวัสดิการรักษายาขาว

ตรวจสอบสิทธิ

วารสารกรมบัญชีกลาง

การตรวจสอบภายในราชการ

การเบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณ

เว็บไซต์คลังจังหวัดและคลังเขต

บริหารงานบุคคลลูกจ้าง

กรมรับพิทักษ์แม่

โครงการระบบจ่ายตรงเงินเดือนค่าจ้างประจำ

ชุดของระบบสารสนเทศองค์กร

Done

start

IS บทที่ 1-5.docx - M...

Microsoft Excel - ข้อมูล...

เห็นใช้ลิ้นแหว่งเงิน...

CGD :: The Comptrol...

Internet

100%

EN

22:32

ภาพที่ 4.2 แสดงการคำนวณเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้ายของข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด (www.cgd.go.th)

เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย ของข้าราชการที่ต้องการเกษียณก่อนกำหนดสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาครั้งนี้ เท่ากับ 32,578 บาท

เวลาราชการ

$$\text{อายุราชการจนถึงปัจจุบัน} = 29 \text{ ปี } 5 \text{ เดือน } 21 \text{ วัน}$$

$$= 29 + 5/12 + 21/360$$

$$= 29 + 0.42 + 0.06$$

$$\text{รวม} = 29.08 \text{ ปี}$$

การคำนวณเงินบำเหน็จ เงินบำนาญ เงินบำเหน็จดำรงชีพ เงินก้อนจูงใจ และรายได้อื่น

เมื่อเกษียณอายุราชการ ข้าราชการมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์จากรัฐบาล ซึ่งสามารถคำนวณได้ในแต่ละกรณี ดังนี้

1. กรณีข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข.

1.1 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด ที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น สามารถคำนวณเงินที่จะได้รับเมื่อเกษียณอายุ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{เงินก้อนจูงใจ} &= (8 + \text{อายุราชการที่เหลือ}) \times \text{เงินเดือนเดือนสุดท้ายรวมเงิน} \\ &\quad \text{ประจำตำแหน่ง (ถ้ามี) สูงสุดไม่เกิน 15 เท่าของเงินเดือน} \\ &= (8 + 6) \times (36,250 + 3,500) \\ &= 14 \times 36,078 \\ &= 556,500 \text{ บาท (เกิน 15 เท่าของเงินเดือน)} \end{aligned}$$

$$\text{จึงได้รับ} = 543,750 \text{ บาท}$$

$$\begin{aligned} \text{เงินบำเหน็จ} &= \text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ} \\ &= 36,250 \times 29.08 \\ &= 1,054,150 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\text{รายได้อื่น} = 272,222 \text{ บาท}$$

$$\text{รวมเงินได้ 3 แหล่ง} = 1,870,122 \text{ บาท}$$

หมายเหตุ รายได้อื่น คำนวณจากจำนวนเงินรายได้อื่นของข้าราชการเกษียณก่อนกำหนดทั้งหมด คือ 2,450,000 บาท จำนวนข้าราชการที่เกษียณก่อนกำหนดและมีรายได้อื่นคือ 9 คน เท่ากับ $2,450,000 \div 9 = 272,222$ บาท

1.2 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด ที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่นสามารถคำนวณเงินที่จะได้รับเมื่อเกษียณอายุ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{เงินบำเหน็จ} &= \text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ} \\ &= 37,830 \times 29.08 \\ &= 1,100,096 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\text{รายได้อื่น} = 204,901 \text{ บาท}$$

$$\text{รวมเงินได้ 2 แหล่ง} = 1,304,997 \text{ บาท}$$

หมายเหตุ รายได้อื่น จำนวนจากจำนวนเงินรายได้อื่นของข้าราชการเกษียณตามกำหนดทั้งหมดคือ 16,801,900 บาท จำนวนข้าราชการที่เกษียณตามกำหนดและมีรายได้อื่นคือ 82 คน เท่ากับ $16,801,900 \div 82 = 204,901$ บาท

1.3 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด ที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่นสามารถคำนวณเงินที่จะได้รับเมื่อเกษียณอายุ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{เงินก้อนจูงใจ} &= (8 + \text{อายุราชการที่เหลือ}) \times \text{เงินเดือนเดือนสุดท้ายรวมเงิน} \\
 &\quad \text{ประจำตำแหน่ง (ถ้ามี) สูงสุดไม่เกิน 15 เท่าของเงินเดือน} \\
 &= (8 + 6) \times (36,250 + 3,500) \\
 &= 14 \times 36,078 \\
 &= 556,500 \text{ บาท (เกิน 15 เท่าของเงินเดือน)} \\
 \text{จึงได้รับ} &= 543,750 \text{ บาท} \\
 \text{เงินบำเหน็จ} &= \text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ} \\
 &= 36,250 \times 29.08 \\
 &= 1,054,150 \text{ บาท} \\
 \text{รวมเงินได้ 2 แหล่ง} &= 1,597,900 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

1.4 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด ที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่นสามารถคำนวณเงินที่จะได้รับเมื่อเกษียณอายุ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{เงินบำเหน็จ} &= \text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ} \\
 &= 37,830 \times 29.08 \\
 &= 1,100,096 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

1.5 กรณีข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด ที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น สามารถคำนวณเงินที่จะได้รับเมื่อเกษียณอายุ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{เงินก้อนจูงใจ} &= (8 + \text{อายุราชการที่เหลือ}) \times \text{เงินเดือนเดือนสุดท้ายรวมเงิน} \\
 &\quad \text{ประจำตำแหน่ง (ถ้ามี) สูงสุดไม่เกิน 15 เท่าของเงินเดือน} \\
 &= (8 + 6) \times (36,250 + 3,500) \\
 &= 14 \times 36,078 \\
 &= 556,500 \text{ บาท (เกิน 15 เท่าของเงินเดือน)} \\
 \text{จึงได้รับ} &= 543,750 \text{ บาท} \\
 \text{เงินบำนาญ} &= \text{เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ}
 \end{aligned}$$

หมายเหตุ เงินบำนาญที่คำนวณได้ต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย

$$\text{เงินบำนาญ} = \frac{32,578 \times 29.08}{50}$$

50

$$= 18,947 \text{ บาท}$$

(ร้อยละ 70 ของเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย คือ $32,578 \times 70/100 = 22,804.60$)

$$\text{เงินบำเหน็จดำรงชีพ} = 284,205 \text{ บาท}$$

(เงินบำเหน็จดำรงชีพจะได้รับ 15 เท่าของเงินบำนาญรายเดือน แต่ไม่เกิน 400,000 บาท)

$$\text{รายได้อื่น} = 272,222 \text{ บาท}$$

$$\text{รวมเงินได้ 4 แหล่ง} = 1,119,124 \text{ บาท}$$

1.6 กรณีข้าราชการเกษียณตามกำหนด ที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น สามารถคำนวณเงินที่จะได้รับเมื่อเกษียณอายุ ได้ดังนี้

$$\text{เงินบำนาญ} = \frac{\text{เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ}}{50}$$

50

หมายเหตุ เงินบำนาญที่คำนวณได้ต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย

$$\text{เงินบำนาญ} = \frac{37,830 \times 29.08}{50}$$

50

$$= 22,001 \text{ บาท}$$

(ร้อยละ 70 ของเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย คือ $37,830 \times 70/100 = 26,481$)

$$\text{เงินบำเหน็จดำรงชีพ} = 330,015 \text{ บาท}$$

(เงินบำเหน็จดำรงชีพจะได้รับ 15 เท่าของเงินบำนาญรายเดือน แต่ไม่เกิน 400,000 บาท)

$$\text{รายได้อื่น} = 204,901 \text{ บาท}$$

$$\text{รวมเงินได้ 3 แหล่ง} = 556,917 \text{ บาท}$$

1.7 กรณีข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด ที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น สามารถคำนวณเงินที่จะได้รับเมื่อเกษียณอายุ ได้ดังนี้

$$\text{เงินก้อนจูงใจ} = (8 + \text{อายุราชการที่เหลือ}) \times \text{เงินเดือนเดือนสุดท้ายรวมเงินประจำตำแหน่ง (ถ้ามี) สูงสุดไม่เกิน 15 เท่าของเงินเดือน}$$

$$= (8 + 6) \times (36,250 + 3,500)$$

$$= 14 \times 36,078$$

$$= 556,500 \text{ บาท (เกิน 15 เท่าของเงินเดือน)}$$

$$\begin{aligned} \text{จึงได้รับ} &= 543,750 \text{ บาท} \\ \text{เงินบำนาญ} &= \frac{\text{เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ}}{50} \end{aligned}$$

หมายเหตุ เงินบำนาญที่คำนวณได้ต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย

$$\text{เงินบำนาญ} = \frac{32,578 \times 29.08}{50}$$

50

$$= 18,947 \text{ บาท}$$

(ร้อยละ 70 ของเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย คือ $32,578 \times 70/100 = 22,804.60$)

$$\text{เงินบำเหน็จดำรงชีพ} = 284,205 \text{ บาท}$$

(เงินบำเหน็จดำรงชีพจะได้รับ 15 เท่าของเงินบำนาญรายเดือน แต่ไม่เกิน 400,000 บาท)

$$\text{รวมเงินได้ 3 แห่ง} = 846,902 \text{ บาท}$$

1.8 กรณีข้าราชการเกษียณตามกำหนด ที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น สามารถคำนวณเงินที่จะได้รับเมื่อเกษียณอายุ ได้ดังนี้

$$\text{เงินบำนาญ} = \frac{\text{เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ}}{50}$$

50

หมายเหตุ เงินบำนาญที่คำนวณได้ต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย

$$\text{เงินบำนาญ} = \frac{37,830 \times 29.08}{50}$$

50

$$= 22,001 \text{ บาท}$$

(ร้อยละ 70 ของเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย คือ $37,830 \times 70/100 = 26,481$)

$$\text{เงินบำเหน็จดำรงชีพ} = 330,015 \text{ บาท}$$

(เงินบำเหน็จดำรงชีพจะได้รับ 15 เท่าของเงินบำนาญรายเดือน แต่ไม่เกิน 400,000 บาท)

$$\text{รวมเงินได้ 2 แห่ง} = 352,016 \text{ บาท}$$

2. กรณีข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข.

2.1 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด ที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น สามารถคำนวณเงินที่จะได้รับเมื่อเกษียณอายุ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{เงินก้อนจูงใจ} &= (8 + \text{อายุราชการที่เหลือ}) \times \text{เงินเดือนเดือนสุดท้ายรวมเงิน} \\ &\quad \text{ประจำตำแหน่ง (ถ้ามี) สูงสุดไม่เกิน 15 เท่าของเงินเดือน} \\ &= (8 + 6) \times (36,250 + 3,500) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 &= 14 \times 36,078 \\
 &= 556,500 \text{ บาท (เกิน 15 เท่าของเงินเดือน)} \\
 \text{จึงได้รับ} &= 543,750 \text{ บาท} \\
 \text{เงินบำเหน็จ} &= \text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนปีเวลาราชการ} \\
 &= 36,250 \times 29 \\
 &= 1,051,250 \text{ บาท} \\
 \text{รายได้อื่น} &= 272,222 \text{ บาท} \\
 \text{รวมเงินได้ 3 แห่ง} &= 1,867,222 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

2.2 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด ที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น สามารถคำนวณเงินที่จะได้รับเมื่อเกษียณอายุ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{เงินบำเหน็จ} &= \text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนปีเวลาราชการ} \\
 &= 37,830 \times 35 \\
 &= 1,324,050 \text{ บาท} \\
 \text{รายได้อื่น} &= 204,901 \text{ บาท} \\
 \text{รวมเงินได้ 2 แห่ง} &= 1,528,951 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

2.3 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด ที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่น สามารถคำนวณเงินที่จะได้รับเมื่อเกษียณอายุ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{เงินก้อนจูงใจ} &= (8 + \text{อายุราชการที่เหลือ}) \times \text{เงินเดือนเดือนสุดท้ายรวมเงิน} \\
 &\quad \text{ประจำตำแหน่ง (ถ้ามี) สูงสุดไม่เกิน 15 เท่าของเงินเดือน} \\
 &= (8 + 6) \times (36,250 + 3,500) \\
 &= 14 \times 36,078 \\
 &= 556,500 \text{ บาท (เกิน 15 เท่าของเงินเดือน)} \\
 \text{จึงได้รับ} &= 543,750 \text{ บาท} \\
 \text{เงินบำเหน็จ} &= \text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนปีเวลาราชการ} \\
 &= 36,250 \times 29 \\
 &= 1,051,250 \text{ บาท} \\
 \text{รวมเงินได้ 2 แห่ง} &= 1,595,000 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

2.4 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด ที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่น สามารถคำนวณเงินที่จะได้รับเมื่อเกษียณอายุ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{เงินบำเหน็จ} &= \text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนปีเวลาราชการ} \\
 &= 37,830 \times 35 \\
 &= 1,324,050 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

2.5 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด ที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น สามารถคำนวณเงินที่จะได้รับเมื่อเกษียณอายุ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{เงินก่อนจูงใจ} &= (8 + \text{อายุราชการที่เหลือ}) \times \text{เงินเดือนเดือนสุดท้ายรวมเงินประจำตำแหน่ง (ถ้ามี) สูงสุดไม่เกิน 15 เท่าของเงินเดือน} \\
 &= (8 + 6) \times (36,250 + 3,500) \\
 &= 14 \times 36,078 \\
 &= 556,500 \text{ บาท (เกิน 15 เท่าของเงินเดือน)}
 \end{aligned}$$

$$\text{จึงได้รับ} = 543,750 \text{ บาท}$$

$$\text{เงินบำนาญ} = \frac{\text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนปีเวลาราชการ}}$$

$$= \frac{36,250 \times 29}{50}$$

$$= 21,025 \text{ บาท}$$

$$\text{รายได้อื่น} = 272,222 \text{ บาท}$$

$$\text{รวมเงินได้ 3 แหล่ง} = 836,997 \text{ บาท}$$

2.6 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด ที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น สามารถคำนวณเงินที่จะได้รับเมื่อเกษียณอายุ ได้ดังนี้

$$\text{เงินบำนาญ} = \frac{\text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนปีเวลาราชการ}}$$

$$= \frac{37,830 \times 35}{50}$$

$$= 26,481 \text{ บาท}$$

$$\text{รายได้อื่น} = 272,222 \text{ บาท}$$

$$\text{รวมเงินได้ 2 แหล่ง} = 298,703 \text{ บาท}$$

2.7 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด ที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น สามารถคำนวณเงินที่จะได้รับเมื่อเกษียณอายุ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{เงินก้อนจูงใจ} &= (8 + \text{อายุราชการที่เหลือ}) \times \text{เงินเดือนเดือนสุดท้ายรวมเงิน} \\
 &\quad \text{ประจำตำแหน่ง (ถ้ามี) สูงสุดไม่เกิน 15 เท่าของเงินเดือน} \\
 &= (8 + 6) \times (36,250 + 3,500) \\
 &= 14 \times 36,078 \\
 &= 556,500 \text{ บาท (เกิน 15 เท่าของเงินเดือน)}
 \end{aligned}$$

$$\text{จึงได้รับ} = 543,750 \text{ บาท}$$

$$\begin{aligned}
 \text{เงินบำนาญ} &= \frac{\text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนปีเวลาราชการ}}{50} \\
 &= \frac{36,250 \times 29}{50} \\
 &= 21,025 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

$$\text{รวมเงินได้ 2 แหล่ง} = 564,775 \text{ บาท}$$

2.8 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด ที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น สามารถคำนวณเงินที่จะได้รับเมื่อเกษียณอายุ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{เงินบำนาญ} &= \frac{\text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนปีเวลาราชการ}}{50} \\
 &= \frac{37,830 \times 35}{50} \\
 &= 26,481 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

การคำนวณเงินบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. และข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. นั้น สามารถเข้าโปรแกรมช่วยคำนวณเงินบำเหน็จบำนาญล่วงหน้า (โดยประมาณ) ของกรมบัญชีกลางที่ www.cgd.go.th ดังนี้

The screenshot shows the CGD website interface with two main calculation sections:

- Left Section (Members):**
 - Title: วิธีการคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติ กรณีผู้มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ ได้เป็นสมาชิก กบข. *
 - Inputs: บำเหน็จ = 37830 x 35 = 1324050 บาท
 - Inputs: บำนาญ = 37830 x 35 = 26481 บาท
 - Buttons:
- Right Section (Non-Members):**
 - Title: วิธีการคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติ กรณีผู้มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ เป็นสมาชิก กบข. *
 - Inputs: บำเหน็จ = 37830 x 29.08 = 1100096.4 บาท
 - Inputs: บำนาญ = 37830 x 29.08 = 22001.93 บาท
 - Buttons:

Additional information at the bottom of the left section:

- จำนวนปีเวลาราชการ หมายถึง จำนวนปีรวมเศษของปี ถึงถึงครั้ง ปีให้นับเป็น 1 ปี
- ตัวอย่าง: เวลาราชการปกติ บวก เวลาราชการ ทวิคูณจำนวน 37 ปี 5 เดือน 26 วัน ได้รับเงินเดือนเดือนสุดท้ายอัตรา 21,970 บาท
- การคำนวณจำนวนปีเวลาราชการ: จำนวนปีเวลาราชการ = 37 ปี

On the right side, there is a sidebar with various service links such as "เช็คบัญชี", "ดาวน์โหลด", "เช็คช่วยชาติ", "บำเหน็จบำนาญ", "สวัสดิการรักษายาบาล", "ตรวจสอบสิทธิ", "โครงการเช็คช่วยชาติ", "วารสารกรมบัญชีกลาง", "การตรวจสอบภายในราชการ", "การเบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณ", "เว็บไซต์คลังจังหวัดและคลังเขต", "บริหารงานบุคคลลูกจ้าง", "ควมรပ်พ็ดกบข.", "โครงการระบบจ่ายตรงเงินเดือนค่าจ้างประจำ", and "ชุดเอกสารสนับสนุนการสมัครสมาชิก".

ภาพที่ 4.3 แสดงการคำนวณเงินบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. และข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. (www.cgd.go.th) ตัวอย่าง กรณีเกษียณตามกำหนด

เงินบำเหน็จดำรงชีพ

ผู้ที่เป็นสมาชิก กบข. และเลือกรับเงินบำนาญรายเดือนแล้ว ยังมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จดำรงชีพอีกด้วย โดยจะได้รับเป็น 15 เท่าของเงินบำนาญรายเดือน แต่ไม่เกิน 400,000 บาท โดยแบ่งจ่าย 2 ครั้ง ครั้งแรกไม่เกิน 200,000 บาท เมื่อปลดเกษียณ และครั้งที่ 2 เมื่ออายุครบ 65 ปี จ่ายที่เหลือ

การคำนวณเงินก้อนจาก กบข.

กรณีข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. มีสิทธิได้รับเงินก้อนจาก กบข. อีกส่วนหนึ่งโดยมีเงื่อนไขการรับเงินดังนี้

ข้าราชการเกษียณอายุเลือกรับเงินบำเหน็จ จะได้รับเงินเมื่อพ้นสมาชิกภาพ

1. สะสม
2. เงินสมทบ
3. เงินผลประโยชน์

ข้าราชการเกษียณอายุเลือกรับเงินบำนาญ จะได้รับเงินเมื่อพ้นสมาชิกภาพดังนี้
เงินประเดิม (ถ้ามี)

1. เงินสะสม
2. เงินสมทบ
3. เงินชดเชย
4. เงินผลประโยชน์

ในการศึกษาครั้งนี้ ส่วนของเงินก้อนที่จะได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) นั้น ผู้วิจัยได้เข้าไปหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ตรวมถึงโทรศัพท์สายตรงเพื่อสอบถามข้อมูลจาก กบข. โทร.1179 กด 6 ได้รับข้อมูลว่า ทาง กบข. ไม่มีระบบการคำนวณเงิน กบข. ล่วงหน้าให้ผู้ที่เกษียณแล้ว และได้ยกเลิกระบบการคำนวณดังกล่าวไปแล้ว ซึ่งข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. ถ้าต้องการทราบจำนวนเงินก้อนที่จะได้รับ สามารถดูได้จากใบแจ้งยอดเงินสมาชิกเท่านั้น และดูได้เพียงยอดเงินที่เป็นปัจจุบันไม่สามารถคำนวณเงินล่วงหน้าที่จะได้รับได้อีกต่อไป เนื่องจากเงินผลประโยชน์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคตขึ้นอยู่กับการนำส่งเงินเข้ากองทุน และผลการดำเนินงานของ กบข. ผู้วิจัยจึงไม่สามารถคำนวณเงินก้อนจาก กบข. ได้

สรุปเงินบำเหน็จบำนาญ รายได้อื่น และเงินบำเหน็จดำรงชีพที่ได้รับ (ไม่รวมเงินก้อนจาก กบข.)

1. กรณีข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข.

1.1 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น ได้รับเงินดังนี้

เงินก้อนจูงใจ	=	543,750	บาท
เงินบำเหน็จ	=	1,054,150	บาท
รายได้อื่น	=	<u>272,222</u>	บาท
รวม	=	<u>1,870,122</u>	บาท

1.2 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น ได้รับเงินดังนี้

เงินบำเหน็จ	=	1,100,096	บาท
รายได้อื่น	=	<u>204,901</u>	บาท
รวม	=	<u>1,304,997</u>	บาท

1.3 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จและไม่มีรายได้อื่น ได้รับเงินดังนี้

เงินก้อนจูงใจ	=	543,750	บาท
เงินบำเหน็จ	=	<u>1,054,150</u>	บาท
รวม	=	<u>1,597,900</u>	บาท

1.4 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่น ได้รับเงินดังนี้

เงินบำเหน็จ	=	1,100,096	บาท
รวม	=	<u>1,100,096</u>	บาท

1.5 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น ได้รับเงินดังนี้

เงินก้อนจูงใจ	=	543,750	บาท
เงินบำนาญ	=	18,947	บาท
เงินบำเหน็จดำรงชีพ	=	284,205	บาท
รายได้อื่น	=	<u>272,222</u>	บาท
รวม	=	<u>1,119,124</u>	บาท

1.6 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น ได้รับเงินดังนี้

เงินบำนาญ	=	22,001	บาท
เงินบำเหน็จดำรงชีพ	=	330,015	บาท
รายได้อื่น	=	<u>204,901</u>	บาท
รวม	=	<u>556,917</u>	บาท

1.7 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น ได้รับเงินดังนี้

เงินก้อนจูงใจ	=	543,750	บาท
เงินบำนาญ	=	18,947	บาท
เงินบำเหน็จดำรงชีพ	=	<u>284,205</u>	บาท
รวม	=	<u>846,902</u>	บาท

1.8 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่นได้รับเงินดังนี้

เงินบำนาญ	=	22,001	บาท
เงินบำเหน็จดำรงชีพ	=	<u>330,015</u>	บาท
รวม	=	<u>352,016</u>	บาท

2. กรณีข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข.

2.1 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่นได้รับเงินดังนี้

เงินก้อนจูงใจ	=	543,750	บาท
เงินบำเหน็จ	=	1,051,250	บาท
รายได้อื่น	=	<u>272,222</u>	บาท
รวม	=	<u>1,867,222</u>	บาท

2.2 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น ได้รับเงินดังนี้

เงินบำเหน็จ	=	1,324,050	บาท
รายได้อื่น	=	<u>204,901</u>	บาท
รวม	=	<u>1,528,951</u>	บาท

2.3 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จและไม่มีรายได้อื่นได้รับเงินดังนี้

เงินก้อนจูงใจ	=	543,750	บาท
เงินบำเหน็จ	=	1,051,250	บาท
รวม	=	<u>1,595,000</u>	บาท

2.4 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่นได้รับเงินดังนี้

เงินบำเหน็จ	=	1,324,050	บาท
รวม	=	<u>1,324,050</u>	บาท

2.5 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่นได้รับเงินดังนี้

เงินก้อนจูงใจ	=	543,750	บาท
เงินบำนาญ	=	21,025	บาท
รายได้อื่น	=	<u>272,222</u>	บาท
รวม	=	<u>836,997</u>	บาท

2.6 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่นได้รับเงินดังนี้

เงินบำนาญ	=	26,481	บาท
รายได้อื่น	=	<u>204,901</u>	บาท
รวม	=	<u>231,382</u>	บาท

2.7 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่นได้รับเงินดังนี้

เงินก้อนจูงใจ	=	543,750	บาท
เงินบำนาญ	=	<u>21,025</u>	บาท
รวม	=	<u>564,775</u>	บาท

2.8 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่นได้รับเงินดังนี้

เงินบำนาญ	=	26,481	บาท
รวม	=	<u>26,481</u>	บาท

ส่วนที่ 5 การคำนวณมูลค่าเงินปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าและกระแสเงินสดออก

ข้อมูลประกอบการคำนวณมูลค่าเงินปัจจุบัน ดังนี้

อัตราเงินเฟ้อ เท่ากับ 3.8%

อัตราลดค่า เท่ากับ 9%

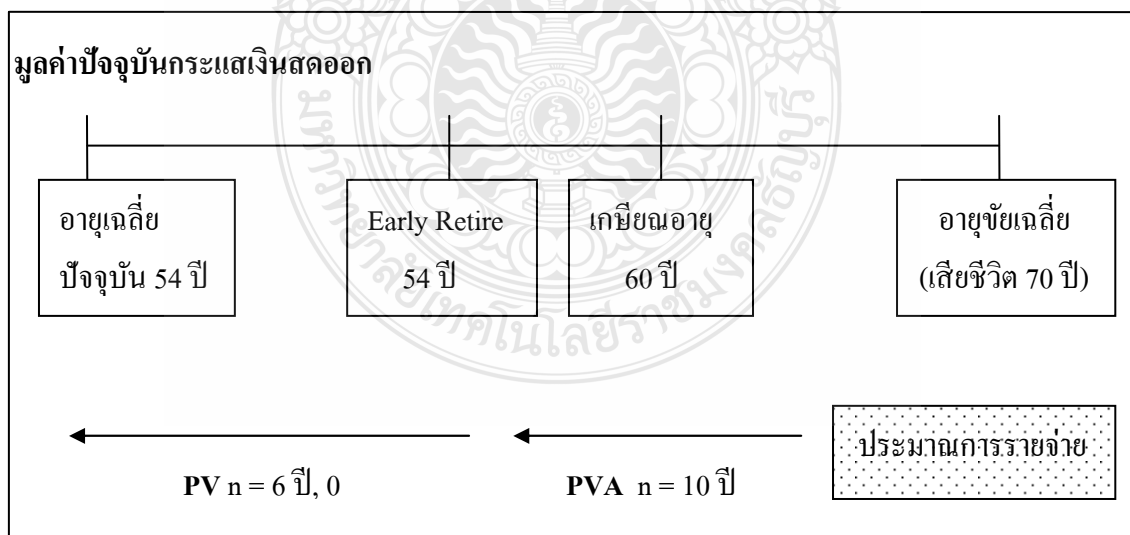
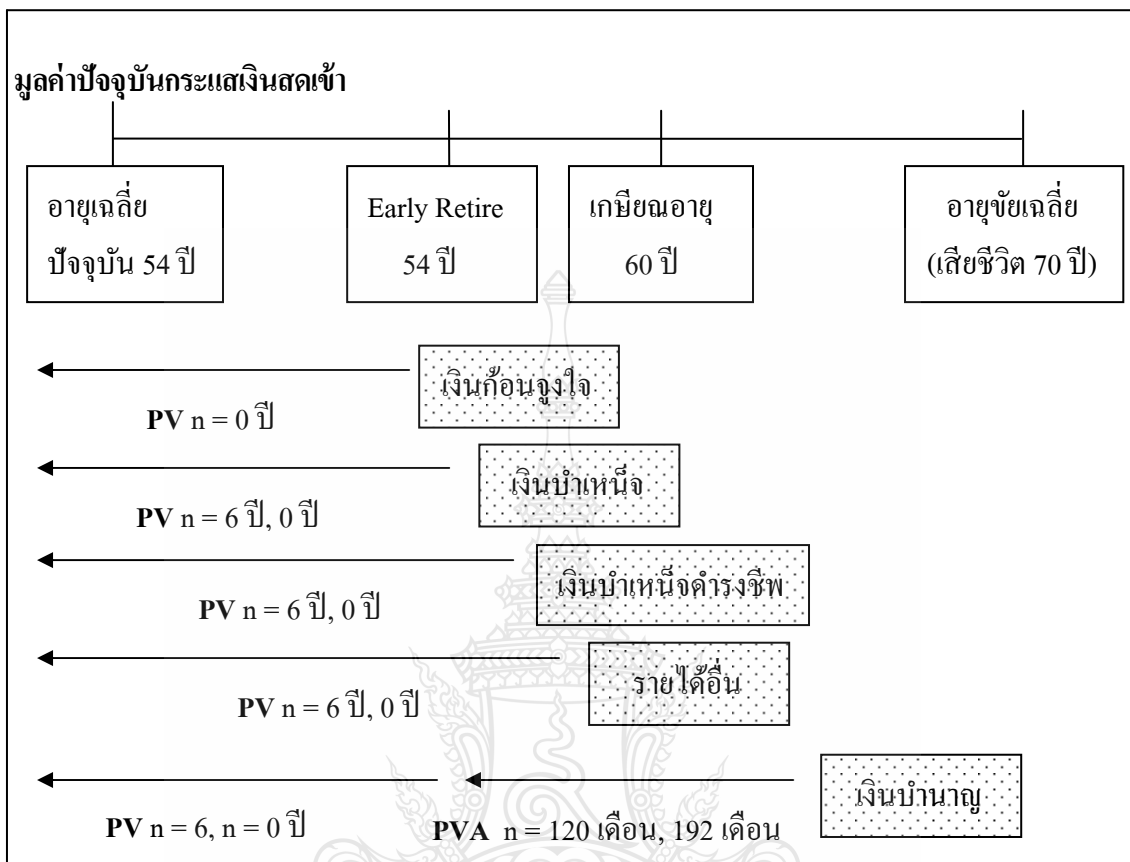
อายุขัยเฉลี่ย เท่ากับ 70 ปี

อัตราลดค่าหลังปรับอัตราเงินเฟ้อ (i)

$$i = \left[\frac{1 + 0.090}{1 + 0.038} \right]^{-1} \times 100$$

$$= 5.0096\% \text{ หรือ } 0.0500$$

การคำนวณเงินมูลค่าปัจจุบัน

ภาพที่ 4.4 แสดง Flow chart การคำนวณเงินมูลค่าปัจจุบัน

มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้า

1. กรณีชำระรายการที่เป็นสมาชิก กบข.

1.1 ชำระรายการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำเหน็จและรายได้อื่น เมื่อเกษียณอายุ รวมเป็นเงิน 1,326,372 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{FV}{(1+i)^n} \\
 \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินบำเหน็จ และรายได้อื่น} \\
 FV &= 1,326,372 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 0 \\
 PV &= \frac{1,326,372}{(1+0.0500)^0} \\
 &= 1,326,372 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนงูใจ เมื่อชำระรายการเกษียณก่อนกำหนด รวมเป็นเงิน 543,750 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{FV}{(1+i)^n} \\
 \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนงูใจ} \\
 FV &= 543,750 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 0 \\
 PV &= \frac{543,750}{(1+0.0500)^0} \\
 &= 543,750 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

1.2 ชำระรายการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำเหน็จและรายได้อื่น เมื่อเกษียณอายุ รวมเป็นเงิน 1,304,997 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PV = \frac{FV}{(1+i)^n}$$

กำหนดให้

$$PV = \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญ และรายได้อื่น}$$

$$FV = 1,304,997$$

$$i = 0.0500$$

$$n = 6$$

$$PV = \frac{1,304,997}{(1+0.0500)^6}$$

$$= 973,878 \text{ บาท}$$

1.3 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญ เมื่อเกษียณอายุ รวมเป็นเงิน 1,054,150 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PV = \frac{FV}{(1+i)^n}$$

กำหนดให้

$$PV = \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญ}$$

$$FV = 1,054,150$$

$$i = 0.0500$$

$$n = 0$$

$$PV = \frac{1,054,150}{(1+0.0500)^0}$$

$$= 1,054,150 \text{ บาท}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนงูใจ เมื่อข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด รวมเป็นเงิน 543,750 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PV = \frac{FV}{(1+i)^n}$$

กำหนดให้

$$PV = \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนงูใจ}$$

$$FV = 543,750$$

$$i = 0.0500$$

$$n = 0$$

$$\begin{aligned} PV &= \frac{543,750}{(1 + 0.0500)^0} \\ &= 543,750 \text{ บาท} \end{aligned}$$

1.4 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่น

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำเหน็จ เมื่อเกษียณอายุ รวมเป็นเงิน 1,100,096 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} PV &= \frac{FV}{(1 + i)^n} \\ \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินบำเหน็จ} \\ FV &= 1,100,096 \\ i &= 0.0500 \\ n &= 6 \\ PV &= \frac{1,100,096}{(1 + 0.0500)^6} \\ &= 820,967 \text{ บาท} \end{aligned}$$

1.5 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน ซึ่งได้รับเดือนละเท่า ๆ กัน ช่วงระหว่างเมื่อเกษียณอายุ 54 ปี จนถึงสิ้นอายุขัย คือเมื่ออายุ 70 ปี สามารถคิดเป็นเดือนได้เท่ากับ 192 เดือน (16×12) จำนวนเงินเดือนละ 18,947 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PVA = R \left[\frac{1 - \frac{1}{(1 + i)^n}}{i} \right]$$

$$\begin{aligned} \text{กำหนดให้} \quad PVA &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือนที่ได้รับทั้งหมด} \\ &\quad \text{ณ วันเกษียณอายุ} \\ R &= 18,947 \\ i &= 0.0500 \\ n &= 192 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 PVA &= 18,947 \left[\frac{1 - \frac{1}{(1 + 0.0500)^{192}}}{0.0500} \right] \\
 &= 2,858,670 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน เป็นจำนวนเงิน 2,858,670 บาท สามารถคำนวณเป็น PV ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{FV}{(1 + i)^n} \\
 \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนจูงใจ} \\
 FV &= 2,858,670 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 16 \\
 PV &= \frac{2,858,670}{(1 + 0.0500)^{16}} \\
 &= 1,309,634 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนจูงใจ เมื่อชำระราชการเกษียณก่อนกำหนด รวมเป็นเงิน 543,750 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{FV}{(1 + i)^n} \\
 \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนจูงใจ} \\
 FV &= 543,750 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 0 \\
 PV &= \frac{543,750}{(1 + 0.0500)^0} \\
 &= 543,750 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำเหน็จดำรงชีพ และเงินรายได้อื่น เมื่อชำระราชการเกษียณก่อนกำหนด รวมเป็นเงิน 672,222 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{FV}{(1+i)^n} \\
 \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนจูงใจ} \\
 FV &= 556,427 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 0 \\
 PV &= \frac{556,427}{(1+0.0500)^0} \\
 &= 556,427 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

1.6 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน ซึ่งได้รับเดือนละเท่า ๆ กัน ช่วงระหว่างเมื่อเกษียณอายุ 60 ปี จนถึงสิ้นอายุขัย คือเมื่ออายุ 70 ปี สามารถคิดเป็นเดือนได้เท่ากับ 120 เดือน (10×12) จำนวนเงินเดือนละ 22,001 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PVA &= R \left[\frac{1 - \frac{1}{(1+i)^n}}{i} \right] \\
 \text{กำหนดให้} \quad PVA &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือนที่ได้รับทั้งหมด} \\
 &\quad \text{ณ วันเกษียณอายุ} \\
 R &= 22,001 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 120 \\
 PVA &= 22,001 \left[\frac{1 - \frac{1}{(1+0.0500)^{120}}}{0.0500} \right] \\
 &= 438,787 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน ระหว่างช่วงอายุปัจจุบัน คือ อายุ 54 ปี จนถึงเกษียณอายุ คือ 60 ปี ซึ่งถือว่าได้รับเป็นเงินก้อนเดียว เป็นเงินจำนวน 438,787 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{FV}{(1+i)^n} \\
 \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน} \\
 FV &= 438,787 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 6 \\
 PV &= \frac{438,787}{(1+0.0500)^6} \\
 &= 327,452 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญหนึ่งตำรงชีพ และเงินรายได้อื่น เมื่อข้าราชการเกษียณอายุ รวมเป็นเงิน 534,916 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{FV}{(1+i)^n} \\
 \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนจูงใจ} \\
 FV &= 534,916 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 6 \\
 PV &= \frac{534,916}{(1+0.0500)^6} \\
 &= 399,164 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

1.7 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน ซึ่งได้รับเดือนละเท่า ๆ กัน ช่วงระหว่างเมื่อเกษียณอายุ 54 ปี จนถึงสิ้นอายุขัย คือเมื่ออายุ 70 ปี สามารถคิดเป็นเดือนได้เท่ากับ 192 เดือน (16×12) จำนวนเงินเดือนละ 18,947 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PVA = R \left[\frac{1 - \frac{1}{(1+i)^n}}{i} \right]$$

กำหนดให้ PVA = มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือนที่ได้รับทั้งหมด
ณ วันเกษียณอายุ

$$R = 18,947$$

$$i = 0.0500$$

$$n = 192$$

$$PVA = 18,947 \left[\frac{1 - \frac{1}{(1 + 0.0500)^{192}}}{0.0500} \right]$$

$$= 2,858,670 \text{ บาท}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน เป็นจำนวนเงิน 2,858,670 บาท
สามารถคำนวณเป็น PV ได้ดังนี้

$$PV = \frac{FV}{(1 + i)^n}$$

กำหนดให้ PV = มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนงูใจ

$$FV = 2,858,670$$

$$i = 0.0500$$

$$n = 16$$

$$PV = \frac{2,858,670}{(1 + 0.0500)^{16}}$$

$$= 1,309,634 \text{ บาท}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนงูใจ เมื่อชำระการเกษียณก่อนกำหนด รวมเป็น
เงิน 543,750 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PV = \frac{FV}{(1 + i)^n}$$

กำหนดให้ PV = มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนงูใจ

$$FV = 543,750$$

$$i = 0.0500$$

$$n = 0$$

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{543,750}{(1 + 0.0500)^0} \\
 &= 543,750 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำเหน็จดำรงชีพ เมื่อข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด รวมเป็นเงิน 284,205 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{FV}{(1 + i)^n} \\
 \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนจูงใจ} \\
 FV &= 284,205 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 0 \\
 PV &= \frac{284,205}{(1 + 0.0500)^0} \\
 &= 284,205 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

1.8 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน ซึ่งได้รับเดือนละเท่า ๆ กัน ช่วงระหว่างเมื่อเกษียณอายุ 60 ปี จนถึงสิ้นอายุขัย คือเมื่ออายุ 70 ปี สามารถคิดเป็นเดือนได้เท่ากับ 120 เดือน (10×12) จำนวนเงินเดือนละ 22,001 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PVA = R \left[\frac{1 - \frac{1}{(1+i)^n}}{i} \right]$$

$$\begin{aligned}
 \text{กำหนดให้} \quad PVA &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือนที่ได้รับทั้งหมด} \\
 &\quad \text{ณ วันเกษียณอายุ} \\
 R &= 22,001 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 120
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 PVA &= 22,001 \left[\frac{1 - \frac{1}{(1 + 0.0500)^{120}}}{0.0500} \right] \\
 &= 438,787 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน ระหว่างช่วงอายุปัจจุบัน คือ อายุ 54 ปี จนถึงเกษียณอายุ คือ 60 ปี ซึ่งถือว่าได้รับเป็นเงินก้อนเดียว เป็นเงินจำนวน 438,787 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{FV}{(1 + i)^n} \\
 \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน} \\
 FV &= 438,787 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 6 \\
 PV &= \frac{438,787}{(1 + 0.0500)^6} \\
 &= 327,452 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำเหน็จตรงชีพ เมื่อข้าราชการเกษียณอายุ รวมเป็นเงิน 330,015 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{FV}{(1 + i)^n} \\
 \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนงูใจ} \\
 FV &= 330,015 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 6 \\
 PV &= \frac{330,015}{(1 + 0.0500)^6} \\
 &= 246,263 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

2. กรณีชำระหนี้ที่ไม่เป็นสมาชิก กบข.

2.1 ชำระหนี้การเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำเหน็จ ซึ่งได้รับเป็นเงินก้อนเดียว และเงินรายได้อื่น เมื่อเกษียณก่อนกำหนด รวมเป็นจำนวนเงิน 1,323,472 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{FV}{(1+i)^n} \\
 \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนงูใจ} \\
 FV &= 1,323,472 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 0 \\
 PV &= \frac{1,323,472}{(1+0.0500)^0} \\
 &= 1,323,472 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนงูใจ เมื่อชำระหนี้การเกษียณก่อนกำหนด รวมเป็นเงิน 543,750 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{FV}{(1+i)^n} \\
 \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนงูใจ} \\
 FV &= 543,750 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 0 \\
 PV &= \frac{543,750}{(1+0.0500)^0} \\
 &= 543,750 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

2.2 ชำระหนี้การเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำเหน็จ ซึ่งได้รับเป็นเงินก้อนเดียว และเงินรายได้อื่น เมื่อเกษียณอายุ รวมเป็นจำนวนเงิน 1,528,951 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PV = \frac{FV}{(1+i)^n}$$

กำหนดให้

$$PV = \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนจูงใจ}$$

$$FV = 1,528,951$$

$$i = 0.0500$$

$$n = 6$$

$$PV = \frac{1,528,951}{(1+0.0500)^6}$$

$$= 1,140,931 \text{ บาท}$$

2.3 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่น

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำเหน็จ ซึ่งได้รับเป็นเงินก้อนเดียว เมื่อเกษียณก่อนกำหนด รวมเป็นจำนวนเงิน 1,051,250 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PV = \frac{FV}{(1+i)^n}$$

กำหนดให้

$$PV = \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนจูงใจ}$$

$$FV = 1,051,250$$

$$i = 0.0500$$

$$n = 0$$

$$PV = \frac{1,051,250}{(1+0.0500)^0}$$

$$= 1,051,250 \text{ บาท}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนจูงใจ เมื่อข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด รวมเป็นเงิน 543,750 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PV = \frac{FV}{(1+i)^n}$$

กำหนดให้

$$PV = \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนจูงใจ}$$

$$FV = 543,750$$

$$\begin{aligned}
 i &= 0.0500 \\
 n &= 0 \\
 PV &= \frac{543,750}{(1 + 0.0500)^0} \\
 &= 543,750 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

2.4 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่น

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำเหน็จ ซึ่งได้รับเป็นเงินก้อนเดียว เมื่อเกษียณอายุ รวมเป็นจำนวนเงิน 1,324,050 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{FV}{(1 + i)^n} \\
 \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนจูงใจ} \\
 FV &= 1,324,050 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 6 \\
 PV &= \frac{1,324,050}{(1 + 0.0500)^6} \\
 &= 988,030 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

2.5 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน ซึ่งได้รับเดือนละเท่า ๆ กัน ช่วงระหว่างเมื่อเกษียณอายุ 54 ปี จนถึงสิ้นอายุขัย คือเมื่ออายุ 70 ปี สามารถคิดเป็นเดือนได้เท่ากับ 192 เดือน (16×12) จำนวนเงินเดือนละ 21,025 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PVA = R \left[\frac{1 - \frac{1}{(1 + i)^n}}{i} \right]$$

กำหนดให้ $PVA =$ มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือนที่ได้รับทั้งหมด ณ วันเกษียณอายุ

$$R = 21,025$$

$$i = 0.0500$$

$$n = 192$$

$$PVA = 21,025 \left[\frac{1 - \frac{1}{(1 + 0.0500)^{192}}}{0.0500} \right]$$

$$= 3,172,167 \text{ บาท}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน เป็นจำนวนเงิน 3,172,167 บาท สามารถคำนวณเป็น PV ได้ดังนี้

$$PV = \frac{FV}{(1 + i)^n}$$

กำหนดให้ PV = มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนงูใจ

$$FV = 3,172,167$$

$$i = 0.0500$$

$$n = 16$$

$$PV = \frac{3,172,167}{(1 + 0.0500)^{16}}$$

$$= 1,453,255 \text{ บาท}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนงูใจ และเงินรายได้อื่น เมื่อชำระการเกษียณก่อนกำหนดรวมเป็นเงิน 815,972 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PV = \frac{FV}{(1 + i)^n}$$

กำหนดให้ PV = มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนงูใจ

$$FV = 815,972$$

$$i = 0.0500$$

$$n = 0$$

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{815,972}{(1 + 0.0500)^0} \\
 &= 818,972 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

2.6 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน ซึ่งได้รับเดือนละเท่า ๆ กัน ช่วงระหว่างเมื่อเกษียณอายุ 60 ปี จนถึงสิ้นอายุขัย คือเมื่ออายุ 70 ปี สามารถคิดเป็นเดือนได้เท่ากับ 120 เดือน (10×12) จำนวนเงินเดือนละ 26,481 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PVA = R \left[\frac{1 - \frac{1}{(1+i)^n}}{i} \right]$$

กำหนดให้ PVA = มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือนที่ได้รับทั้งหมด ณ วันเกษียณอายุ

$$R = 26,481$$

$$i = 0.0500$$

$$n = 120$$

$$\begin{aligned}
 PVA &= 26,481 \left[\frac{1 - \frac{1}{(1 + 0.0500)^{120}}}{0.0500} \right] \\
 &= 528,105 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน ระหว่างช่วงอายุปัจจุบัน คือ อายุ 54 ปี จนถึงเกษียณอายุ คือ 60 ปี ซึ่งถือว่าได้รับเป็นเงินก้อนเดียว เป็นเงินจำนวน 528,105 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PV = \frac{FV}{(1+i)^n}$$

กำหนดให้ PV = มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน

$$FV = 528,105$$

$$i = 0.0500$$

$$\begin{aligned}
 n &= 6 \\
 PV &= \frac{528,105}{(1 + 0.0500)^6} \\
 &= 394,081 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินรายได้อื่น จำนวนเงิน 204,901 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{FV}{(1 + i)^n} \\
 \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน} \\
 FV &= 204,901 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 6 \\
 PV &= \frac{204,901}{(1 + 0.0500)^6} \\
 &= 152,900 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

2.7 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน ซึ่งได้รับเดือนละเท่า ๆ กัน ช่วงระหว่างเมื่อเกษียณอายุ 54 ปี จนถึงสิ้นอายุขัย คือเมื่ออายุ 70 ปี สามารถคิดเป็นเดือนได้เท่ากับ 192 เดือน (16×12) จำนวนเงินเดือนละ 18,947 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PVA &= R \left[\frac{1 - \frac{1}{(1 + i)^n}}{i} \right] \\
 \text{กำหนดให้} \quad PVA &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือนที่ได้รับทั้งหมด} \\
 &\quad \text{ณ วันเกษียณอายุ} \\
 R &= 21,025 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 192
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 PVA &= 21,025 \left[\frac{1 - \frac{1}{(1 + 0.0500)^{192}}}{0.0500} \right] \\
 &= 3,172,167 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน เป็นจำนวนเงิน 3,172,167 บาท
สามารถคำนวณเป็น PV ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{FV}{(1 + i)^n} \\
 \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนงูใจ} \\
 FV &= 3,172,167 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 16 \\
 PV &= \frac{3,172,167}{(1 + 0.0500)^{16}} \\
 &= 1,453,255 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนงูใจ เมื่อชำระการเกษียณก่อนกำหนด รวมเป็น
เงิน 543,750 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{FV}{(1 + i)^n} \\
 \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินก้อนงูใจ} \\
 FV &= 543,750 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 0 \\
 PV &= \frac{543,750}{(1 + 0.0500)^0} \\
 &= 543,750 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

2.8 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน ซึ่งได้รับเดือนละเท่า ๆ กัน ช่วงระหว่างเมื่อเกษียณอายุ 60 ปี จนถึงสิ้นอายุขัย คือเมื่ออายุ 70 ปี สามารถคิดเป็นเดือนได้เท่ากับ 120 เดือน (10×12) จำนวนเงินเดือนละ 26,481 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PVA = R \left[\frac{1 - \frac{1}{(1+i)^n}}{i} \right]$$

กำหนดให้

$$PVA = \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือนที่ได้รับทั้งหมด ณ วันเกษียณอายุ}$$

$$R = 26,481$$

$$i = 0.0500$$

$$n = 120$$

$$PVA = 26,481 \left[\frac{1 - \frac{1}{(1 + 0.0500)^{120}}}{0.0500} \right]$$

$$= 528,105 \text{ บาท}$$

มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน ระหว่างช่วงอายุปัจจุบัน คือ อายุ 54 ปี จนถึงเกษียณอายุ คือ 60 ปี ซึ่งถือว่าได้รับเป็นเงินก้อนเดียว เป็นเงินจำนวน 528,105 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PV = \frac{FV}{(1+i)^n}$$

กำหนดให้

$$PV = \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน}$$

$$FV = 528,105$$

$$i = 0.0500$$

$$n = 6$$

$$PV = \frac{528,105}{(1 + 0.0500)^6}$$

$$= 394,081 \text{ บาท}$$

มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดออก

กรณีข้าราชการเกษียณตามกำหนด

มูลค่าปัจจุบันของประมาณการรายจ่ายหลังเกษียณอายุ ซึ่งประมาณการไว้เป็นรายปี ๆ ละ เท่า ๆ กัน ช่วงระหว่างเกษียณอายุ 60 ปี จนถึงสิ้นอายุขัย คือเมื่ออายุ 70 ปี สามารถคิดเป็นปีได้เท่ากับ 10 ปี โดยประมาณการรายจ่ายภายหลังเกษียณอายุไว้ จำนวนปีละ 221,611 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PVA = R \left[\frac{1 - \frac{1}{(1+i)^n}}{i} \right]$$

กำหนดให้

$$PVA = \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือนที่ได้รับทั้งหมด ณ วันเกษียณอายุ}$$

$$R = 221,611$$

$$i = 0.0500$$

$$n = 10$$

$$PVA = \left[\frac{221,611 \left(1 - \frac{1}{(1+0.0500)^{10}} \right)}{0.0500} \right]$$

$$= 1,711,280 \text{ บาท}$$

มูลค่าปัจจุบันของประมาณการรายจ่ายหลังเกษียณอายุ ระหว่างอายุปัจจุบันคืออายุ 54 ปี จนถึงเกษียณอายุ คือ 60 ปี ซึ่งถือว่าเป็นรายจ่ายคิดย้อนเป็นมูลค่าเงินปัจจุบันก่อนเดียว เป็นเงินจำนวน 1,711,280 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PV = \frac{FV}{(1+i)^n}$$

กำหนดให้

$$PV = \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน}$$

$$FV = 1,711,280$$

$$i = 0.0500$$

$$\begin{aligned}
 n &= 10 \\
 PV &= \frac{1,711,280}{(1 + 0.0500)^{10}} \\
 &= 1,050,638 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

กรณีชำระการเกษียณก่อนกำหนด

มูลค่าปัจจุบันของประมาณการรายจ่ายหลังเกษียณอายุ ซึ่งประมาณการไว้เป็นรายปี ๆ ละ เท่า ๆ กัน ช่วงระหว่างเกษียณอายุ 54 ปี จนถึงสิ้นอายุขัย คือเมื่ออายุ 70 ปี สามารถคิดเป็นปีได้เท่ากับ 16 ปี โดยประมาณการรายจ่ายภายหลังเกษียณอายุไว้ จำนวนปีละ 221,611 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PVA &= R \left[\frac{1 - \frac{1}{(1+i)^n}}{i} \right] \\
 \text{กำหนดให้} \quad PVA &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือนที่ได้รับทั้งหมด} \\
 &\quad \text{ณ วันเกษียณอายุ} \\
 R &= 221,611 \\
 i &= 0.0500 \\
 n &= 16 \\
 PVA &= 221,611 \left[\frac{1 - \frac{1}{(1 + 0.0500)^{16}}}{0.0500} \right] \\
 &= 2,401,820 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

มูลค่าปัจจุบันของประมาณการรายจ่ายหลังเกษียณที่อายุ 54 ปี สามารถคำนวณเป็น PV ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 PV &= \frac{FV}{(1+i)^n} \\
 \text{กำหนดให้} \quad PV &= \text{มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือน} \\
 FV &= 2,401,820
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 i &= 0.0500 \\
 n &= 16 \\
 PV &= \frac{2,401,820}{(1 + 0.0500)^{16}} \\
 &= 1,100,339 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

สรุปมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าและมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดออก
มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้า

1. กรณีข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข.

1.1 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับบำเหน็จ และมีรายได้อื่น มูลค่าปัจจุบัน
เป็นดังนี้

เงินก้อนจูงใจ	=	543,750	บาท
เงินบำเหน็จและรายได้อื่น	=	1,326,372	บาท
รวม	=	<u>1,870,122</u>	บาท

1.2 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น มูลค่าปัจจุบัน
เป็นดังนี้

เงินบำเหน็จและรายได้อื่น	=	973,878	บาท
--------------------------	---	---------	-----

1.3 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่น มูลค่า
ปัจจุบันเป็นดังนี้

เงินก้อนจูงใจ	=	543,750	บาท
เงินบำเหน็จ	=	1,054,150	บาท
รวม	=	<u>1,597,900</u>	บาท

1.4 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่น มูลค่า
ปัจจุบันเป็นดังนี้

เงินบำเหน็จ	=	820,967	บาท
-------------	---	---------	-----

1.5 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น มูลค่า
ปัจจุบันเป็นดังนี้

เงินบำนาญรายเดือน	=	1,309,634	บาท
-------------------	---	-----------	-----

	เงินก่อนจูงใจ	=	543,750	บาท
	เงินบำเหน็จดำรงชีพและรายได้อื่น	=	<u>556,427</u>	บาท
	รวม	=	<u>2,409,811</u>	บาท
1.6	ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น มูลค่าปัจจุบันเป็นดังนี้			
	เงินบำนาญรายเดือน	=	327,452	บาท
	เงินบำเหน็จดำรงชีพและรายได้อื่น	=	<u>399,164</u>	บาท
	รวม	=	<u>726,616</u>	บาท
1.7	ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น มูลค่าปัจจุบันเป็นดังนี้			
	เงินบำนาญรายเดือน	=	1,309,634	บาท
	เงินก่อนจูงใจ	=	543,750	บาท
	เงินบำเหน็จดำรงชีพ	=	<u>284,205</u>	บาท
	รวม	=	<u>2,137,589</u>	บาท
1.8	ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น มูลค่าปัจจุบันเป็นดังนี้			
	เงินบำนาญรายเดือน	=	327,452	บาท
	เงินบำเหน็จดำรงชีพ	=	<u>246,263</u>	บาท
	รวม	=	<u>573,715</u>	บาท
2. กรณีข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข.				
2.1	ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น มูลค่าปัจจุบันเป็นดังนี้			
	เงินก่อนจูงใจ	=	543,750	บาท
	เงินบำเหน็จและรายได้อื่น	=	<u>1,323,472</u>	บาท
	รวม	=	<u>1,867,222</u>	บาท
2.2	ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น มูลค่าปัจจุบันเป็นดังนี้			
	เงินบำเหน็จและรายได้อื่น	=	1,140,931	บาท

2.3 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่น มูลค่าปัจจุบันเป็นดังนี้

เงินก้อนจูงใจ	=	543,750	บาท
เงินบำเหน็จ	=	<u>1,051,250</u>	บาท
รวม	=	<u>1,595,000</u>	บาท

2.4 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่น มูลค่าปัจจุบันเป็นดังนี้

เงินบำเหน็จ	=	988,030	บาท
-------------	---	---------	-----

2.5 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น มูลค่าปัจจุบันเป็นดังนี้

เงินบำนาญรายเดือน	=	1,453,255	บาท
เงินก้อนจูงใจและรายได้อื่น	=	<u>818,972</u>	บาท
รวม	=	<u>2,272,227</u>	บาท

2.6 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น มูลค่าปัจจุบันเป็นดังนี้

เงินบำนาญรายเดือน	=	394,081	บาท
รายได้อื่น	=	<u>152,900</u>	บาท
รวม	=	<u>546,981</u>	บาท

2.7 ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น มูลค่าปัจจุบันเป็นดังนี้

เงินบำนาญรายเดือน	=	1,453,255	บาท
เงินก้อนจูงใจ	=	<u>543,750</u>	บาท
รวม	=	<u>1,997,005</u>	บาท

2.8 ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น มูลค่าปัจจุบันเป็นดังนี้

เงินบำนาญรายเดือน	=	394,081	บาท
-------------------	---	---------	-----

มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดออก

ประมาณการรายจ่าย 5 ด้าน ของข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด = 1,100,339 บาท

ประมาณการรายจ่าย 5 ด้าน ของข้าราชการเกษียณตามกำหนด = 1,050,638 บาท

4.2 ผลการวิเคราะห์

จากการเปรียบเทียบข้อมูล การคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าและมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดออก สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงผลสรุปการคำนวณมูลค่าเงินปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าและกระแสเงินสดออก

มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้า (บาท)	มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดออก
กรณีข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข.	
ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด รับบำเหน็จ มีรายได้อื่น 1,870,122	ประมาณการรายจ่าย 5 ด้าน ของข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด = 1,100,339 บาท
ข้าราชการเกษียณตามกำหนด รับบำเหน็จ มีรายได้อื่น 973,878	
ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด รับบำเหน็จ ไม่มีรายได้อื่น 1,597,900	
ข้าราชการเกษียณตามกำหนด รับบำเหน็จ ไม่มีรายได้อื่น 820,967	
ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด รับบำนาญ มีรายได้อื่น 2,409,811	ประมาณการรายจ่าย 5 ด้าน ของข้าราชการเกษียณตามกำหนด = 1,050,638 บาท
ข้าราชการเกษียณตามกำหนด รับบำนาญ มีรายได้อื่น 726,616	
ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด รับบำนาญ ไม่มีรายได้อื่น 2,137,589	
ข้าราชการเกษียณตามกำหนด รับบำนาญ ไม่มีรายได้อื่น 573,715	
กรณีข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข.	
ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด รับบำเหน็จ มีรายได้อื่น 1,867,222	
ข้าราชการเกษียณตามกำหนด รับบำเหน็จ มีรายได้อื่น 1,140,931	
ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด รับบำเหน็จ ไม่มีรายได้อื่น 1,595,000	
ข้าราชการเกษียณตามกำหนด รับบำเหน็จ ไม่มีรายได้อื่น 988,030	
ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด รับบำนาญ มีรายได้อื่น 2,272,227	
ข้าราชการเกษียณตามกำหนด รับบำนาญ มีรายได้อื่น 546,981	
ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด รับบำนาญ ไม่มีรายได้อื่น 1,997,005	
ข้าราชการเกษียณตามกำหนด รับบำนาญ ไม่มีรายได้อื่น 394,081	

จากตาราง 4.8 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. กรณีข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข.

ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด

เลือกรับบำเหน็จ มีรายได้อื่น

เลือกรับบำเหน็จ ไม่มีรายได้อื่น

เลือกรับบำนาญ มีรายได้อื่น

เลือกรับบำนาญ ไม่มีรายได้อื่น

ทั้ง 4 กรณี มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าสูงกว่ามูลค่าปัจจุบันกระแสเงินสดออก
สรุป แสดงว่าข้าราชการกลุ่มนี้ มีการวางแผนทางการเงินที่ดีมีเงินใช้จ่ายอย่างเพียงพอ
ภายหลังเกษียณอายุราชการจนถึงอายุขัย

ข้าราชการเกษียณตามกำหนด

เลือกรับบำเหน็จ มีรายได้อื่น

เลือกรับบำเหน็จ ไม่มีรายได้อื่น

เลือกรับบำนาญ มีรายได้อื่น

เลือกรับบำนาญ ไม่มีรายได้อื่น

ทั้ง 4 กรณี มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าต่ำกว่ามูลค่าปัจจุบันกระแสเงินสดออก
สรุป แสดงว่าข้าราชการกลุ่มนี้ มีการวางแผนทางการเงินไม่ดี มีเงินใช้จ่ายไม่เพียงพอ
ภายหลังเกษียณอายุราชการจนถึงอายุขัย ควรวางแผนออมเงินเพิ่ม หรือเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย

2. กรณีข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข.

ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด

เลือกรับบำเหน็จ มีรายได้อื่น

เลือกรับบำเหน็จ ไม่มีรายได้อื่น

เลือกรับบำนาญ มีรายได้อื่น

เลือกรับบำนาญ ไม่มีรายได้อื่น

ทั้ง 4 กรณี มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าสูงกว่ามูลค่าปัจจุบันกระแสเงินสดออก
สรุป แสดงว่าข้าราชการกลุ่มนี้ มีการวางแผนทางการเงินที่ดีมีเงินใช้จ่ายอย่างเพียงพอ
ภายหลังเกษียณอายุราชการจนถึงอายุขัย

ข้าราชการเกษียณตามกำหนด

เลือกรับบำเหน็จ มีรายได้อื่น

มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้า สูงกว่ามูลค่าปัจจุบันกระแสเงินสดออก

สรุป แสดงว่าข้าราชการเกษียณตามกำหนด ที่เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น มีการวางแผนทางการเงินที่ดีมีเงินใช้จ่ายอย่างเพียงพอภายหลังเกษียณอายุราชการจนถึงอายุขัย

เลือกรับบำเหน็จ ไม่มีรายได้อื่น

เลือกรับบำนาญ มีรายได้อื่น

เลือกรับบำนาญ ไม่มีรายได้อื่น

ทั้ง 3 กรณีมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าต่ำกว่ามูลค่าปัจจุบันกระแสเงินสดออก

สรุป แสดงว่าข้าราชการกลุ่มนี้ มีการวางแผนทางการเงินไม่ดี มีเงินใช้จ่ายไม่เพียงพอภายหลังเกษียณอายุราชการจนถึงอายุขัย ควรวางแผนออมเงินเพิ่ม หรือเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ในครั้งนี้ เป็นการสำรวจการเตรียมความพร้อมทางการเงินก่อนที่จะก้าวเข้าสู่วัยเกษียณอายุของข้าราชการในอนาคตอันใกล้ การที่ผู้ศึกษาได้เลือกศึกษาเรื่องนี้ เพราะเล็งเห็นว่าข้าราชการใกล้เกษียณก็คือผู้สูงอายุที่ต่อไปรายได้ก็ไม่เหมือนเดิม รายได้ที่เคยได้ประจำอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยก็จะลดน้อยลงเนื่องจากออกจากราชการ แล้วให้รัฐบาลดูแล จำเป็นต้องศึกษาในเรื่องของการวางแผนทางการเงินเป็นอย่างดี เพื่อให้มีเพียงพอกับรายจ่ายและตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ดังนั้น การศึกษาการเตรียมความพร้อมทางการเงินไว้ล่วงหน้าจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ และเพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางสำหรับวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปางต่อไป

ผู้ศึกษาได้สำรวจโดยการแจกแบบสอบถาม จำนวน 147 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบทั้ง 147 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย อัตราร้อยละ มูลค่าปัจจุบันของเงิน และการวิเคราะห์เนื้อหา

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง มีข้อมูลพื้นฐานดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานของข้าราชการเกษียณตามกำหนด

อายุเฉลี่ยปัจจุบัน	54 ปี
เงินเดือนเฉลี่ย	37,830 บาท
สถานภาพทางตำแหน่ง	ครู คศ.2
อายุราชการเฉลี่ยปัจจุบัน	28 ปี 11 เดือน 8 วัน
อายุราชการคงเหลือจนเกษียณอายุ	6 ปี
อายุราชการ	34 ปี 11 เดือน 8 วัน

เงินเดือนเดือนสุดท้าย	37,830 บาท
เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย	37,830 บาท
จำนวนปีเวลาราชการ	35 ปี
เวลาราชการ	28.94 ปี
อายุขัยเฉลี่ย	70 ปี
ข้อมูลพื้นฐานของข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด (Early Retire)	
อายุเฉลี่ยปัจจุบัน	54 ปี
เงินเดือนเฉลี่ย	36,250 บาท
สถานภาพทางตำแหน่ง	ครู คศ.2
อายุราชการเฉลี่ยปัจจุบัน	29 ปี 5 เดือน 21 วัน
เงินเดือนเดือนสุดท้าย	36,250 บาท
เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย	32,578 บาท
จำนวนปีเวลาราชการ	29 ปี
เวลาราชการ	29.48 ปี
อายุขัยเฉลี่ย	70 ปี

ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิก กบข. และส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.12) วางแผนทางการเงินในเรื่องของประมาณการรายได้หลังเกษียณอายุราชการ เลือกรับเงินบำนาญ เป็นรายได้หลักด้วยเหตุผลคือ เป็นรายได้หลักที่มีเงินเข้าบัญชีทุกเดือนแน่นอน มีสิทธิเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลและค่าการศึกษาของบุตรได้เหมือนตอนเป็นข้าราชการ คิดว่าสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ สามารถรับเงินบำนาญได้อีกนาน ฐานะทางการเงินของครอบครัวดี ไม่จำเป็นต้องรับเงินก้อน เรียงตามลำดับ ส่วนข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ที่เลือกรับเงินบำเหน็จ มีเพียงร้อยละ 10.88 นอกเหนือจากรายได้หลักของข้าราชการหลังเกษียณแล้ว พบว่า ข้าราชการยังมีรายได้จากการลงทุนทำธุรกิจ คิดเป็นรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 6,041 บาท รายได้จากการลงทุนในกองทุนรวมเฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 8,500 บาท รายได้จากการทำประกันชีวิต หลังเกษียณจะได้รับเงินเฉลี่ยเท่ากับ 263,402 บาท และรายได้อื่น ๆ เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 4,700 บาท

ในด้านของการประมาณการรายจ่ายภายหลังเกษียณอายุราชการ พบว่า ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง มีรายจ่ายในการดำรงชีวิตประจำวันเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 141,720 บาท รายจ่ายค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 12,912 บาท รายจ่ายเพื่อเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ เฉลี่ยต่อปี

เท่ากับ 9,088 บาท รายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อครั้งต่อปีเท่ากับ 15,279 บาท ท่องเที่ยวเฉลี่ยปีละ 1 ครั้ง และรายจ่ายอื่นๆ เฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 42,612 บาท

เมื่อเกษียณอายุราชการ ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง จะได้รับเงินและคิดเป็นมูลค่าปัจจุบันดังนี้

กรณีข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข.

ข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. ทั้งที่เกษียณก่อนกำหนดและเกษียณตามกำหนด มีสิทธิได้รับเงินจากรัฐบาลแต่จะแตกต่างกันไปตามแต่ละกรณี เมื่อคิดเป็นมูลค่าปัจจุบันแล้วสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับบำเหน็จ และมีรายได้อื่น			
เงินก้อนจูงใจ	=	543,750	บาท
เงินบำเหน็จและรายได้อื่น	=	<u>1,326,372</u>	บาท
รวม	=	<u>1,870,122</u>	บาท
2. ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น			
เงินบำเหน็จและรายได้อื่น	=	973,878	บาท
3. ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่น			
เงินก้อนจูงใจ	=	543,750	บาท
เงินบำเหน็จ	=	<u>1,054,150</u>	บาท
รวม	=	<u>1,597,900</u>	บาท
4. ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่น			
เงินบำเหน็จ	=	820,967	บาท
5. ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น			
เงินบำนาญรายเดือน	=	1,309,634	บาท
เงินก้อนจูงใจ	=	543,750	บาท
เงินบำเหน็จดำรงชีพและรายได้อื่น	=	<u>556,427</u>	บาท
รวม	=	<u>2,409,811</u>	บาท
6. ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น			
เงินบำนาญรายเดือน	=	327,452	บาท
เงินบำเหน็จดำรงชีพและรายได้อื่น	=	<u>399,164</u>	บาท
รวม	=	<u>726,616</u>	บาท

7. ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น

เงินบำนาญรายเดือน	=	1,309,634	บาท
เงินก้อนจูงใจ	=	543,750	บาท
เงินบำเหน็จดำรงชีพ	=	<u>284,205</u>	บาท
รวม	=	<u>2,137,589</u>	บาท

8. ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น

เงินบำนาญรายเดือน	=	327,452	บาท
เงินบำเหน็จดำรงชีพ	=	<u>246,263</u>	บาท
รวม	=	<u>573,715</u>	บาท

กรณีข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข.

ข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. ทั้งที่เกษียณก่อนกำหนดและเกษียณตามกำหนด มีสิทธิได้รับเงินจากรัฐบาล เช่นเดียวกับข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. แต่จะแตกต่างกันไปตามแต่ละกรณี เมื่อคิดเป็นมูลค่าปัจจุบันแล้วสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น

เงินก้อนจูงใจ	=	543,750	บาท
เงินบำเหน็จและรายได้อื่น	=	<u>1,323,472</u>	บาท
รวม	=	<u>1,867,222</u>	บาท

2. ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น

เงินบำเหน็จและรายได้อื่น	=	1,140,931	บาท
--------------------------	---	------------------	-----

3. ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่น

เงินก้อนจูงใจ	=	543,750	บาท
เงินบำเหน็จ	=	<u>1,051,250</u>	บาท
รวม	=	<u>1,595,000</u>	บาท

4. ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และไม่มีรายได้อื่น

เงินบำเหน็จ	=	988,030	บาท
-------------	---	---------	-----

5. ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น

เงินบำนาญรายเดือน	=	1,453,255	บาท
เงินก้อนจูงใจและรายได้อื่น	=	<u>818,972</u>	บาท
รวม	=	<u>2,272,227</u>	บาท

6. ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น

เงินบำนาญรายเดือน	=	394,081	บาท
รายได้อื่น	=	<u>152,900</u>	บาท
รวม	=	<u>546,981</u>	บาท

7. ข้าราชการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น

เงินบำนาญรายเดือน	=	1,453,255	บาท
เงินก้อนจูงใจ	=	<u>543,750</u>	บาท
รวม	=	<u>1,997,005</u>	บาท

8. ข้าราชการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และไม่มีรายได้อื่น

เงินบำนาญรายเดือน	=	394,081	บาท
-------------------	---	---------	-----

ในส่วนของการประมาณการรายจ่าย 5 ด้านภายหลังเกษียณอายุ ซึ่งได้แก่ รายจ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน รายจ่ายค่ารักษาพยาบาล รายจ่ายเพื่อเหตุฉุกเฉิน รายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยว และรายจ่ายอื่น ๆ นั้น เมื่อคิดเป็นมูลค่าปัจจุบันจนกว่าจะสิ้นอายุขัยที่อายุ 70 ปี แล้วสรุปได้ดังนี้

รายจ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน	=	141,720 บาท / ปี (11,810 × 12)
รายจ่ายค่ารักษาพยาบาล	=	12,912 บาท / ปี
รายจ่ายเพื่อเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ	=	9,088 บาท / ปี
รายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยว	=	15,279 บาท / ปี
รายจ่ายอื่น ๆ	=	<u>42,612 บาท / ปี (3,551 × 12)</u>
รวม	=	<u>221,611 บาท / ปี</u>

ข้าราชการที่เกษียณก่อนกำหนด ประมาณการรายจ่ายคิดเป็นมูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 1,100,339 บาท

ข้าราชการที่เกษียณตามกำหนด ประมาณการรายจ่ายคิดเป็นมูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 1,050,638 บาท

ผลการเปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าและมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดออก
ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 แสดงผลสรุปการเปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าและกระแสเงินสดออก

	มูลค่าปัจจุบันของ กระแสเงินสดออก		มูลค่าปัจจุบัน (สุทธิ)	ผลการเปรียบเทียบ
	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	
กรณีข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข.				
เกษียณก่อนกำหนด รับบำนาญ มีรายได้อื่น	1,870,122	1,100,339	769,783	กระแสเงินสดเข้าสูงกว่า กระแสเงินสดออก
เกษียณตามกำหนด รับบำนาญ มีรายได้อื่น	973,878	1,050,638	(76,760)	กระแสเงินสดเข้าต่ำกว่า กระแสเงินสดออก
เกษียณก่อนกำหนด รับบำนาญ ไม่มีรายได้อื่น	1,597,900	1,100,339	497,561	กระแสเงินสดเข้าสูงกว่า กระแสเงินสดออก
เกษียณตามกำหนด รับบำนาญ ไม่มีรายได้อื่น	820,967	1,050,638	(229,671)	กระแสเงินสดเข้าต่ำกว่า กระแสเงินสดออก
เกษียณก่อนกำหนด รับบำนาญ มีรายได้อื่น	2,409,811	1,100,339	1,309,472	กระแสเงินสดเข้าสูงกว่า กระแสเงินสดออก
เกษียณตามกำหนด รับบำนาญ มีรายได้อื่น	726,616	1,050,638	(324,022)	กระแสเงินสดเข้าต่ำกว่า กระแสเงินสดออก
เกษียณก่อนกำหนด รับบำนาญ ไม่มีรายได้อื่น	2,137,589	1,100,339	1,037,250	กระแสเงินสดเข้าสูงกว่า กระแสเงินสดออก
เกษียณตามกำหนด รับบำนาญ ไม่มีรายได้อื่น	573,715	1,050,638	(476,923)	กระแสเงินสดเข้าต่ำกว่า กระแสเงินสดออก
กรณีข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข.				
เกษียณก่อนกำหนด รับบำนาญ มีรายได้อื่น	1,867,222	1,100,339	766,883	กระแสเงินสดเข้าสูงกว่า กระแสเงินสดออก
เกษียณตามกำหนด รับบำนาญ มีรายได้อื่น	1,140,931	1,050,638	90,293	กระแสเงินสดเข้าสูงกว่า กระแสเงินสดออก
เกษียณตามกำหนด รับบำนาญ ไม่มีรายได้อื่น	988,030	1,050,638	(62,608)	กระแสเงินสดเข้าต่ำกว่า กระแสเงินสดออก

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้า	มูลค่าปัจจุบันของ		มูลค่าปัจจุบัน (สุทธิ)	ผลการเปรียบเทียบ
	กระแสเงินสดเข้า	กระแสเงินสดออก		
	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	
เกษียณก่อนกำหนด รับบำนาญ มีรายได้อื่น	2,272,227	1,100,339	1,171,888	กระแสเงินสดเข้าสูงกว่า กระแสเงินสดออก
เกษียณตามกำหนด รับบำนาญ มีรายได้อื่น	546,981	1,050,638	(503,657)	กระแสเงินสดเข้าต่ำกว่า กระแสเงินสดออก
เกษียณก่อนกำหนด รับบำนาญ ไม่มีรายได้อื่น	1,997,005	1,100,339	896,666	กระแสเงินสดเข้าสูงกว่า กระแสเงินสดออก
เกษียณตามกำหนด รับบำนาญ ไม่มีรายได้อื่น	394,081	1,050,638	(656,557)	กระแสเงินสดเข้าต่ำกว่า กระแสเงินสดออก

จากการเปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสด พบว่าข้าราชการทั้งที่เป็นสมาชิก กบข. และที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. ที่ต้องการเกษียณก่อนกำหนด ทั้งที่เลือกรับเงินบำเหน็จหรือเงินบำนาญมีรายได้อื่นหรือไม่มีรายได้อื่นก็ตาม และกลุ่มของข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น ผลการเปรียบเทียบข้อมูลปรากฏว่ามีมูลค่าปัจจุบันกระแสเงินสดเข้าสูงกว่ามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดออก ซึ่งแสดงว่าข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง กลุ่มดังกล่าว มีการวางแผนทางการเงินที่ดีมีเงินใช้จ่ายอย่างเพียงพอกับประมาณการรายจ่ายภายหลังเกษียณอายุราชการ จนถึงอายุขัย

ส่วนข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. และที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. ที่ต้องการเกษียณตามกำหนดที่อายุ 60 ปี ไม่ว่าจะเลือกรับเงินบำเหน็จ หรือเงินบำนาญ มีรายได้อื่นหรือไม่มีรายได้อื่นก็ตาม ยกเว้น ข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. ต้องการเกษียณตามกำหนด เลือกรับเงินบำเหน็จ และมีรายได้อื่น ผลการเปรียบเทียบข้อมูลปรากฏว่ามีมูลค่าปัจจุบันกระแสเงินสดเข้าต่ำกว่ามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดออก แสดงว่าข้าราชการวางแผนทางการเงินไม่ดีและไม่เพียงพอกับประมาณการรายจ่ายทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ รายจ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน รายจ่ายค่ารักษาพยาบาล รายจ่ายเพื่อเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ รายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยว และรายจ่ายอื่น ๆ เนื่องจากรายได้ยังต่ำกว่ารายจ่าย

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเลือกรับเงินบำนาญหรือเงินบำนาญ เป็นสมาชิก กบข. หรือไม่เป็นสมาชิก กบข. มีรายได้อื่นหรือไม่มีรายได้อื่น ถ้าต้องการเกษียณก่อนกำหนดตามโครงการเกษียณก่อนกำหนดของรัฐบาล จะมีรายได้สูงกว่ารายจ่าย เนื่องจากรัฐบาลให้เงินก้อนจูงใจได้มากถึง 8 - 15 เท่า และเป็นกลุ่มที่มีวางแผนทางการเงินที่ดีมีเพียงพอกับรายจ่าย เนื่องจากกระแสเงินสดเข้าสูงกว่ากระแสเงินสดออก ส่วนข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. และที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. ที่เกษียณตามกำหนด ไม่ว่าจะเลือกรับเงินบำนาญหรือเงินบำนาญ มีรายได้อื่นหรือไม่มีรายได้อื่นก็ตาม ยกเว้น ข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. ไม่ต้องการเกษียณก่อนกำหนด เลือกรับเงินบำนาญ และมีรายได้อื่น พบว่า มีมูลค่าปัจจุบันกระแสเงินสดเข้าต่ำกว่ามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดออก แสดงว่าข้าราชการกลุ่มนี้วางแผนทางการเงินไม่ดีและมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายภายหลังเกษียณอายุราชการ และในการดำรงชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของฐานิตย์ เอื้อเพื่อ (2551) ที่พบว่า ข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญ มีการวางแผนทางการเงินที่ดี เนื่องจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าสูงกว่ามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดออก มีเงินรายได้ที่เพียงพอกับรายจ่าย ในการดำรงชีวิตไปจนถึงสิ้นอายุขัย ข้าราชการที่ไม่เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับเงินบำนาญ ยังมีการวางแผนทางการเงินที่ไม่ดี เนื่องจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าต่ำกว่ามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดออก มีเงินรายได้ที่ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ในการดำรงชีวิตไปจนถึงสิ้นอายุขัย ส่วนข้าราชการที่เลือกรับเงินบำนาญ ทั้งที่เป็นสมาชิก กบข. และไม่เป็นสมาชิก กบข. ยังมีการวางแผนทางการเงินที่ไม่ดี เนื่องจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเข้าต่ำกว่ามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดออก มีเงินรายได้ที่ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ในการดำเนินชีวิตไปจนถึงสิ้นอายุขัย

ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง มีการประมาณการรายจ่ายภายหลังจากเกษียณอายุราชการ 5 ด้าน คือ รายจ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน รายจ่ายค่ารักษาพยาบาล รายจ่ายเพื่อเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ รายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยว และรายจ่ายอื่น ๆ ซึ่งจากการเปรียบเทียบเป็นมูลค่าปัจจุบัน พบว่า ข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ที่ต้องการเกษียณก่อนกำหนดมีกระแสเงินสดเข้าสูงกว่ากระแสเงินสดออก แสดงว่ามีการวางแผนทางการเงินที่ดีมีเงินไว้ใช้จ่ายอย่างเพียงพอภายหลังจากเกษียณอายุราชการ ส่วนข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปางที่ยังไม่ต้องการเกษียณก่อนกำหนดนั้น มีกระแสเงินสดเข้าต่ำกว่ากระแสเงินสดออกนั้นหมายถึงยังมีการวางแผนทางการเงินไม่ดีพอและยังใช้จ่ายเงินไม่เพียงพอกับรายรับ ต้องมีการวางแผนทางการเงินเพิ่มโดยการเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายในการดำเนินชีวิตภายหลังเกษียณอายุ

ราชการออกไปจนถึงอายุขัย สำหรับการวางแผนการออมเงินนั้น ข้าราชการสามารถใช้โปรแกรมการคำนวณเงินออม ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) (www.sec.or.th) โดยกำหนดข้อสมมติต่าง ๆ และประมาณการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงภาวะทางเศรษฐกิจปัจจุบัน อัตราเงินเฟ้อ อัตราคิดลด และอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ ดังภาพที่ 5.1

The image shows two screenshots of the Thai SEC website's financial calculator. The first screenshot shows the input stage, and the second shows the output stage.

Screenshot 1: Input Stage

ข้อมูลส่วนตัว	
อายุปัจจุบันของคุณ	54 ปี
คุณคาดว่าจะเกษียณเมื่ออายุ	60 ปี
จำนวนปีที่ต้องใช้เงินหลังเกษียณ	16 ปี
คำนวณต่อ	
ข้อมูลรายได้และค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ	
รายได้สุทธิในปัจจุบัน รวมโบนัสและเงินได้อื่น	453960 บาท
คาดว่าจะรายได้ที่เพิ่มขึ้น	1 % ต่อปี
จำนวนเงินที่คาดว่าจะต้องใช้ต่อเดือนเกษียณแล้ว	50 % ต่อปี
คำนวณต่อ	
คุณจะมีเงินก่อน ณ วันเกษียณ เท่ากับ 295,515.09 บาท	
ข้อมูลการออม	
เงินออมปัจจุบันของคุณ	100000 บาท
ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้จากเงินส่วนนี้	5 %
คำนวณเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ / กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)	
เงินเดือนปัจจุบัน	37830 บาท

Screenshot 2: Output Stage

20% ของผลกำไรสุทธิของกองทุน	2 %
ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้จากเงินส่วนนี้	2 %
คำนวณต่อ	
คุณจะมีเงินออม เท่ากับ 134,009.56 บาท	
คาดว่าจะได้เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกบข. เท่ากับ 177,678.23 บาท	
เงินออมเพิ่มเติม	
จำนวนเงินที่คาดว่าจะออมเพิ่มอีกในแต่ละปี อาทิ RMF	50000 บาท
ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้จากเงินส่วนนี้	1 %
อัตราการเพิ่มเงินออม	1 %
คำนวณต่อ	
คุณจะมีเงินออมเพิ่มเติมในฉบับสุดท้าย เท่ากับ 315,303.02 บาท	
สรุป สถานะการเงินเมื่อคุณเกษียณอายุ	
จำนวนเงินที่ควรมี ณ วันเกษียณ	295,515.09 บาท
จำนวนเงินสะสมที่คุณจะมี ณ วันเกษียณ	626,990.81 บาท
คุณจะมีเงินไม่พอใช้ต่อเดือน มีขนาดเงินจำนวน 2,919,190.27 บาท	
ชื่อข้อมูลใหม่หมด	คำนวณใหม่ กรณีแก้ไขข้อมูลบางช่อง
คำแนะนำ	
หากคำนวณแล้ว ผลออกมาว่าคุณมีเงินไม่พอใช้ตอนเกษียณ คุณอาจปรับแผนเพื่อยกเงินของคุณด้วย 5 วิธีการต่อไปนี้ 1. ทำงานหนักขึ้น เกษียณช้าลง	

ภาพที่ 5.1 แสดงการคำนวณเงินออม (www.sec.or.th)

การวางแผนการออมเงินเพิ่มเพื่อวัยเกษียณอายุ ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ซึ่งถึงแม้ว่าผู้เกษียณอายุจะสามารถออมเงินได้ตามแผนที่กำหนดไว้ แต่หากเกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิด เช่น สถานการณ์ภัยธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นอุทกภัย ภัยแล้ง สึนามิ อุบัติเหตุต่าง ๆ จนเป็นเหตุให้ต้องเสียชีวิตหรือพิการ ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อแผนการออมเงินทำให้ไม่ได้เป็นไปตามเป้าหมายหรือตามแผนที่วางไว้ ฉะนั้นการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุราชการนั้น ต้องนำเรื่องของความเสี่ยงทางการเงินมาพิจารณาประกอบด้วย และหาวิธีป้องกันความเสี่ยงนั้นวิธีหนึ่งที่นิยมกันก็คือ การทำประกันภัย ซึ่งจะช่วยบรรเทาความเสี่ยงได้ในระดับหนึ่ง

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากข้อค้นพบในการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. ข้าราชการที่ต้องการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด หรือเกษียณตามกำหนด ควรมีการวางแผนการชำระหนี้สินทุกอย่างก่อนการเกษียณอายุเพื่อที่จะได้วางแผนทางการเงินที่ดีมีเงินไว้ใช้จ่ายอย่างเพียงพอภายหลังที่ต้องเกษียณอายุราชการออกไป
2. ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ ควรมีการวางแผนทางการเงินอย่างรัดกุมและต่อเนื่องจนสิ้นอายุขัย ไม่ฟุ่มเฟือย ใช้จ่ายอย่างประหยัด ดำเนินชีวิตประจำวันอย่างพอเพียงตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

การศึกษาในครั้งนี้ ทำการศึกษาเฉพาะข้าราชการที่ใกล้เกษียณที่อยู่ในช่วงอายุ 50 – 60 ปี ซึ่งข้าราชการที่อยู่ในช่วงอายุนี้คือระยะ 10 ปี กว่าที่จะรู้ตัวว่าวางแผนทางการเงินยังไม่ดีพอก็เหลือเวลาน้อยเต็มทีที่จะกลับไปวางแผนทางการเงินใหม่ ถ้ามีการศึกษาในครั้งต่อไปควรกำหนดช่วงอายุให้กว้างขึ้นกว่านี้ เพื่อที่การศึกษาจะได้เป็นประโยชน์กับข้าราชการโดยทั่ว ๆ กัน และได้วางแผนทางการเงินอย่างถูกวิธีในยามที่ยังไม่เกษียณอายุ

บรรณานุกรม

- กรมบัญชีกลาง.2554. “การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต,” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.ocsc.go.th>, [สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2554]
- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. 2554. “การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต,” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.gpf.or.th>, [สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2554]
- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. 2553. **คู่มือสมาชิก กบข.**
- กุลยา ตันติผลลาชีวะ. 2524. การพยาบาลผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญกิจ.
- จารุณี สีลาทอง. 2548. การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณงาน : กรณีศึกษาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่. ปรินญาณิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เชิดชัย มีคำ. 2540. เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ. กรุงเทพฯ : กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง.
- ฐานิตย์ เอื้อเพื่อ. 2551. การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธีระ ชัยยานนท์. 2542. การเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 กองบัญชาการตำรวจนครบาล.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บรรลุ ศิริพานิช.2550 **คู่มือผู้สูงอายุ : ฉบับเตรียมตัวก่อนสูงอายุ (เตรียมตัวก่อนเกษียณการงาน).** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พิมพ์ดี.
- ปรีชา กิจโมกข์. 2554. “การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต,” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.tsi-thailand.org>, [สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2554]
- เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทยา และศิริกานต์ สิทธิไชย.2546. การเงินส่วนบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : เอ็มพันธ์.
- พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2539.
- พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2494.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.). 2551. **อายุขัยเฉลี่ยของประชากรไทย.**
- ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2554. “การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต,” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.cps.chula.ac.th>, [สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2554]
- ศศิศา นิรินธนาชาติ. 2540. การศึกษาความต้องการการเตรียมตัวก่อนการเกษียณของข้าราชการก่อนเกษียณ ในหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในส่วนกลาง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุเทพ พูลสวัสดิ์. 2550. การเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของผู้บริหารสถานศึกษา. การค้นคว้าอิสระ วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรกุล เจนอบรม. 2541. วิสัยทัศน์ผู้สูงอายุและการศึกษานอกระบบสำหรับผู้สูงอายุไทย. กรุงเทพฯ : นิชนเอดเวอร์ไทซ์กรุ๊ป.
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. 2554. “การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต,” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.sec.or.th>, [สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2554]
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2554. “การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต,” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.ocsc.go.th>, [สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2554]
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2542. “เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการในต่างประเทศ.
- สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยบูรพา. 2551. ประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย.
- องค์การอนามัยโลก. 2551. โครงสร้างของประชากรไทย.
- อัมพร เฉลิมฉัตร. 2545. การเตรียมตัวสำหรับชีวิตหลังเกษียณอายุราชการ : กรณีศึกษาจากข้าราชการครูบำนาญในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- Atchley, Robert C. Retirement in Burnside, Lrene Mortenson. 1988. *Nursing and aged* pp. 602-611, New York : McGraw-Hill.
- Castetter, B William. 1976. *The Personal Function in Education Administration*. And Ed. New Your : Macmillam.
- Clark, Robert L. 1980. *Retirement Policy in an Aging Society*. Durham, N.C.: Duke University Press.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Phillipson, Chirs.1993. **The Sociology of retirement Aging in Society**. 2nd ed. Edited by John Bond, peter Coleman and Sheila Peace. London : Sage Publications.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หลักเกณฑ์การคำนวณเงินบำเหน็จ บำนาญ เงินก้อนจากกบข. และมูลค่าเงินตามเวลา

หลักเกณฑ์การคำนวณเงินบำเหน็จ บำนาญ เงินก้อนจาก กบข. และมูลค่าเงินตามเวลา

เมื่อสมาชิก กบข. ออกจากราชการ จะได้รับเงินก้อนจาก กบข. และได้รับเงินบำเหน็จ บำนาญจากภาครัฐ ตามสิทธิดังนี้

กรณีสมาชิกที่รับราชการอยู่ก่อนวันที่ 27 มี.ค. 2540 จะได้รับเงินตามสิทธิ คือ
กรณีสมาชิกมีสิทธิและเลือกรับบำนาญ

เงินก้อนที่ได้รับจาก กบข. คือ เงินประเดิม เงินชดเชย เงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินดังกล่าว เงินที่ได้รับจาก ภาครัฐ คือ เงินบำนาญ

กรณีสมาชิกมีสิทธิรับบำเหน็จหรือไม่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ

เงินก้อนที่ได้รับจาก กบข. คือ เงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินดังกล่าว เงินที่ได้รับจากภาครัฐ คือ เงินบำเหน็จ (กรณีมีสิทธิรับบำเหน็จ)

กรณีสมาชิกที่รับราชการภายหลังวันที่ 27 มี.ค. 2540 จะได้รับเงินตามสิทธิ คือ
กรณีสมาชิกมีสิทธิและเลือกรับบำนาญ

เงินก้อนที่ได้รับจาก กบข. คือ เงินชดเชย เงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินดังกล่าว เงินที่ได้รับจากภาครัฐ คือ เงินบำนาญ

กรณีสมาชิกมีสิทธิรับบำเหน็จหรือไม่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ

เงินก้อนที่ได้รับจาก กบข. คือ เงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินดังกล่าว เงินที่ได้รับจากภาครัฐ คือ เงินบำเหน็จ (กรณีมีสิทธิรับบำเหน็จ)

การคำนวณเงินบำเหน็จ เงินบำนาญ

1. เงินบำเหน็จและเงินบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ พ.ศ. 2494 กำหนดได้ดังนี้

$$\text{เงินบำเหน็จ} = \text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนปีเวลาราชการ}$$

หมายเหตุ จำนวนปีเวลาราชการ หมายถึง จำนวนปีรวมเศษของปี ถ้าถึงครึ่งปีให้นับเป็น 1 ปี

$$\text{เงินบำนาญ} = \frac{\text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนปีเวลาราชการ}}{50}$$

50

2. เงินบำเหน็จ เงินบำนาญและเงินผลประโยชน์ตามพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539

วิธีการคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติ กรณีผู้มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ มิได้เป็นสมาชิก กบข.

$$\text{เงินบำเหน็จ} = \text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนปีเวลาราชการ}$$

$$\text{เงินบำนาญ} = \frac{\text{เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนปีเวลาราชการ}}$$

50

หมายเหตุ จำนวนปีเวลาราชการ หมายถึง จำนวนปีรวมเศษของปี ถ้าถึงครึ่งปีให้นับเป็น 1 ปี

ตัวอย่าง

มีเวลาราชการปกติ บวกรวมเวลาราชการ ทวีคูณจำนวน 37 ปี 5 เดือน 26 วัน ได้รับเงินเดือนเดือนสุดท้ายในอัตรา 21,970 บาท

การคำนวณจำนวนปีเวลาราชการ

จำนวนปีเวลาราชการ = 37 ปี

วิธีการคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติ กรณีผู้มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญเป็นสมาชิก กบข.

$$\text{เงินบำเหน็จ} = \text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ}$$

$$\text{เงินบำนาญ} = \frac{\text{เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ}}$$

50

หมายเหตุ บำนาญปกติที่คำนวณได้ต้องไม่เกิน 70% ของเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย

การคำนวณเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย จะคิดจากข้อมูลเงินเดือนปีปัจจุบันและข้อมูลเงินเดือน 1 ปีย้อนหลัง เงินเดือน 2 ปีย้อนหลัง เงินเดือน 3 ปีย้อนหลัง และเงินเดือน 4 ปีย้อนหลัง โดยตัวเลขจำนวนเงินเดือนจะต้องมี 5 จำนวน เนื่องจากรวมทั้งหมดมี 5 ปี แล้วคำนวณโดยนำตัวเลขทั้ง 5 จำนวนมาบวกกันแล้วหารด้วย 5 หมายถึง 60 เดือน เช่น

เงินเดือนปีปัจจุบัน	25,000
เงินเดือนย้อนหลัง 1 ปี	22,000
เงินเดือนย้อนหลัง 2 ปี	20,000
เงินเดือนย้อนหลัง 3 ปี	18,000
เงินเดือนย้อนหลัง 4 ปี	15,000
รวม	<u>100,000</u> หารด้วย 5
เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือน	= 20,000 บาท

การนับเวลาราชการเพื่อให้เกิดสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ

ให้นับจำนวนปี เศษของปีถ้าถึงครึ่งหนึ่งให้นับเป็น 1 ปี

ตัวอย่างการคำนวณเวลาราชการ

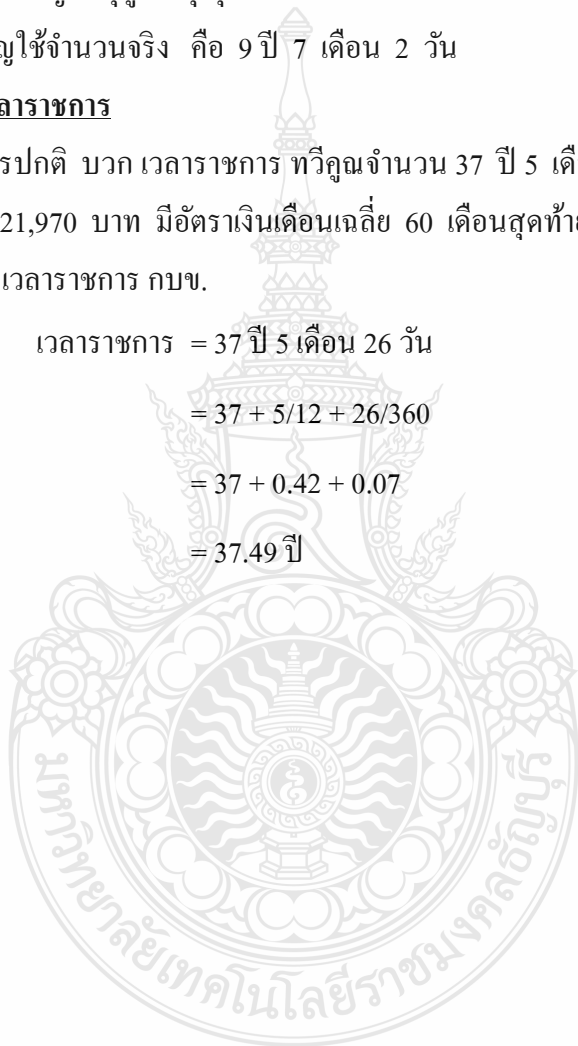
1. มีเวลาราชการปกติรวมกับเวลาทวีคูณ 24 ปี 6 เดือน 3 วัน ให้นับเวลา 25 ปี เพื่อให้เกิดสิทธิรับบำเหน็จบำนาญตามมาตรา 48 แต่จำนวนปีที่ใช้ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญใช้ตัวเลขจริง คือ 24 ปี 6 เดือน 3 วัน

2. มีเวลาราชการปกติรวมกับเวลาทวีคูณ 9 ปี 7 เดือน 2 วัน ให้นับเป็นเวลา 10 ปี เพื่อให้เกิดสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ เหตุสูงอายุ/ทุพพลภาพ/ทดแทน/มาตรา 47 แต่ จำนวนปีที่ใช้ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญใช้จำนวนจริง คือ 9 ปี 7 เดือน 2 วัน

ตัวอย่างการคำนวณเวลาราชการ

เวลาราชการปกติ บวกเวลาราชการ ทวีคูณจำนวน 37 ปี 5 เดือน 26 วัน ได้รับเงินเดือนเดือนสุดท้ายในอัตรา 21,970 บาท มีอัตราเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้ายเท่ากับ 18,423 บาท
การคำนวณเวลาราชการ กบข.

$$\begin{aligned}
 \text{เวลาราชการ} &= 37 \text{ ปี } 5 \text{ เดือน } 26 \text{ วัน} \\
 &= 37 + 5/12 + 26/360 \\
 &= 37 + 0.42 + 0.07 \\
 &= 37.49 \text{ ปี}
 \end{aligned}$$

ระบบการคำนวณเงินบำเหน็จ เงินบำนาญจากโปรแกรมสำเร็จรูปของกรมบัญชีกลาง

หน้าหลัก | ทร-งานข่าว | ข้อมูลองค์กร | ข้อมูลบำนาญ | ข้อมูลสถิติภาครัฐ | สบคองาน | FAQ

ระบบคำนวณบำเหน็จบำนาญล่วงหน้า (โดยประมาณ)

วิธีการคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติ
กรณีผู้มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ มีได้เป็นสมาชิก กบข. *

บำเหน็จ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย x จำนวนปีเวลาราชการ
= บาท
[คำนวณ] [Reset]

วิธีการคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติ
กรณีผู้มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ เป็นสมาชิก กบข. *

บำเหน็จ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย x เวลาราชการ
= บาท
[คำนวณ] [Reset]

บำนาญ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย x จำนวนปีเวลาราชการ
= บาท
[คำนวณ] [Reset]

บำนาญ = เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย x เวลาราชการ
= บาท
[คำนวณ] [Reset]

* จำนวนปีเวลาราชการ หมายถึง ส่วนรวมปีรวมเศษลงปี ย้ำถึงครั้ง
ปีให้นับเป็น 1 ปี

ตัวอย่าง
เวลาราชการปกติ ขวท เวลาราชการ ทวีคูณจำนวน 37 ปี 5
เดือน 26 วัน ได้รับเงินเดือนสุดท้ายในอัตรา 21,970
บาท

คำนวณเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย

ปีปัจจุบัน	0
ย้อนหลัง 1 ปี	0
ย้อนหลัง 2 ปี	0
ย้อนหลัง 3 ปี	0
ย้อนหลัง 4 ปี	0

[คำนวณ] [Reset]

CGD EN ไทย

แผนผังเว็บไซต์
เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง
ติดต่อกรม
เช็คอีเมล
Download
เช็คช่วยชาติ
บำเหน็จบำนาญ
สวัสดิการรักษายาบาล
ตรวจสอบสิทธิ
โครงการเช็คช่วยชาติ
วารสารกรมบัญชีกลาง
การตรวจสอบ
ภายในราชการ
การเบิกจ่ายเงิน
นอกงบประมาณ
เว็บไซต์คลังจังหวัด
และ-คลังเขต
บริหารงานบุคคลกลาง
ความรับผิดชอบ

Internet 100%

start แอปพลิเคชันเทคโนโลยี... เว็บไซต์อินเทอร์เน็ต... CGD :: The Comptroll... Internet Explorer ca... หน้า 1-3 - Microsoft ... EN 23:28

แสดงการคำนวณเงินบำเหน็จบำนาญล่วงหน้า (โดยประมาณ) (www.cgd.co.th)

3. เงินก้อนจาก กบข.

ผู้เป็นสมาชิก กบข. และเลือกรับบำนาญรายเดือน

คือ ผู้ที่ยังไม่ต้องการตัดขาดจากระบบราชการยังประสงค์จะเป็นข้าราชการบำนาญ และรัฐ
ยังอุดหนุนเงินจือ ในด้านสวัสดิการต่าง ๆ อยู่ต่อไป เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตรสำหรับ
ประโยชน์ที่ได้ คือ

เงินก่อนจาก กบข.ประกอบด้วย เงินชดเชย เงินประเดิม เงินสะสม เงินสมทบ และเงินจากผลประโยชน์ตอบแทน เงินส่วนนี้เป็นเงินก้อนใหญ่ก้อนแรกที่ทาง กบข.จัดให้ และข้าราชการเกษียณ ทุกคนสามารถขอยอดเงินก้อนนี้ได้จากใบแจ้งยอดของ กบข. ที่แจ้งมาให้ทราบในทุกสิ้นปี พร้อมกับหลักฐานเพื่อลดหย่อนภาษีประจำปี

ผู้เป็นสมาชิก กบข. และเลือกรับบำนาญ

คือ ผู้ที่ต้องการเงินก้อนไปในคราวเดียว ประโยชน์ที่ได้ คือ

เงินก่อนจาก กบข. ประกอบด้วยเงินสะสม เงินสมทบ และเงินจากผลประโยชน์ตอบแทน เงินส่วนนี้เป็นเงินก้อนใหญ่ก้อนแรกที่ทาง กบข.จัดให้ ข้าราชการเกษียณสามารถขอยอดเงินก้อนนี้ได้จากใบแจ้งยอดของ กบข. ที่แจ้งมาให้ทราบในทุกสิ้นปี พร้อมกับหลักฐานเพื่อลดหย่อนภาษีประจำปี เช่นเดียวกับผู้เป็นสมาชิก กบข. เลือกรับบำนาญรายเดือน

เงินประเดิม ให้คำนวณโดยวิธีการดังต่อไปนี้

$$\text{เงินประเดิม} = \frac{25 \times \text{เงินเดือน} [(1.09)^{\text{เวลาราชการ}} - (1.08)^{\text{เวลาราชการ}}]}{(1.08)^{\text{เวลาราชการ}-1}}$$

เพื่อประโยชน์ในการคำนวณเงินประเดิม มีหลักดังนี้

(1) เงินเดือน คือ อัตราเงินเดือนที่ข้าราชการได้รับตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการนั้น ๆ ในเดือนมีนาคม 2540 โดยไม่รวมเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา สำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ้ออันตรายเป็นปกติ สำหรับการสู้รบ สำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด หรือเงินเพิ่มอย่างอื่น

(2) เวลาราชการ คือ เวลาราชการที่คำนวณตามบทบัญญัติไว้ในมาตรา 66 วรรคสอง และให้คำนวณเศษของปีโดยใช้ทศนิยมสี่ตำแหน่ง ทั้งนี้ ไม่รวมเวลาราชการที่วิฤต

(3) จำนวนเงินประเดิม หากมีเศษของบาทให้คิดเป็นหนึ่งบาท
สมาชิกผู้มีสิทธิได้รับเงินประเดิม ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. รับราชการอยู่ก่อนวันที่ 27 มีนาคม 2540
2. ข้าราชการที่ออกจากราชการแล้วกลับเข้ารับราชการใหม่ก่อนวันที่ 27 มีนาคม 2540 โดยขอกเลิกรับบำนาญเดิมเพื่อขอนับเวลาราชการต่อเนื่อง
3. ข้าราชการที่ออกจากราชการแล้วกลับเข้ารับราชการใหม่หลังวันที่ 26 มีนาคม 2540 เนื่องจากไปปฏิบัติงานตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์การสั่งให้ข้าราชการไปทำการ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ หรือไปรับราชการทหารตามกฎหมาย

ว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือ ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถูกคำสั่งให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก และอยู่ในระหว่างร้องทุกข์ หรืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

4. ข้าราชการซึ่งออกจากราชการและกลับเข้ารับราชการใหม่ด้วยเหตุอื่นนอกจากข้อ 3 โดยมีบัญชีเงินประเดิมและมีสิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับเวลารับราชการในตอนหลังตามมาตรา 38 โดยให้มีสิทธิได้รับเงินประเดิมและผลประโยชน์ของเงินประเดิมตอนก่อนออกจากราชการตามจำนวนที่ปรากฏในบัญชีรายบุคคลของสมาชิกผู้นั้น

เงินสะสม และเงินสมทบ ให้คำนวณดังนี้

$$\begin{aligned} & \text{กรณีที่เป็นสมาชิกแบบสะสม} \\ & = \text{ร้อยละ } 3 \times \text{เงินเดือนก่อนหักภาษี} \end{aligned}$$

หมายเหตุ สมาชิกสามารถเลือกสะสมเพิ่มได้อีก 12% เงินสะสมนำไปหักภาษีได้

เงินชดเชย ให้คำนวณดังนี้

$$\begin{aligned} & \text{กรณีที่เป็นสมาชิกแบบสะสม และเลือกรับบำนาญ} \\ & = \text{ร้อยละ } 2 \times \text{เงินเดือนก่อนหักภาษี} \end{aligned}$$

หมายเหตุ การคำนวณเงินสะสม เงินสมทบ เงินชดเชย เงินประเดิม ไม่รวมเงินเพิ่มทุกประเภท

เงินผลประโยชน์ตอบแทน คือ ผลประโยชน์ที่ได้รับตอบแทนจาก เงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชยที่กองทุนได้นำไปลงทุน

กล่าวโดยสรุป เมื่อข้าราชการได้ลาออกจากราชการเนื่องจากเกษียณอายุราชการ จะถือว่าสิ้นสุดการเป็นข้าราชการและข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. ก็จะสิ้นสุดการเป็นสมาชิก กบข. ด้วยเช่นกัน และให้มีสิทธิได้รับเงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม (ถ้ามี) เงินชดเชย และเงินผลประโยชน์ตอบแทนของเงินแต่ละประเภท ตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

สิทธิในการรับบำเหน็จ บำนาญที่สมาชิกจะได้รับเมื่อพ้นสมาชิกภาพ สามารถสรุปออกมาได้ดังนี้

ตารางแสดงสิทธิประโยชน์ และเงินต่าง ๆ ที่สมาชิกจะได้รับเมื่อออกจากราชการในกรณีต่าง ๆ (คู่มือสมาชิก กบข., 2553 : 34 – 35)

เหตุออกจาก ราชการ	เวลาราชการ (เวลารวมวันทวิคูณ)	สิทธิรับ บำเหน็จ บำนาญ	เงินที่จะได้รับจาก	
			กบข.	กระทรวงการคลัง
ลาออก ให้ออก ปลดออก	ไม่ถึง 10 ปี	-	สะสม+สมทบ+ผลประโยชน์	-
	10 ปี ขึ้นไป แต่ไม่ถึง 25 ปี	บำเหน็จ	สะสม+สมทบ+ผลประโยชน์	บำเหน็จ
	25 ปี ขึ้นไป	เลือกบำเหน็จ	สะสม+สมทบ+ผลประโยชน์	บำเหน็จ
		หรือเลือก บำนาญ	ประเดิม (ถ้ามี)+สะสม+ สม ท บ + ช ด เ ช ย + ผลประโยชน์	บำนาญ กบข.
เกษียณ สูงอายุ ทุพพลภาพ ทดแทน	ไม่ถึง 1 ปี	-	สะสม+สมทบ+ผลประโยชน์	-
	1 ปี ขึ้นไปแต่ไม่ถึง 10 ปี	บำเหน็จ	สะสม+สมทบ+ผลประโยชน์	บำเหน็จ
	10 ปี ขึ้นไป	เลือกบำเหน็จ หรือเลือก บำนาญ	ประเดิม (ถ้ามี)+สะสม+ สม ท บ + ช ด เ ช ย + ผลประโยชน์	บำนาญ กบข.
เสียชีวิตเพราะเหตุช้ำร้ายแรง		-	สะสม+สมทบ+ ผลประโยชน์	-
เสียชีวิตระหว่างรับบำนาญ		บำเหน็จตก ทอด	-	1. บำเหน็จตกทอด (30 เท่าของ บำนาญ)+ 2. เงินช่วยเหลือ (3 เท่าของบำนาญ)
โอนไปหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ ประเภทข้าราชการตาม พ.ร.บ.		-	สะสม+สมทบ+ ผลประโยชน์	-

เหตุออกจาก ราชการ	เวลาราชการ (เวลารวมวันทวิคูณ)	สิทธิรับบำเหน็จ บำนาญ	เงินที่จะได้รับจาก	
			กบข.	กระทรวงการคลัง
ไปออก		-	สะสม+สมทบ+ ผลประโยชน์	-
ออกรับเบี้ยหวัด		-	สะสม+สมทบ+ ผลประโยชน์	เบี้ยหวัด
ย้ายประเภทจากรับเบี้ยหวัดเป็นรับ บำเหน็จบำนาญ (ต่อเนื่องจากออกรับ เบี้ยหวัด)		เลือกบำนาญ หรือบำเหน็จ	ประเดิม (ถ้ามี)+ขาดเซช+ ผลประโยชน์	บำนาญ กบข. บำเหน็จ

4. มูลค่าเงินตามเวลา (Time Value of Money)

มูลค่าเงินตามเวลา (Time Value of Money) หมายถึง มูลค่าของการชดเชยจากการนำเงินไปลงทุนในเวลาที่กำหนด ภายใต้แนวคิดนี้เงินจะมีมูลค่าต่าง ๆ กัน ตามเวลาที่ต่างกัน

มูลค่าอนาคต (Future Value) หมายถึง จำนวนเงินรวมที่ได้รับจากการลงทุนเมื่อสิ้นเวลาหนึ่งในอนาคต ณ อัตราดอกเบี้ยหรืออัตราผลตอบแทนระดับหนึ่ง โดยดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนที่ได้รับจะลงทุนต่อแบบต่อเนื่องภายในระยะเวลาที่กำหนด นั่นหมายถึง ผลตอบแทนที่ได้รับหรือดอกเบี้ยแต่ละงวดจะไม่มีการเบิกจ่าย แต่จะลงทุนต่อจนครบตามระยะเวลาที่ตกลงกัน

มูลค่าปัจจุบันของเงิน (Present Value) ค่าของเงินในอนาคตที่มีการรับแบบต่อเนื่อง ซึ่งแต่ละครั้งมีจำนวนเงินที่เท่ากัน และช่วงเวลาของการรับเงินเท่ากันทุกสิ้นเดือน (Ordinary Annuity) สูตรที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าปัจจุบัน (PVA) ของเงินงวด มีดังนี้

$$PVA = \frac{R}{i} \left[\frac{1 - \frac{1}{(1+i)^n}}{i} \right]$$

โดยกำหนดให้ PVA = มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญรายเดือนที่ได้รับทั้งหมด ณ วันเกษียณอายุ

R = เงินบำนาญรายเดือนที่ได้รับ ซึ่งมีค่าเท่ากันทุกเดือน

i = อัตราดอกเบี้ยปรับอัตราเงินเฟ้อ

n = จำนวนเดือนที่เกษียณอายุจนกระทั่งสิ้นอายุขัย

มูลค่าปัจจุบันของเงิน (Present Value) เมื่อมีการรับเพียงครั้งเดียว สูตรที่ใช้ในการคำนวณ มีดังนี้

$$PV = \frac{FV}{(1+i)^n}$$

โดยกำหนดให้ PV = มูลค่าปัจจุบันของเงินบำนาญ, เงินบำนาญ

FV = จำนวนเงินที่จะได้รับในอนาคต

i = อัตราดอกเบี้ยปรับอัตราเงินเฟ้อ

n = จำนวนปีอายุปัจจุบันจนถึงปีที่เกษียณอายุ

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

แบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง

การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง “การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง”

2. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับสอบถามข้าราชการสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ที่มีอายุระหว่าง 50 – 60 ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อหาค่าเฉลี่ยของ อายุ เงินเดือนปัจจุบัน วันเดือนปีที่รับราชการ อายุราชการ เพื่อประกอบการสร้างข้อสมมติในการศึกษาถึงการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง คำตอบที่ได้จะมีการวิเคราะห์ในภาพรวมซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับนี้จะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้นและจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด จึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดให้ข้อมูลตามสภาพที่เป็นจริง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุราชการต่อไป

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น และทัศนคติต่าง ๆ ที่ได้รับจากท่านจะเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปางต่อไป

นางสาวนีย์ บุญเฉลิม

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบัญชี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการเกี่ยวกับสถานภาพ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือในช่องคำตอบ

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุปี
3. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท	☐ ปริญญาเอก
4. เงินเดือนปัจจุบัน.....บาท
5. วันเดือนปีที่เข้ารับราชการ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
รวมอายุราชการ.....ปี.....เดือน
6. สถานภาพทางตำแหน่ง

☐ ข้าราชการพลเรือน	☐ ครูผู้ช่วย	☐ ครู คศ.1
☐ ครู คศ.2	☐ ครู คศ.3	☐ ครู คศ.4
☐ ครู คศ. 5	☐ ผู้อำนวยการ	☐ รองผู้อำนวยการ
7. ท่านเป็นสมาชิก กบข. หรือไม่

☐ เป็น	☐ ไม่เป็น
----------------------------	-------------------------------

ส่วนที่ 2 การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ

ประมาณการของรายได้หลังเกษียณอายุราชการ

คำชี้แจง ประมาณการของรายได้หลังเกษียณอายุ หมายถึง รายได้หลักและรายได้อื่นๆ เมื่อต้องเกษียณอายุราชการออกไป และทางเลือกในการตัดสินใจเลือกรับเงินบำเหน็จหรือเงินบำนาญ การตัดสินใจที่จะรับเงินประเภทใดนั้น ถือว่าท่านได้วางแผนทางการเงินในส่วนที่เกี่ยวกับแหล่งรายได้หลังเกษียณอายุไว้ล่วงหน้าแล้ว

8. แหล่งรายได้ (ให้ท่านกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง)

8.1 รายได้หลักเป็นรายเดือน ๆ ละ.....บาท

8.2 รายได้จากการลงทุนทำธุรกิจ.....บาท/เดือน

8.3 รายได้จากการลงทุนในกองทุนรวม.....บาท/เดือน

8.4 ท่านได้ทำประกันชีวิตไว้จำนวน.....บริษัท หลังเกษียณอายุจะมีเงินก้อนจากการทำประกันชีวิต.....บาท

8.5 รายได้อื่น ๆบาท/เดือน

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือในช่องคำตอบซึ่งตรงกับคำตอบที่ท่านต้องการ

9. ท่านประสงค์ที่จะเข้าร่วมโครงการเกษียณก่อนกำหนดในปีงบประมาณ 2556 หรือไม่

เข้าร่วม

ไม่เข้าร่วม

10. ท่านประสงค์จะเลือกรับเงินบำเหน็จหรือเงินบำนาญ ในคราวที่ต้องเกษียณอายุราชการ

เงินบำเหน็จ

เงินบำนาญ

11. ตอบเฉพาะท่านที่ประสงค์ที่จะเลือกรับเงินบำเหน็จ เหตุผลในการขอรับคือ....(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

คิดว่าสุขภาพไม่แข็งแรง อาจจะได้รับบำนาญได้ไม่นาน เลยอยากเอาเงินก้อนมาใช้

ต้องการเงินก้อนเพื่อไปลงทุนทำธุรกิจ

ต้องการเงินก้อนเพื่อชำระหนี้สิน

ต้องการเงินก้อนเพื่อซื้อรถยนต์

ต้องการเงินก้อนเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน คอนโดมิเนียม ทาวน์เฮ้าส์

ต้องการเงินก้อนเพื่อไว้ใช้จ่ายภายในครอบครัว

ต้องการเงินก้อนนำฝากธนาคาร เนื่องจากกลุ่มสมรสก็เลือกรับเงินบำนาญแล้ว

(อาศัยสิทธิเบิกสวัสดิการกับคู่สมรส)

อื่น ๆ ระบุ.....

12. ตอบเฉพาะท่านที่ประสงค์ที่จะเลือกรับเงินบำนาญ เหตุผลในการขอรับคือ.....(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- คิดว่าสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ รับเงินบำนาญได้อีกนาน
- มีสิทธิเบิกสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล และค่าการศึกษาบุตร ได้เหมือนตอนเป็นข้าราชการ
- เป็นรายได้หลัก ที่มีเงินเข้าบัญชีทุกเดือนแน่นอน
- สามารถก่อกู้ผูกพันได้
- ฐานะการเงินของครอบครัวดี ไม่จำเป็นต้องรับเงินก้อน
- มีความน่าเชื่อถือ และผู้คนยกย่อง มีหน้ามีตาในสังคม
- อื่น ๆ ระบุ.....

การประมาณการรายจ่ายเมื่อเกษียณอายุราชการ

คำชี้แจง การประมาณการรายจ่ายเมื่อเกษียณอายุ หมายถึง การคาดคะเนล่วงหน้าในเรื่องของรายจ่ายในชีวิตประจำวันในอนาคตหลังเกษียณอายุราชการ ไปจนกว่าจะสิ้นอายุขัย

13. หลังจากเกษียณอายุราชการท่านคาดว่าจะมีรายจ่ายในการดำรงชีวิตประจำวันเดือนละ.....

บาท

14. หลังจากเกษียณอายุราชการท่านคาดว่าจะมีรายจ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาลปีละ.....บาท

15. หลังจากเกษียณอายุราชการท่านคาดว่าจะมีรายจ่ายเพื่อเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ ปีละ.....บาท

16. หลังจากเกษียณอายุราชการท่านคาดว่าจะมีรายจ่ายอื่น ๆ เดือนละ.....บาท

17. หลังจากเกษียณอายุราชการท่านมีแผนการท่องเที่ยวภายหลังการเกษียณอายุหรือไม่

- มี จำนวนกี่ครั้ง.....ต่อปี ประมาณรายจ่าย.....บาท / ครั้ง
- ไม่มี

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ

ภาคผนวก ค

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔

พระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ
พ.ศ. ๒๔๕๔

ในพระปรมาภิไธย
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ธานีวัด กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๔
เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหารและกฎหมายว่า
ด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือ

พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้
ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.
๒๔๕๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบรรดากฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหาร กฎหมายว่าด้วย
บำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน และบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มี
บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ทหารและข้าราชการพลเรือน

“ทหาร” หมายความว่า นายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน ตลอดจนหน้าที่ยศ
นั้น ๆ และพลทหารประจำการ

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและข้าราชการกลาโหมพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร

“เวลาราชการสำหรับค่านวณบำเหน็จบำนาญ” หมายความว่าเวลาราชการที่ข้าราชการรับราชการมาตั้งแต่ต้นจนถึงวันสุดท้ายที่ได้รับเงินเดือนตามเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“เงินเดือนเดือนสุดท้าย” หมายความว่า เงินเดือนที่ได้รับจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชาและหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะและหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ้ออันตรายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบและหรือสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด แต่ไม่รวมถึงเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ ส่วนข้าราชการตำรวจซึ่งกรมตำรวจสั่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจโดยได้รับเงินเดือนจากผู้ว่าจ้างเงินเดือนเดือนสุดท้าย หมายความว่า เงินเดือนที่ผู้ว่าจ้างจ่ายตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามอัตราเงินเดือนในบัญชีต่อท้ายกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการรวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา และหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะ และหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ้ออันตรายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ และหรือสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด แต่ไม่รวมเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ

“เงินเดือนเดิม” หมายความว่า เงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับสูงสุดในครั้งใดก่อนออกจากราชการ แต่ในกรณีที่มีการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ เงินเดือนเดิมให้หมายความถึงเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับสูงสุดในครั้งใดก่อนออกจากราชการและได้ปรับตามกฎหมายหรือข้อบังคับที่ใช้บังคับแก่ข้าราชการนั้นแล้ว

“บำเหน็จ” หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายครั้งเดียว

“บำนาญ” หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาจ่ายเป็นรายเดือน

“แพทย์ที่ทางราชการรับรอง” หมายความว่า ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ หรือแพทย์ที่มีสิทธิประกอบโรคศิลปะในต่างประเทศซึ่งประกอบโรคศิลปะอยู่ในต่างประเทศนั้น และกระทรวงการคลังได้รับรองให้ทำการตรวจและแสดงความเห็นตามความในพระราชบัญญัตินี้ได้

“ทายาทผู้มีสิทธิ” หมายความว่า

(๑) บุตร และให้หมายความรวมถึงบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ได้อุปการหรือควรได้อุปการถึงความตายของบิดา

(๒) สามีหรือภรรยา

(๓) บิดาและมารดา

“ผู้อุปการะ” หมายความว่า

(๑) ผู้ที่ได้อุปการะเลี้ยงดูให้การศึกษาผู้ตายมาแต่เยาว์จนถึงที่บิดามารดากับบุตร หรือ

(๒) ผู้ที่ได้อุปการะข้าราชการประจำ หรือข้าราชการบำนาญ ผู้มีรายได้ไม่เพียงพอแก่อัตภาพ หรือได้อุปการะข้าราชการบำนาญผู้ซึ่งป่วยเจ็บทุพพลภาพ หรือวิกลจริตไม่สามารถที่จะช่วยตัวเองได้ ผู้อุปการะตามข้อนี้ต้องเป็นผู้ที่อุปการะประจำเป็นส่วนใหญ่

“ผู้อยู่ในอุปการะ” หมายความว่า ผู้ที่ได้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายตลอดมา โดยจำเป็นต้องมีผู้อุปการะและความตายของผู้นั้นทำให้ได้รับความเดือนร้อนเพราะขาดความอุปการ

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ลักษณะ ๑

บำเหน็จบำนาญปกติ

หมวด ๑

สิทธิในบำเหน็จบำนาญปกติ

มาตรา ๖ เมื่อข้าราชการผู้ได้ออกจากราชการ ให้จ่ายบำเหน็จหรือบำนาญให้ตามเกณฑ์ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

สิทธิในบำเหน็จหรือบำนาญเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้

มาตรา ๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ ข้าราชการซึ่งจะได้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อก่อนนอกจากราชการหรือก่อนได้รับคำสั่งให้ไปทำการใด ๆ ตามความในมาตรา ๒๘ ต้องได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน

มาตรา ๘ บุคคลที่ระบุไว้ต่อไปนี้ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ และข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการซึ่งถูกไล่ออกจากราชการเพราะมีความผิด

(๒) ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการและข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ซึ่งถูกไล่ออกหรือปลดออกจากราชการเพราะมีความผิด

(๓) ข้าราชการวิสามัญหรือลูกจ้าง เว้นแต่ในกรณีที่มีข้อกำหนดให้บำเหน็จหรือบำนาญไว้ในหนังสือสัญญาจ้างตามความต้องการของรัฐบาล

(๔) ผู้ซึ่งรัฐบาลกำหนดเงินอย่างอื่นไว้ให้แทนบำเหน็จหรือบำนาญแล้ว

(๕) ผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์

(๖) ผู้ซึ่งไม่เคยรับราชการมาก่อน แต่ได้เป็นทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อปลดเป็นกองหนุนแล้วและได้เข้ารับราชการอีก โดยเวลารับราชการจะติดต่อกับเวลาราชการกองประจำการหรือไม่ก็ตาม ยังไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์

มาตรา ๙ ข้าราชการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) เหตุทดแทน

(๒) เหตุทุพพลภาพ

(๓) เหตุสูงอายุ

(๔) เหตุรับราชการนาน

มาตรา ๑๐ สิทธิการขอบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีอายุความสามปี

มาตรา ๑๑ บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนนั้น ให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากประจำการเพราะเลิก หรือยุบตำแหน่ง หรือซึ่งมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด หรือซึ่งออกตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือทหารซึ่งออกจากกองหนุนเบียดหัวัด

มาตรา ๑๒ บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพนั้น ให้แก่ข้าราชการผู้ป่วยเจ็บทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าไม่สามารถที่จะรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติอยู่นั้นต่อไป

มาตรา ๑๓ บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุนั้น ให้แก่ข้าราชการผู้มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว

ถ้าข้าราชการผู้ใดมีอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออกจากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุได้

มาตรา ๑๔ บำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานนั้น ให้แก่ข้าราชการซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสามสิบปีบริบูรณ์แล้ว

ถ้าข้าราชการผู้ใดมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบยี่สิบห้าปีบริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออกจากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานได้

มาตรา ๑๕ ข้าราชการผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ถึงสิบปีบริบูรณ์ มีสิทธิได้บำเหน็จ

ข้าราชการผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่สิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีสิทธิได้บำนาญ

มาตรา ๑๖ ข้าราชการผู้มีสิทธิได้บำนาญจะยื่นคำขอรับบำเหน็จตามเกณฑ์ในมาตรา ๓๒ แทนบำนาญก็ได้

มาตรา ๑๗ ข้าราชการผู้ใดมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสิบปีบริบูรณ์แล้ว ออกจากราชการเพราะลาออกและไม่มีความประสงค์ที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญปกติตามความในมาตรา ๕ ก็ให้ได้รับบำเหน็จตามเกณฑ์ในมาตรา ๓๒

มาตรา ๑๘ ข้าราชการการเมืองตำแหน่งรัฐมนตรีซึ่งได้รับราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองมาแล้วและมีเวลาราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองรวมกันไม่น้อยกว่าสี่ปีบริบูรณ์ เมื่อออกจากตำแหน่งและไม่ประสงค์จะรับบำเหน็จบำนาญตามความในบทแห่งพระราชบัญญัตินี้โดยประการอื่น ก็ให้มีสิทธิรับบำนาญเดือนละสองพันบาท

แต่ถ้าข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิได้รับหรือเคยได้รับบำนาญปกติอยู่ก่อนแล้วเมื่อข้าราชการผู้นั้นได้ใช้สิทธิตามความในวรรคก่อน สิทธิรับบำนาญที่มีอยู่แล้วนั้นเป็นอันสิ้นไป

การคำนวณเวลาราชการตามความในมาตรานี้ ไม่ให้รวมเวลาราชการที่ผู้นั้นได้รับบำเหน็จบำนาญไปแล้ว ถ้ามี เข้าด้วย

หมวด ๒

เวลาราชการและการนับเวลาราชการสำหรับ

คำนวณบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๑๕ ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์ รองสมุหราชองครักษ์ ข้าราชการการเมือง และข้าราชการซึ่งมีกฎหมายบัญญัติเรื่องการพ้นจากราชการไว้เป็นอย่างอื่น

การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์และรองสมุหราชองครักษ์ให้เป็นไปตามพระราชอัชฌาศัย

มาตรา ๑๕ ทวิ (ยกเลิก)

มาตรา ๑๕ ตรี (ยกเลิก)

มาตรา ๑๕ จัตวา (ยกเลิก)

มาตรา ๑๕ สัตต ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญหรือระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสหรือระดับทักษะพิเศษและจะต้องพ้นจากราชการตามมาตรา ๑๕ อาจรับราชการต่อไปได้ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการบริหารงานบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการแต่ละประเภท เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการประเภทนั้น เว้นแต่ข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้กระทรวงกลาโหมเป็นเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๑ ก่อนสิ้นปีงบประมาณทุกปีไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการตามมาตรา ๒๐ ยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญเนื่องจากการเกษียณอายุตามมาตรา ๑๕ ในปีงบประมาณถัดไปต่อประธานศาล เจ้ากระทรวง หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐของผู้นั้น แล้วแต่กรณี และต่อกระทรวงการคลัง

ในกรณีที่มีการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการผู้ใด ให้เจ้ากระทรวงแจ้งไปให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุทราบ และให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุแจ้งต่อไปยังกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๒ การต่อเวลาราชการในคราวแรกและในคราวถัดไป ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทรักษา

การต่อเวลาราชการในคราวแรก ให้นับตั้งแต่วันครบเกษียณอายุของข้าราชการประเภทรักษา ส่วนการต่อเวลาราชการในคราวถัดไป หากไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นให้ส่งต่อเวลาราชการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนก่อนสิ้นวันครบการต่อเวลาราชการครั้งสุดท้ายถ้ามิได้มีการส่งต่อเวลาราชการคราวถัดไป ให้ถือว่าข้าราชการผู้นั้นพ้นจากราชการถัดจากวันครบการต่อเวลาราชการครั้งสุดท้าย

มาตรา ๒๓ การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น ให้นับแต่วันรับราชการรับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนซึ่งมิใช่อัตราข้าราชการวิสามัญหรือลูกจ้าง

ครูประจำชั้น สारวตศศึกษา หรือข้าราชการวิสามัญที่ได้มีบทบัญญัติของกฎหมายให้ยกฐานะหรือให้เปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๗ ได้ และเมื่อได้มีการยกฐานะหรือเปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญดังกล่าวแล้ว ก็ให้นับเวลาระหว่างที่เป็นครูประจำชั้น สारวตศศึกษา หรือข้าราชการวิสามัญที่ติดต่อกับวันที่ได้มีการยกฐานะหรือการเปลี่ยนฐานะนั้นเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ด้วย

ข้าราชการซึ่งทำงานหรือรับราชการก่อนอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์ให้เริ่มนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่วันที่มิใช่ครบสิบแปดปีบริบูรณ์เป็นต้นไป

ผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการ ให้มีสิทธินับเวลาราชการได้ตั้งแต่วันที่ขึ้นทะเบียนกองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

มาตรา ๒๓ ทวิ การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่โอนมาจากข้าราชการส่วนจังหวัด หรือข้าราชการที่โอนมาจากพนักงานเทศบาล ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้อยู่ในวันโอน เป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญด้วย

มาตรา ๒๔ ผู้ซึ่งกระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจลหรือในระหว่างเวลาที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือในระหว่างเวลาที่สั่งให้เป็นนักคำเรือดำน้ำ ให้นับเวลาราชการที่ปฏิบัติกรตามสั่งเป็นทวีคูณ แม้ว่าในระยะเวลาดังกล่าวนั้นจะไม่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนก็ตาม

ในกรณีที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกในเขตพื้นที่ใด ให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจพิจารณาให้ข้าราชการซึ่งประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่ได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึกนั้นได้รับการนับ

เวลาราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นเป็นทวิคูณได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หลักเกณฑ์ดังกล่าวให้พิจารณาความจำเป็นของสถานการณ์โดยคำนึงถึงความยากลำบากและการเสี่ยงอันตรายอย่างแท้จริงของข้าราชการนั้น

ในกรณีตามวรรคหนึ่งหรือกรณีที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้นับเวลาราชการเป็นทวิคูณตามวรรคสอง ถ้าผู้ใดมีเวลาราชการซึ่งอาจนับเป็นทวิคูณในเวลาเดียวกันได้หลายประการ ก็ให้นับเวลาระหว่างนั้นเป็นทวิคูณแต่ประการเดียว

มาตรา ๒๕ เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ ซึ่งได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนเต็มนั้น สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับเหมือนเต็มเวลาราชการ

เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ ซึ่งได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนไม่เต็มนั้น สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับเวลาตามส่วนแห่งเงินเดือนที่ได้รับ

เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ หรือมิได้อยู่รับราชการ ซึ่งมีได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือน ไม่นับเป็นเวลาราชการสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญแต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่ามิได้อยู่รับราชการด้วยเหตุที่ถูกลงทัณฑ์ทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหารหรือตำรวจ

มาตรา ๒๖ ในระหว่างที่ทหารกองหนุนได้รับเบี้ยหวัด ให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเสมอหนึ่งในสี่ของเวลาอยู่รับราชการ

มาตรา ๒๗ ข้าราชการซึ่งทางราชการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกให้ไปดูการหรือศึกษาวิชาในต่างประเทศ ให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญในระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ

มาตรา ๒๘ ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน ซึ่งทางราชการสั่งให้ไปทำการใด ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ผู้นั้นยังไม่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ และให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญในระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ

มาตรา ๒๙ เวลาราชการสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับแต่จำนวนปี เศษของปีถ้าถึงครึ่งปีให้นับเป็นหนึ่งปี

การนับระยะเวลาตามความในวรรคก่อน สำหรับเดือนหรือวัน ให้คำนวณตามวิธีการจ่ายเงินเดือน และให้นับสิบสองเดือนเป็นหนึ่งปี สำหรับจำนวนวัน ถ้ามีรวมกันหลายระยะ ให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน

มาตรา ๓๐ ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ให้นำเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ข้าราชการการเมืองผู้ใดซึ่งต้องออกหรือพ้นจากตำแหน่งโดยผลของรัฐธรรมณูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยังมีได้รับบำเหน็จบำนาญสำหรับการรับราชการในตอนที่ต้องออกหรือพ้นจากตำแหน่ง ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง ให้นำเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกหรือพ้นจากตำแหน่งต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง

ข้าราชการการเมืองผู้ซึ่งออกหรือพ้นจากตำแหน่งโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติจากการได้นำเวลาราชการที่เป็นข้าราชการการเมืองสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญหรือได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญตามมาตรา ๑๘ ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง และเลิกรับบำนาญในขณะที่กลับเข้ารับราชการใหม่ ให้นำเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกหรือพ้นจากตำแหน่งต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง หากผู้นั้นประสงค์จะรับบำนาญต่อไปจะต้องแจ้งความประสงค์ภายในสามสิบวันนับแต่วันกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานยื่นต่อส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ เมื่อแจ้งความประสงค์ดังกล่าวแล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิรับบำนาญต่อไปและจะนำเวลาราชการต่อเนื่องมิได้ ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวไม่แจ้งความประสงค์ให้ถือว่าข้าราชการผู้นั้นเลิกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาราชการต่อเนื่อง โดยให้ส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่แจ้งไปยังส่วนราชการที่ผู้นั้นรับบำนาญอยู่เพื่อจ่ายบำนาญ

ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง มิให้นำเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลัง แต่ให้นำเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเฉพาะเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลังเท่านั้น

ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการการเมือง และได้นำเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลังมาก่อนแล้ว ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองอีกมิให้นำเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญในครั้งก่อนต่อเนื่องกับเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในครั้ง

หลัง แต่ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเฉพาะเวลารับราชการเป็นข้าราชการ
การเมืองในครั้งหลัง

มาตรา ๓๐ ทวิ (ยกเลิก)

หมวด ๓

วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๓๑ ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายเป็นเกณฑ์
คำนวณ แต่ถ้าเป็นการคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการ ซึ่งพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุตาม
มาตรา ๑๕ เงินเดือนเดือนสุดท้ายให้หมายความรวมถึงเงินเดือนที่ได้เลื่อนในวันสุดท้ายของ
ปีงบประมาณนั้นด้วย

การเลื่อนเงินเดือนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้น ไม่ก่อให้เกิดสิทธิรับเงินเดือน
ที่ได้เลื่อน แต่เงินเดือนที่ได้เลื่อนนั้นให้ถือเสมือนว่าเป็นเงินเดือนเดิม

ข้าราชการผู้ใดเคยดำรงตำแหน่งในขณะเดียวกันหลายตำแหน่งแล้วพ้นจากตำแหน่ง
ที่มีเงินเดือนสูงก่อนพ้นจากราชการ ให้ถือเงินเดือนเดือนสุดท้ายของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงจากเงิน
งบประมาณประเภทเงินเดือนที่เคยได้รับอยู่นั้นเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ
ในกรณีที่มีกฎหมายหรือข้อบังคับปรับอัตราเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงก่อนข้าราชการผู้
นั้นพ้นจากราชการ ให้ถือเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงที่ปรับตามกฎหมายหรือข้อบังคับนั้น
แล้ว เป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ

มาตรา ๓๒ วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ ให้กระทำได้ดังนี้

(๑) สำหรับบำเหน็จ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ

(๒) สำหรับบำนาญ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายหารด้วยห้าสิบคูณด้วยจำนวนปีเวลา
ราชการ

มาตรา ๓๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๒ เมื่อได้แจ้งการคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติให้ผู้
มีสิทธิรับทราบล่วงหน้าสองปีแล้ว ให้ถือว่าการคำนวณนั้นเป็นอันเด็ดขาด

มาตรา ๓๔ (ยกเลิก)

หมวด ๔
ผู้รับบำนาญกลับเข้ารับราชการใหม่

มาตรา ๓๕ (ยกเลิก)

มาตรา ๓๕ ทวิ (ยกเลิก)

ลักษณะ ๒
บำเหน็จบำนาญพิเศษ

มาตรา ๓๖ เมื่อข้าราชการผู้ใดประสบเหตุดังที่บัญญัติไว้ในลักษณะนี้ให้จ่ายบำเหน็จหรือบำนาญพิเศษให้

สิทธิในบำเหน็จหรือบำนาญพิเศษเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้

มาตรา ๓๗ ข้าราชการ พลทหารกองประจำการ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดได้รับอันตรายจนพิการ เสียแขนหรือขาหูหนวกทั้งสองข้าง ตาบอด หรือได้รับการป่วยเจ็บ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจแล้วและแสดงว่าถึงทุพพลภาพไม่สามารถจะรับราชการต่อไปได้อีกเลย ทั้งนี้เพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่ ให้ผู้นั้นได้รับบำนาญปกติกับทั้งได้รับบำนาญพิเศษด้วย เว้นแต่การได้รับอันตราย ได้รับการป่วยเจ็บ หรือการถูกประทุษร้ายนั้นเกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือจากความผิดของตนเอง

มาตรา ๓๘ ข้าราชการผู้ใดได้รับบำเหน็จหรือบำนาญไปแล้วตามพระราชบัญญัตินี้หรือพลทหารกองประจำการหรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดซึ่งได้ออกจากราชการหรือพ้นจากหน้าที่ทหารไปแล้ว ถ้าภายในกำหนดเวลาสามปี นับแต่วันออกจากราชการหรือพ้นจากหน้าที่ทหาร ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่า ผู้นั้นเกิดป่วยเจ็บถึงทุพพลภาพอันเป็นผลเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างที่ผู้นั้นรับราชการหรือทำหน้าที่ทหารอยู่ก็ให้จ่ายบำนาญตามมาตรา ๓๗ และถ้าถึงตายก็ให้จ่ายบำนาญตามมาตรา ๔๑ ทั้งนี้ให้จ่ายให้ นับแต่วันขอ และในกรณีที่ได้รับบำเหน็จไปแล้ว ก็ให้จ่ายเฉพาะบำนาญพิเศษแต่อย่างเดียว

มาตรา ๓๕ การคำนวณบำนาญพิเศษ ให้เจ้ากระทรวงเป็นผู้กำหนดตามสมควรแก่เหตุการณ์ประกอบกับความพิการ และทุพพลภาพของผู้นั้น ตามอัตราดังต่อไปนี้

(๑) ในยามปกติ มีอัตราตั้งแต่ห้าในห้าสิบส่วนจนถึงยี่สิบในห้าสิบส่วนแห่งเงินเดือนเดือนสุดท้าย

(๒) ผู้มีหน้าที่ต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยอากาศยานในอากาศ หรือต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยเรือดำน้ำ หรือมีหน้าที่ต้องทำการดำน้ำ หรือมีหน้าที่ทำการกวาดทุ่นระเบิด หรือมีหน้าที่ขุด ทำลาย ทำ หรือประกอบวัตถุระเบิด หรือมีหน้าที่เกี่ยวกับไอพิน ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราเป็นจำนวนกึ่งเงินเดือนเดือนสุดท้าย

(๓) เวลาทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราตั้งแต่สามสิบในห้าสิบส่วนจนถึงสามสิบห้าในห้าสิบส่วนของเงินเดือนเดือนสุดท้าย ในกรณีที่ไม่มีเงินเดือน ให้ถืออัตราเงินเดือนทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้าย

มาตรา ๔๐ ผู้ได้รับอันตรายถึงทุพพลภาพดังกล่าวในมาตรา ๓๗ แม้จะยังไม่มีสิทธิรับบำนาญปกติ ก็ให้ได้รับบำนาญปกติได้ คิดตามอัตราที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒ บวกกับบำนาญพิเศษด้วย

มาตรา ๔๑ ผู้ได้รับอันตรายดังกล่าวในมาตรา ๓๗ ถ้าถึงแก่ความตายเพราะเหตุนี้ ก่อนได้รับบำนาญพิเศษไป นอกจากบำนาญจกทอดซึ่งจะได้รับตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๓ ก็ให้จ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ อีกด้วย ดังนี้

(๑) ในยามปกติเป็นจำนวนกึ่งเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย

(๒) ผู้มีหน้าที่ต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยอากาศยานในอากาศหรือมีหน้าที่ต้องทำการโดดร่ม หรือต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยเรือดำน้ำ หรือมีหน้าที่ต้องทำการดำน้ำ หรือมีหน้าที่ทำการกวาดทุ่นระเบิด หรือมีหน้าที่ขุด ทำลาย ทำหรือประกอบวัตถุระเบิดหรือมีหน้าที่เกี่ยวกับไอพิน หรือเวลาทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในระหว่างที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราเป็นจำนวนสี่สิบในห้าสิบส่วนแห่งเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย

มาตรา ๔๒ ข้าราชการผู้ใดได้รับการป่วยเจ็บจนทุพพลภาพดังกล่าวในมาตรา ๓๗ เพราะเหตุ

(๑) ต้องไปปฏิบัติราชการเป็นครั้งคราวนอกตำบลที่ตั้งสำนักงานประจำ หรือ

(๒) ต้องประจำปฏิบัติราชการในท้องที่กันดารที่จะต้องเสียดต่โรคภัยไข้เจ็บซึ่งท้องที่นั้นได้กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกา

ถ้าปรากฏว่า ความป่วยเจ็บทุพพลภาพนั้นได้เกิดเนื่องจากการต้องไปปฏิบัติราชการ หรือต้องประจำปฏิบัติราชการนั้น ก็ให้จ่ายบำนาญตามมาตรา ๓๗ และถ้าถึงตายก็ให้จ่ายบำนาญพิเศษตามมาตรา ๔๑ (๑)

มาตรา ๔๓ ข้าราชการ พลทหารกองประจำการ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดสูญหายไปและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นได้รับอันตรายดังกล่าวในมาตรา ๓๗ ถึงตาย เมื่อพ้นกำหนดสองเดือนนับแต่วันสูญหายไป สันนิษฐานไว้ก่อนเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ว่า ผู้นั้นถึงแก่ความตายในวันที่สูญหายไป และให้จ่ายบำนาญพิเศษตามบทบัญญัติในมาตรา ๔๑

ถ้าปรากฏในภายหลังว่า ผู้ที่ต้องสันนิษฐานว่าตายตามความในวรรคก่อนมิได้ตาย ก็ให้งดจ่ายบำนาญพิเศษนั้น และถ้าเจ้ากระทรวงจะต้องจ่ายเงินให้ในระหว่างเวลาที่ต้องสันนิษฐานว่าถึงแก่ความตาย ก็ให้หักจำนวนเงินทั้งหมดที่จ่ายไปแล้วออกจากจำนวนเงินที่ต้องจ่ายนั้น

มาตรา ๔๔ บำนาญพิเศษที่บัญญัติในลักษณะนี้ ให้จ่ายแก่ทายาทผู้มีสิทธิตามกฎหมายดังนี้

(๑) บุตร ให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไป ให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภรรยา ให้ได้รับหนึ่งส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา ที่มีชีวิตอยู่ ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ถ้าผู้ตายไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษในอนุมาตราใดดังกล่าวหรือทายาทนั้นได้ตายไปก่อน ให้แบ่งบำนาญพิเศษนั้นระหว่างทายาทผู้มีสิทธิตามส่วนในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้บำนาญพิเศษ

ถ้าได้มีการจ่ายบำนาญพิเศษไปแล้ว หากปรากฏว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ใคร่หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดาเพิ่มขึ้น ให้แบ่งบำนาญพิเศษนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิโดยถือว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มี

มีสิทธิตั้งแต่วันตายของเจ้าบ้านาญ กรณีเช่นนี้ ให้กระทรวงการคลังหักเอาจากทายาทซึ่งรับบ้านาญพิเศษไปก่อนแล้วคืนตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

กรณีที่ไม่สามารถหักเงินบ้านาญพิเศษที่จ่ายให้ทายาทซึ่งรับเงินไปในส่วนของคนตามวรรคสามคืนได้ กระทรวงการคลังไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบ้านาญพิเศษให้แก่บุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายย้อนหลังไปถึงวันเกิดสิทธิรับบ้านาญพิเศษแต่อย่างใด

ถ้าไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับบ้านาญพิเศษดังกล่าวทั้ง ๓ อนุมาตราให้บุคคลซึ่งเจ้ากระทรวงพิจารณาเห็นว่ามีหลักฐานแสดงได้ว่าเป็นผู้อุปการะผู้ตายอยู่หรือเป็นผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตาย เป็นผู้รับบ้านาญพิเศษตามส่วนที่เจ้ากระทรวงจะได้กำหนดให้ และเมื่อได้จ่ายบ้านาญพิเศษให้แก่ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายแล้ว หากปรากฏภายหลังว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ได้อุปการะหรือควรรู้ถึงความตายของบิดา ให้ส่งจ่ายบ้านาญพิเศษให้แก่บุตรซึ่งศาลพิพากษาว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว กรณีเช่นนี้ถ้าไม่สามารถเรียกเงินบ้านาญพิเศษที่จ่ายให้ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายรับไปแล้วคืนได้ ให้นำความในวรรคสามและวรรคสี่มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อบุคคลซึ่งได้รับบ้านาญพิเศษอยู่ตามที่กล่าวข้างต้นตายหรือหมดสิทธิไป ให้ส่วนที่ผู้นั้นได้รับอยู่เป็นอันยุติลงเพียงนั้น

มาตรา ๔๕ บ้านาญพิเศษที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ ให้จ่ายโดยกำหนดเวลาและเงื่อนไข ดังนี้

(๑) บุตร ให้มีสิทธิได้รับจนอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์ เว้นแต่เมื่ออายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์นั้นกำลังศึกษาอยู่ในชั้นเตรียมอุดมศึกษา หรือในชั้นอุดมศึกษาหรือชั้นการศึกษาที่ทางราชการรับรองให้เทียบเท่า ก็ให้ได้รับต่อไปตลอดเวลาที่ยังทำการศึกษาอยู่ในสถานศึกษา แต่ไม่เกินอายุยี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๒) สามีหรือภริยา ให้ได้รับตลอดชีวิต เว้นแต่ทำการสมรสใหม่

(๓) บิดามารดา ให้ได้รับตลอดชีวิต

(๔) บุคคลอื่นนอกจากที่ได้กล่าวใน (๑) (๒) และ (๓) ถ้าอายุยังไม่ถึงยี่สิบปีบริบูรณ์ ให้อนุโลมรับอย่างบุตร แล้วแต่กรณี ถ้าไม่เข้าลักษณะดังกล่าวแล้ว ให้รับอยู่เพียงสิบปี

ถ้าผู้มีสิทธิได้รับบ้านาญพิเศษเป็นผู้พิการถึงทุพพลภาพอยู่ก่อนแล้วหรือในระหว่างที่มีสิทธิได้รับบ้านาญพิเศษ ก็ให้ผู้นั้นได้รับบ้านาญพิเศษตลอดเวลาที่ทุพพลภาพอยู่

มาตรา ๔๖ บำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพที่ได้รับรวมกับบำนาญปกติถ้ามีจำนวนเงินรวมกันไม่ถึงเดือนละหนึ่งหมื่นห้าพันบาท ให้ได้รับบำนาญพิเศษเพิ่มขึ้นอีกจนครบหนึ่งหมื่นห้าพันบาท และบรรดาผู้มีสิทธิจะได้รับจะยื่นขอเปลี่ยนเป็นการรับบำนาญพิเศษแทนได้ เป็นจำนวนเงินเท่ากับบำนาญพิเศษหกสิบเดือน

มาตรา ๔๗ การขอบำนาญพิเศษต้องแสดงรายงานแพทย์ที่ทางราชการรับรองกับรายงานแสดงเหตุที่ต้องรับอันตราย ได้รับการป่วยเจ็บ หรือถูกประทุษร้ายนั้นด้วย

ในกรณีดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๔๗ ให้แสดงถึงเหตุการณ์อันทำให้ควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นได้รับอันตรายถึงตาย

ลักษณะ ๒/๑

บำเหน็จดำรงชีพ

มาตรา ๔๗/๑ บำเหน็จดำรงชีพ ได้แก่ เงินที่จ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญเพื่อช่วยเหลือการดำรงชีพโดยจ่ายให้ครั้งเดียว

ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพมีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพตามอัตราและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าเท่าของบำนาญรายเดือนที่ผู้นั้นได้รับ

ผู้รับบำนาญผู้ใดได้รับทั้งบำนาญปกติและบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพให้นำบำนาญปกติและบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพรวมเป็นบำนาญรายเดือนเพื่อคำนวณจ่ายเป็นบำเหน็จดำรงชีพแก่ผู้นั้น

เมื่อได้รับบำเหน็จดำรงชีพแล้ว ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จดำรงชีพอีก ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่และได้ออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำนาญ

ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพผู้ใดได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่โดยมีสิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๐ และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำเหน็จ การจ่ายบำเหน็จในกรณีเช่นนี้ ให้หักเงินออกจากบำเหน็จที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน

ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้แสดงเจตนาขอรับบำเหน็จดำรงชีพไว้แล้ว แต่ได้ตายก่อนได้รับเงินบำเหน็จดำรงชีพ ให้การจ่ายเงินดังกล่าวเป็นอันระงับไป

ลักษณะ ๓

บำเหน็จตกทอด

มาตรา ๔๘ ข้าราชการผู้ใดตายในระหว่างรับราชการอยู่ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตาย ถ้าความตายนั้นมิได้เกิดขึ้นเนื่องจากการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงของตนเอง ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดเป็นจำนวนตามเกณฑ์กำหนดในมาตรา ๓๒ (๑) ให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์ดังนี้

- (๑) บุตรให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน
- (๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน
- (๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อนให้แบ่งเงินดังกล่าวระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ

ในกรณีที่ไม่มีทายาททั้งสามอนุมาตราดังกล่าว ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ต่อส่วนราชการเจ้าสังกัดตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ไม่มีทายาทและบุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ตามวรรคสาม หรือบุคคลนั้นได้ตายไปก่อน ให้สิทธิในบำเหน็จตกทอดนั้นเป็นอันยุติลง

ในกรณีที่ได้มีการจ่ายบำเหน็จตกทอดไปแล้วหากปรากฏว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ได้อุปการหรือรู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดาเพิ่มขึ้น ให้แบ่งบำเหน็จตกทอดนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิโดยถือว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มีสิทธิตั้งแต่วันตายของเจ้าบ้านาญ ในกรณีเช่นนี้ให้กระทรวงการคลังเรียกคืนบำเหน็จตกทอดจากทายาทซึ่งรับบำเหน็จตกทอดไปก่อนแล้วตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ไม่สามารถเรียกคืนบำเหน็จตกทอดที่จ่ายให้ทายาทซึ่งรับเงินไปในส่วนของตนตามวรรคห้าได้ กระทรวงการคลังไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดให้แก่บุตรซึ่งได้มี

คำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายย้อนหลังไปถึงวันเกิดสิทธิรับบำเหน็จตกทอดแต่
อย่างไร

มาตรา ๔๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๘ ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้มีสิทธิจะได้รับ
บำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตาย ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดให้แก่
บุคคลตามมาตรา ๔๘ เป็นจำนวนสามสิบเท่าของบำนาญรายเดือนรวมกับเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ย
หวัดบำนาญ (ช.บ.บ.) ที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับให้จ่ายตามส่วนและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรานั้น

ในกรณีที่ได้มีการรับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว เมื่อผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญ
พิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตาย การจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดตามวรรคหนึ่ง ให้หักเงินออกจากบำเหน็จ
ตกทอดที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน

มาตรา ๕๐ การคำนวณเงินบำเหน็จตกทอดตามความในลักษณะนี้ รายได้ได้ผลเป็น
ยอดเงินบำเหน็จตกทอดไม่ถึงสามพันบาท ก็ให้จ่ายเป็นเงินบำเหน็จตกทอดสามพันบาท

ลักษณะ ๔

การพิจารณาสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๕๑ เมื่อกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการเจ้าสังกัดซึ่งมีฐานะไม่ต่ำกว่า
กรม หรือจังหวัด แล้วแต่กรณี ได้รับเรื่องราวขอรับบำเหน็จหรือบำนาญแล้วให้รีบตรวจสอบ และ
นำส่งให้ถึงกระทรวงการคลังภายในสามสิบวันนับแต่วันรับ และให้กระทรวงการคลังรีบพิจารณาสั่ง
ภายในยี่สิบเอ็ดวันนับแต่วันรับ ทั้งนี้ เว้นแต่ความล่าช้าเป็นเพราะความผิดของผู้ขอหรือส่วนราชการ
เจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี

การขอให้สั่งจ่ายและการสั่งจ่ายบำเหน็จหรือบำนาญ ให้เป็นไปตามระเบียบที่
กระทรวงการคลังกำหนด

ลักษณะ ๕

การเสียชีวิตรับบำนาญ

มาตรา ๕๒ (ยกเลิก)

มาตรา ๕๓ ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการหรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการผู้ใดมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถึงแก่ความตายก่อนได้รับการวินิจฉัยในเรื่องที่กระทำผิดวินัยนั้น ให้กระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาวินิจฉัยว่า ถ้าผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อนจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออกหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออก ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๔๘

ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการหรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการผู้ใดมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถึงแก่ความตายก่อนได้รับการวินิจฉัยในเรื่องที่กระทำผิดวินัยนั้น ให้กระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาวินิจฉัยว่า ถ้าผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อนจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออกหรือปลดออกหรือไม่ ถ้ากระทรวงเจ้าสังกัดเห็นว่าผู้นั้นจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออกหรือปลดออก ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๔๘

มาตรา ๕๔ ผู้ซึ่งได้รับบำนาญปกติหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ หรือได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัด ผู้ใดกระทำความผิดอาญาซึ่งไม่ใช่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือถูกฟ้องว่าเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ถ้าถึงแก่ความตายก่อนมีคดีหรือก่อนคดีถึงที่สุด ให้กระทรวงเจ้าสังกัดที่ผู้นั้นเคยสังกัดอยู่พิจารณาวินิจฉัยว่า ผู้นั้นได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดซึ่งกฎหมายกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงไว้เกินกว่าหนึ่งปีแล้ว ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำนาญตามมาตรา ๔๕

มาตรา ๕๕ ทายาทดังต่อไปนี้ ไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำนาญตามมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๕

(๑) ผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ได้เจตนากระทำ หรือพยายามกระทำให้เจ้าบ้านอายุ หรือผู้ที่จะก่อให้เกิดสิทธิรับบำนาญแก่ตนถึงตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ทายาทตามมาตรา ๔๔ ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้ทายาทด้วยกันถึงตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ผู้ที่ได้ฟ้องเจ้าบ้านอายุหรือผู้ที่จะก่อให้เกิดสิทธิรับบำนาญแก่ตนหาว่าทำ ความผิดโทษประหารชีวิต และตนเองกลับต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า มีความผิดฐานฟ้องเท็จหรือทำ พยานเท็จ

ลักษณะ ๖

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๖ ข้าราชการผู้ใดลาออกไปดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนหรือสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณีก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ก็ให้นับเวลาระหว่างที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนหรือสภาผู้แทนราษฎร ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๗ ผู้ซึ่งไปหรือผู้ซึ่งทางราชการส่งอนุญาตให้ไปศึกษาวิชาในต่างประเทศ ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เมื่อเข้ารับราชการให้มีสิทธินับเวลาระหว่างไปศึกษาวิชาในต่างประเทศ เป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๘ ข้าราชการผู้ใดกลับเข้ารับราชการก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ในขณะทีกลับเข้ารับราชการนั้นอาจให้นับเวลาราชการหลายตอนต่อกันได้ ก็ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้นับเวลาราชการตอนก่อนกับตอนหลังต่อกันได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

[เอกสารแนบท้าย]

๑. บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

๒. บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๓ บัญชีหมายเลข ๑ บัญชีปรับอัตราเบี้ยหวัด หรือบำนาญปกติ

๓. บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๓ บัญชีหมายเลข ๒ บัญชีปรับอัตราเบี้ยหวัดหรือบำนาญตามกฎหมายว่าด้วย

นริโทษกรรมในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ หรือกฎหมายว่าด้วยล้างมลทินในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ

บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗

บัญชีหมายเลข ๓

บัญชีปรับอัตราบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ

- ๑ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษไม่เกิน ๑๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๕๐ บาท
- ๒ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษเกิน ๑๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๓๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่งของบำนาญพิเศษเดิม
- ๓ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษเกิน ๓๐๐ บาท แต่ไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๑๕๐ บาท แต่เมื่อเพิ่มตามนี้แล้วถ้ามีจำนวนเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพียง ๑๐,๐๐๐ บาท
- ๔ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไปให้คงได้รับเท่าเดิม
- ๕ บำนาญพิเศษที่ปรับแล้วตาม ๑. ๒. และ ๓. ถ้ามีเศษของบาทให้ปัดเป็นหนึ่งบาท

บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗

บัญชีหมายเลข ๔

บัญชีปรับอัตราบำนาญพิเศษสำหรับทายาท ผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะ
ซึ่งมีสิทธิได้รับอยู่ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน

พ.ศ. ๒๕๐๒

- ๑ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มรวมกันไม่เกิน ๕๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๒๕ บาท
- ๒ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มรวมกันเกิน ๕๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่งของบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มรวมกัน

๓ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มรวมกันเกิน ๑๐๐ บาทแต่ไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๕๐ บาท แต่เมื่อเพิ่มตามนี้แล้วถ้ามีจำนวนเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพียง ๑๐,๐๐๐ บาท

๔ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มรวมกันตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไปให้คงได้รับเท่าเดิม

๕ บำนาญพิเศษและเงินเพิ่มที่ปรับแล้วตาม ๑. ๒. และ ๓. ถ้ามีเศษของบาทให้ปัดเป็นหนึ่งบาท

บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗

บัญชีหมายเลข ๕

บัญชีปรับอัตราบำนาญพิเศษสำหรับทายาท ผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะ

ซึ่งมีสิทธิได้รับตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๒

จนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๑. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษไม่เกิน ๕๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๒๕ บาท

๒. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษเกิน ๕๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่งของบำนาญพิเศษเดิม

๓. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษเกิน ๑๐๐ บาท แต่ไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๕๐ บาท แต่เมื่อเพิ่มตามนี้แล้วถ้ามีจำนวนเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพียง ๑๐,๐๐๐ บาท

๔. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไปให้คงได้รับเท่าเดิม

๕. บำนาญพิเศษที่ปรับแล้วตาม ๑. ๒. และ ๓. ถ้ามีเศษของบาทให้ปัดเป็นหนึ่งบาท

บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗

บัญชีหมายเลข ๖
บัญชีปรับอัตราบ้านาญตกทอด

๑. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบ้านาญตกทอดและเงินเพิ่มรวมกันไม่เกิน ๒๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๑๐ บาท

๒. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบ้านาญตกทอดและเงินเพิ่มรวมกันเกิน ๒๐ บาทแต่ไม่เกิน ๑๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่งของบ้านาญตกทอดและเงินเพิ่มรวมกัน

๓. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบ้านาญตกทอดและเงินเพิ่มรวมกันเกิน ๑๐๐ บาทขึ้นไป ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๕๐ บาท

๔. บ้านาญตกทอดที่ปรับแล้วตาม ๑, ๒, และ ๓. ถ้ามีเศษของบาทให้ปัดเป็นหนึ่งบาท

พระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๕๔

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๔ เป็นต้นไป

พระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๕๖

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ เป็นต้นไป

พระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๕๕

มาตรา ๑๑ การบอกเลิกรับบ้านาญตามมาตรา ๓๐ (จ) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ตามที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ สำหรับผู้ที่ได้กลับเข้ารับราชการใหม่ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บอกเลิกได้ภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ทั้งนี้ต้องกระทำในขณะที่ยังรับราชการอยู่ และในกรณีที่ได้รับบ้านาญรวมกับเงินเดือนมาแล้ว ให้คืนบ้านาญและเงินที่จ่ายควบกับบ้านาญที่รับไปแล้วตั้งแต่วันที่กลับเข้ารับราชการใหม่ให้หมดเสียก่อนวันออกจากราชการ

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ

๑. เนื่องจากได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งกรมตำรวจสั่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจ โดยได้รับ

เงินเดือนจากผู้ว่าจ้าง คงมีฐานะเป็นข้าราชการตำรวจ จึงจำต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ให้สอดคล้องกันด้วย

๒. ข้าราชการซึ่งออกจากราชการ โดยได้รับบำนาญไปแล้วเป็นผู้ออกจากราชการไปโดย ไม่มีความผิด เมื่อกลับเข้ารับราชการใหม่ก็สมควรให้ประโยชน์ในการนับเวลาราชการตอนก่อนกับ ตอนหลังติดต่อกันได้

๓. เพื่อเหมาะสมแก่ความเป็นอยู่และความเป็นธรรมแก่ข้าราชการซึ่งได้รับราชการมานาน จึงสมควรให้สิทธิในการคำนวณบำนาญตามกฎหมายโดยไม่มีข้อจำกัดขั้นสูงไว้สำหรับบำนาญที่จะ พึงได้รับ

๔. เนื่องจากข้าราชการประจำตลอดจนข้าราชการบำนาญบางคนบิดา มารดาได้ตายเสีย ตั้งแต่เล็ก ต้องอาศัยญาติพี่น้อง เช่น ปู่ ย่า ตายาย หรือผู้มีใจบุญอื่น ๆ ช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูและให้ การศึกษามาตั้งแต่เยาว์วัย เช่นเดียวกับบิดามารดา จนกระทั่งเข้ารับราชการ เมื่อข้าราชการผู้นั้นถึงแก่ กรรมลง โดยที่มิได้มีบุตรภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายผู้ที่ได้อุปการะเลี้ยงดูมาก็ควรได้รับบำนาญตก ทอดเช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้สำหรับผู้รับบำนาญพิเศษ และในทำนองเดียวกันข้าราชการที่ไม่มีบิดา มารดาและบุตรภริยา แต่ได้อุปการะเลี้ยงดูผู้หนึ่งผู้ใด เมื่อข้าราชการผู้นั้นถึงแก่กรรม ย่อมเป็นเหตุให้ผู้ ที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูได้รับความเดือดร้อน จึงเป็นการสมควรที่จะให้ผู้อยู่ในความอุปการะเลี้ยง ดูได้รับบำนาญตกทอดด้วย และเนื่องจากเดิมไม่มีบทนิยามคำว่า ผู้อุปการะ และผู้อยู่ในอุปการะ ฉะนั้น จึงควรมีบทนิยามไว้เพื่อให้ชัดเจน

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

มาตรา ๓ ข้าราชการซึ่งออกจากราชการ โดยมีสิทธิได้รับบำนาญก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้ากลับเข้ารับราชการใหม่ คำว่า “เงินเดือนเดิม” ตามพระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ให้หมายถึงเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับอันดับสูงสุดใ ครึ่งใดก่อนออกจากราชการรวมกับเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ.) ตามเกณฑ์ครั้งสุดท้ายก่อน วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔ เพื่อประโยชน์แห่งมาตรา ๓๑ วรรคท้าย ของพระราชบัญญัติบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ให้รวมเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ.) ตามเกณฑ์ครั้งสุดท้าย ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเข้ากับเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ได้รับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติ นี้ใช้บังคับซึ่งให้ตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณบำเหน็จบำนาญตามความในวรรคท้ายแห่งมาตรานั้นด้วย

มาตรา ๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ บำนาญปกติให้จำกัดจำนวนอย่างสูงไม่เกินเงินเดือนเดือนสุดท้าย

มาตรา ๑๓ บทบัญญัติมาตรา ๑๒ ไม่กระทบกระทั่งสิทธิของผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญตกทอดอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับเบี้ยหวัดบำนาญโดยคำนวณจากอัตราเงินเดือนที่ได้รับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและได้รับเงินเพิ่มอยู่ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวสำหรับผู้ที่ได้รับเงินในงบประมาณเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๐๐ ให้ได้รับเบี้ยหวัดบำนาญตามอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

ผู้ได้รับบำนาญโดยคำนวณจากอัตราเงินเดือนที่ได้รับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งกลับเข้ารับราชการใหม่โดยมิได้นับเวลาราชการติดต่อกัน เมื่อออกจากราชการในตอนหลัง สำหรับบำนาญเดิมที่จะได้รับให้ได้รับตามอัตราในบัญชีดังกล่าวในวาระแรก

บทบัญญัติในวาระแรกให้ใช้บังคับเฉพาะผู้ที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับเบี้ยหวัดบำนาญเพราะเหตุที่ได้รับราชการ

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐบาลได้เสนอร่างกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ยกเลิกเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ.) โดยรวมเงินเพิ่มพิเศษเข้าเป็นเงินเดือนจึงต้องแก้กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการให้สอดคล้องกันและในโอกาสเดียวกันนี้สมควรที่จะแก้หลักการบางประการในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการเสียในคราวเดียวกันด้วย เช่น เปิดโอกาสให้ข้าราชการผู้มีอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์ หรือมีเวลาราชการครบยี่สิบห้าปีบริบูรณ์ลาออกจากราชการขอรับบำเหน็จบำนาญได้ และยกเลิกบำนาญตกทอดซึ่งปรากฏว่าได้มีความยุ่งยากในทางปฏิบัติเป็นอันมาก และเปลี่ยนเป็นบำเหน็จตกทอด

อนึ่ง เนื่องจากการที่เอาเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ.) มารวมกับเงินเดือนและถือเป็นเงินเดือนนั้น เป็นผลให้ข้าราชการซึ่งออกจากราชการ ภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับบำนาญมีจำนวนสูงขึ้นทั้ง ๆ ที่การคำนวณเป็นไปตามวิธีเดิม จึงสมควรปรับปรุงอัตราเบี้ยหวัดบำนาญของข้าราชการที่ได้รับอยู่ในขณะนี้เพิ่มขึ้นให้สมส่วนกัน เพื่อความเป็นธรรมแก่ข้าราชการซึ่งได้ปฏิบัติงานให้แก่บ้านเมืองมาแล้วนั้นด้วย

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๔

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปีงบประมาณได้เปลี่ยนจากปีปฏิทินเป็นระยะเวลาตั้งแต่เดือนตุลาคมของปีหนึ่งถึงเดือนกันยายนของปีถัดไป และเป็นการสมควรที่จะเปลี่ยนหลักเกณฑ์เกษียณอายุของข้าราชการให้สอดคล้องกับปีงบประมาณใหม่ โดยให้ผู้ที่มิอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้ว พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์นั้นจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๕

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ในกรณีที่มีการโอนข้าราชการส่วนจังหวัดมาเป็นข้าราชการ ให้ผู้ที่โอนมาไม่มีสิทธิได้นับเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการส่วนจังหวัดเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ด้วย จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๒

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อให้ข้าราชการที่โอนมาจากพนักงานเทศบาลมีสิทธิได้นับเวลาระหว่างที่เป็นพนักงานเทศบาลเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ด้วย

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๒๕ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕

ข้อ ๒ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นต้นไป

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๖

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อให้ข้าราชการซึ่งจะต้องออกจากราชการเพราะเกษียณอายุ ได้รับการพิจารณาบำเหน็จความชอบประจำปีของปีที่ยังออกจากราชการ และนำเงินบำเหน็จความชอบที่ได้รับนั้นมาคำนวณบำเหน็จบำนาญ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๕ ให้ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด หรือบำนาญปกติตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๑ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

ผู้ซึ่งกลับเข้ารับราชการใหม่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยมีได้นับเวลาราชการติดต่อกันและถูกงดบำนาญตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๕๕ เมื่อออกจากราชการในหรือหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สำหรับบำนาญเดิมที่จะได้รับ ให้ได้รับตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๑ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้ผู้ได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยนิรโทษกรรมในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ หรือกฎหมายว่าด้วยล้างมลทินในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๒ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญปกติตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ ให้ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับบำนาญพิเศษตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๓ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาทผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะ อยู่ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้รวมบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มที่ได้รับอยู่ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวสำหรับผู้ที่ได้รับเงินในงบประมาณเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๐๐ เข้าด้วยกันแล้วปรับให้ได้รับเป็นบำนาญพิเศษอย่างเดียวตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๔ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาท ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในอุปการะเริ่มตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นต้นมาและได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับอยู่จนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับบำนาญพิเศษตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๕ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญตกทอดอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รวมบำนาญตกทอดและเงินเพิ่มที่ได้รับอยู่ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวสำหรับผู้ที่ได้รับเงินในงบประมาณเบ็ดหัวัดบ้านาญ พ.ศ. ๒๕๐๐ เข้าด้วยกันแล้วปรับให้ได้รับเป็นบำนาญตกทอดอย่างเดียวกันอัตราในบัญชีหมายเลข ๖ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
 หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงอัตราเบ็ดหัวัดและบ้านาญ เพื่อให้เหมาะสมแก่ค่าครองชีพในปัจจุบัน และเพื่อให้ผู้รับเบ็ดหัวัด บ้านาญ เสียภาษีเงินได้เอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๑๘

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบ้านาญข้าราชการซึ่งบัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว อาจได้รับการต่อเวลาราชการให้รับราชการต่อไปอีกได้ในกรณีพิเศษ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการอย่างยิ่ง นั้น ไม่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ของประเทศในปัจจุบัน สมควรที่จะได้ยกเลิกการต่อเวลาราชการแก่ข้าราชการ ซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วไม่ว่าในกรณีใด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๐

มาตรา ๕ การบอกเลิกรับบำนาญตามมาตรา ๓๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ สำหรับผู้ที่เข้ารับราชการเป็นข้าราชการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บอกเลิกได้ภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ทั้งนี้ ต้องกระทำในขณะที่ยังรับราชการอยู่ และในกรณีที่ได้รับบำนาญรวมกับเงินเดือนมาแล้ว ให้คืนบำนาญและเงินที่จ่ายควบกับบำนาญที่รับไปแล้วตั้งแต่วันที่เข้ารับราชการเป็นข้าราชการให้หมดเสียก่อนวันออกจากราชการ

มาตรา ๖ บทบัญญัติมาตรา ๓๕ ทวิ ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับหรือมีสิทธิในบำนาญปกติตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบ้านาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งภายหลังได้เข้ารับราชการเป็นข้าราชการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และข้าราชการผู้นั้นไม่ได้ใช้สิทธิบอกเลิกรับบำนาญเพื่อต่อเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบ้านาญตามมาตรา ๕

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ เกี่ยวกับการให้ข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการซึ่งออกจากราชการแล้ว ภายหลังเข้ารับราชการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีสิทธิขอต่อเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการกับเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเช่นเดียวกับกรณีการกลับเข้ารับราชการใหม่ได้ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งออกจากราชการแล้ว ภายหลังเข้ารับราชการเป็นข้าราชการ มีสิทธิขอต่อเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นกับเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเช่นเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๓

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สถานการณ์ของประเทศอยู่ในภาวะที่มีภัยรอบด้าน และภาวะทางเศรษฐกิจของโลกที่กำลังเป็นอยู่ในขณะนี้ก็กระทบกระเทือนต่อการพัฒนาประเทศชาติสมควรที่จะเปิดโอกาสให้สามารถใช้ทรัพยากรทางด้านบุคคลมาร่วมกันทำประโยชน์แก่ประเทศชาติในด้านการรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักร หรือเพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษาและการพัฒนาประเทศให้มากที่สุด แต่เนื่องจากตามกฎหมายปัจจุบันนอกจากข้าราชการพลเรือนในพระองค์แล้วเมื่อข้าราชการมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ต้องพ้นจากราชการ แม้ว่าทางราชการจะยังเล็งเห็นประโยชน์ของข้าราชการผู้นั้นอยู่ก็ไม่สามารถจะเรียกกลับมาทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๖

มาตรา ๕ ในกรณีที่มีผู้ได้รับเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๑ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เงินเพิ่มพิเศษดังกล่าวมีผลใช้บังคับในการรวมเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๑

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ให้รวมเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด (พ.ป.ผ.) เข้ากับเงินเดือนเดือนสุดท้าย เพื่อการคำนวณบำเหน็จบำนาญ โดยให้มีผลใช้บังคับย้อนหลังตั้งแต่วันประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๑ และสมควรให้บุตรที่ได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษและบำเหน็จตกทอดได้ เพื่อให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ ฉบับปัจจุบัน และสมควรให้ทบวง กรม หรือส่วนราชการเข้าสังกัด ซึ่งมีฐานะไม่ต่ำกว่ากรม หรือจังหวัด มีอำนาจส่งเรื่องราวขอรับบำเหน็จบำนาญได้ เช่นเดียวกับกระทรวงเจ้าสังกัด และให้การตั้งจ่ายบำเหน็จบำนาญเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลังโดยให้รับตรวจสอบ และนำส่งให้ถึงกระทรวงการคลังภายในสามสิบวันนับแต่วันรับ และให้กระทรวงการคลังริบพิจารณาตั้งภายในยี่สิบเอ็ดวันนับแต่วันรับ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๓๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการซึ่งบัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วอาจได้รับการต่อเวลาราชการให้รับราชการต่อไปอีกได้ในกรณีพิเศษ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการอย่างยั่งยืน ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศในปัจจุบัน สมควรที่จะได้ยกเลิกการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว ไม่ว่าในกรณีใด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๘ การนับเวลาราชการของผู้กลับเข้ารับราชการใหม่ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่ใช้อยู่ก่อนที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ได้ใช้บังคับมานานแล้ว และมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสม และสอดคล้องกับหลักการในการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในส่วนที่เกี่ยวกับการคิด

เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่กลับเข้ารับราชการใหม่ สิทธิรับบำเหน็จตกทอดและการแบ่งจ่ายเงินบำเหน็จตกทอด สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวให้เหมาะสมและสอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๒

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๓๓๔ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณใด ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อนั่งพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และหากผู้พิพากษาอาวุโสผู้ใดผ่านการประเมินตามที่กฎหมายบัญญัติว่ายังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ก็ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการและข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสให้ เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๓

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการอัยการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณใดไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส เพื่อปฏิบัติหน้าที่พนักงานอัยการในสำนักงานอัยการสูงสุดตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และหากอัยการอาวุโสผู้ใดผ่านการประเมินตามที่กฎหมายบัญญัติว่ายังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ก็ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่อัยการอาวุโสผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๖ ข้าราชการผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ ถ้าผู้บังคับบัญชาส่งลงโทษปลดออกจากราชการภายหลังวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับแล้ว และเป็นการลงโทษตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ ข้าราชการผู้นั้นหรือทายาท แล้วแต่กรณี ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ สิทธิที่จะนับเวลาราชการเป็นทวีคูณของข้าราชการซึ่งประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่มีประกาศใช้กฎอัยการศึกให้เป็นอันยุติลงนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะได้พิจารณาให้มีสิทธินับเวลาราชการเป็นทวีคูณตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้โทษทางวินัยของข้าราชการพลเรือนสามัญ ๕ สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออก และไล่ออก โทษให้ออกซึ่งมีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงไม่มีอยู่อีกต่อไป และได้บัญญัติถึงสิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการในกรณีปลดออกว่า ผู้ถูกลงโทษปลดออกจากราชการให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิในการได้รับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ให้สอดคล้องกับที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีให้มีผลกระทบต่อบทบัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๒๑ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่ยังคงบัญญัติให้ข้าราชการตุลาการและข้าราชการอัยการซึ่งถูกปลดออกจากราชการไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ประกอบกับหลักเกณฑ์การนับเวลาราชการเป็นทวีคูณของข้าราชการในปัจจุบันถูกกำหนดให้เป็นไปโดยอัตโนมัติเมื่อได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึก ซึ่งไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่รัฐต้องการจะประหยัดงบประมาณรายจ่าย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้การนับเวลาราชการเป็นทวีคูณของข้าราชการเป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะพิจารณาให้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๖ ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ ถ้าผู้นั้นเป็นข้าราชการการเมืองอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และอยู่ในระหว่างเลิกรับบำนาญเพื่อบรรเทาภาระการต่อเนือง ให้ผู้นั้นได้รับการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญต่อเนื่อง

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ บัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมือง หรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติแล้วภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง และให้นำอัตราเงินเดือนของข้าราชการการเมืองมาเป็นฐานเงินเดือนในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ ทำให้ได้รับบำเหน็จบำนาญในตอนหลังสูงเกินควร เกิดความแตกต่างในการได้รับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่มิใช่ข้าราชการการเมืองซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติที่ออกหรือพ้นจากราชการไปแล้ว แต่ไม่ได้กลับเข้ามาเป็นข้าราชการการเมืองอีก และเกิดความแตกต่างกับข้าราชการการเมืองซึ่งไม่เคยเป็นข้าราชการมาก่อนในการรับบำเหน็จบำนาญ ประกอบกับเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ของประเทศในปัจจุบัน สมควรแก้ไขการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการการเมืองเสียใหม่ โดยให้นับเฉพาะเวลาราชการที่ดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการการเมืองเท่านั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพซึ่งได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จดำรงชีพตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ด้วย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงเป็นอันมาก อันมีผลกระทบต่อดำรงชีพของข้าราชการบำนาญซึ่งได้รับบำนาญเป็นรายเดือนในจำนวนคงที่ ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้รับบำนาญให้สามารถดำรงชีพอย่างเหมาะสมและพอเพียงกับเศรษฐกิจในปัจจุบัน สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญมีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพจำนวนหนึ่งในระหว่างที่ยังมีชีวิตอยู่ โดยเงินจำนวนที่ได้รับดังกล่าวจะนำไปหักออกจากบำเหน็จตกทอดซึ่งจะจ่ายให้แก่ทายาทหรือบุคคลที่ผู้รับบำนาญได้แสดงเจตนาให้เป็นผู้มีสิทธิที่จะได้รับตามกฎหมายเมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้เป็นการนำเงินที่รัฐจะต้องจัดสรรเป็น

งบประมาณอยู่แล้วในอนาคตมาจ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญส่วนหนึ่งก่อน โดยมีได้เป็นการเพิ่มภาระงบประมาณรายจ่ายของรัฐแต่อย่างใด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณใดไปดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งทางวิชาการให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๕๑

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในสิ้นปีงบประมาณและทางราชการมีความจำเป็นที่จะให้รับราชการต่อไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในทางวิชาการหรือหน้าที่ที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวในตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญหรือระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสหรือระดับทักษะพิเศษ จะให้รับราชการต่อไปอีกไม่เกินห้าปีก็ได้ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ ได้รับบำนาญพิเศษเพิ่มสูงขึ้น เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป และแก้ไขหลักเกณฑ์การจ่ายบำเหน็จตก

ทอดให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิได้รับเพื่อให้สามารถนำเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) มารวมคำนวณได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๕ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการตุลาการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปี ให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากราชการตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบเอ็ดปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๒) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบสองปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๓) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบสามปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๔) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบสี่ปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๕) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๖) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบหกปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๗) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๘) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบแปดปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๙) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบเก้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๑๐) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสที่มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติในกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับกับการพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการและข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการอัยการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทต่างๆ ได้บัญญัติเรื่องการพ้นจากราชการกรณีเกษียณอายุไว้เป็นอย่างอื่นนอกเหนือจากกรณีเกษียณอายุเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ สมควรกำหนดให้การพ้นจากราชการของข้าราชการประเภทต่างๆ การต่ออายุราชการ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทนั้น เพื่อความคล่องตัวและสอดคล้องกันในการบังคับใช้กฎหมาย นอกจากนี้สมควรยกเลิกบทบัญญัติที่ให้ผู้รับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดที่กระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุก โดยคำพิพากษาโทษจำคุกหรือตกเป็นบุคคลล้มละลายทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายหมดสิทธิรับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดนับแต่วันมีคำพิพากษาถึงที่สุดเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้รับบำนาญหรือรับบำนาญโดยเสมอกัน รวมทั้งไม่กระทบสิทธิของบุคคลที่สามในเรื่องการรับบำนาญตกทอด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ง

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕

พระราชบัญญัติ
กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๕๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู ข้าราชการรัฐสภาสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร ข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ และข้าราชการซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้เป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน หรือผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเรียกชื่ออย่างอื่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มิได้มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงาน บุคลากร หรือผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเรียกชื่ออย่างอื่นของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ แต่ไม่หมายความรวมถึงลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มิได้มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

“เงินเดือน” หมายความว่า เงินเดือนที่ได้รับตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการนั้น ๆ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา สำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นประจำ สำหรับการสู้รบ หรือสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิดแต่ไม่รวมถึงเงินเพิ่มอย่างอื่น

“เงินสะสม” หมายความว่า เงินที่สมาชิกสะสมเข้ากองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

“เงินสมทบ” หมายความว่า เงินที่รัฐบาลจ่ายสมทบเงินสะสมตามพระราชบัญญัตินี้

“เงินประเดิม” หมายความว่า เงินที่รัฐบาลนำส่งเข้ากองทุนเพื่อจ่ายเพิ่มให้แก่สมาชิก ซึ่งเป็นข้าราชการอยู่ก่อนวันที่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓ ใช้บังคับและเลือกรับบำนาญ

“เงินชดเชย” หมายความว่า เงินที่รัฐบาลนำส่งเข้ากองทุนเพื่อจ่ายเพิ่มให้แก่สมาชิก ซึ่งรับบำนาญ

“บำนาญ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่สมาชิกเป็นรายเดือนเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง

“บำเหน็จ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่สมาชิก โดยจ่ายให้ครั้งเดียวเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง

“บำเหน็จดำรงชีพ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญเพื่อช่วยเหลือการดำรงชีพโดยจ่ายให้ครั้งเดียว

“บำเหน็จตกทอด” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่ทายาทโดยจ่ายให้ครั้งเดียวในกรณี ที่สมาชิกหรือผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย

“เวลาราชการ” หมายความว่า เวลาตั้งแต่วันที่สมาชิกเริ่มรับราชการจนถึงวันสุดท้ายที่ได้รับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงการนับเวลาราชการเป็นทวีคูณตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการด้วย

“นิติบุคคล” หมายความว่า นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

“เลขานุการ” หมายความว่า เลขานุการคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจัดตั้งกองทุน และลักษณะของกิจการกองทุน

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ” เรียกโดยย่อว่า “กบข.”

ให้กองทุนเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนการรับราชการแก่ข้าราชการเมื่อออกจากราชการ

(๒) เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก

(๓) เพื่อจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นให้แก่สมาชิก

มาตรา ๖ กองทุนประกอบด้วยทรัพย์สินดังต่อไปนี้

- (๑) เงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม และเงินชดเชย
- (๒) เงินที่ได้รับจัดสรรตามมาตรา ๗๒
- (๓) ทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
- (๔) เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความจำเป็นเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของ

กองทุน

(๕) รายได้อื่น

(๖) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

มาตรา ๗ กิจการของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม

มาตรา ๘ ให้กองทุนมีสำนักงานใหญ่ ณ สถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาและจะตั้งสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใด ตามความจำเป็นก็ได้

มาตรา ๙ ให้กองทุนมีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตาม มาตรา ๕ และอำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

- (๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ
- (๒) ก่อตั้งสิทธิหรือกระทำนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร
- (๓) ให้สมาชิกกู้ยืมเงิน
- (๔) ลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน
- (๔/๑) จัดตั้งบริษัทจำกัด เพื่อให้บริการแก่กองทุนหรือนิติบุคคลที่กองทุนเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละเจ็ดสิบห้าของหุ้นทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น
- (๕) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๑๐ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน ให้จ่ายจากเงินของกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๑ กองทุนไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และรายได้ของกองทุนไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

หมวด ๒
การควบคุมและการบริหาร

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ผู้แทนสมาชิกซึ่งเป็นข้าราชการตามมาตรา ๑ ประเภทละหนึ่งคนซึ่งได้รับเลือกตามมาตรา ๑๓ และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนซึ่งได้รับเลือกตามมาตรา ๑๔ เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งพนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกินสองคน

มาตรา ๑๓ การเลือกกรรมการผู้แทนสมาชิกตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๔ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ โดยตำแหน่ง และกรรมการผู้แทนสมาชิกประชุมร่วมกัน เพื่อเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา ๑๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เป็นบุคคลซึ่งทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐอื่น ไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้างเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่าทุจริตต่อหน้าที่

(๒) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

มาตรา ๑๖ ให้กรรมการผู้แทนสมาชิกมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

มาตรา ๑๗ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แต่จะเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้แทนสมาชิก หรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) พ้นจากการเป็นสมาชิกหรือพ้นจากการเป็นข้าราชการประเภทที่ตนได้รับเลือกเป็นผู้แทนในกรณีกรรมการผู้แทนสมาชิก

(๗) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ ในกรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่กรรมการผู้แทนสมาชิกหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการขึ้นใหม่ภายในหกสิบวันในระหว่างที่ยังมิได้มีการเลือกกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการที่ได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่กรรมการผู้แทนสมาชิกผู้ใดพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้ผู้ซึ่งได้คะแนนถัดไปซึ่งขึ้นบัญชีไว้ในการเลือกผู้แทนสมาชิกของข้าราชการประเภทนั้นเป็นกรรมการแทน ในกรณีที่ไม่มีผู้ขึ้นบัญชีไว้ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการผู้แทนสมาชิกประเภทนั้นขึ้นใหม่ตามวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นแทนตามมาตรา ๑๔

ให้กรรมการผู้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลือกให้ดำรงตำแหน่งแทนตามวรรคหนึ่งและวรรคสองอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่วาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงสามสิบวัน จะไม่แต่งตั้งหรือเลือกกรรมการขึ้นดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

มาตรา ๒๑ ให้ประธานกรรมการและกรรมการตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง แต่งตั้งเลขธิการจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์

(๓) สามารถปฏิบัติงานให้แก่กองทุนได้เต็มเวลา

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๕) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๗) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๘) ไม่เป็นกรรมการผู้จัดการหรือผู้จัดการหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

(๙) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาเกี่ยวกับกองทุน หรือในกิจการที่กระทำให้แก่กองทุน ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นกรรมการในบริษัทที่กองทุนเป็นผู้ถือหุ้น

มาตรา ๒๒ การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการกำหนดเงื่อนไขในการทดลองปฏิบัติงานหรือการทำงานในหน้าที่เลขาธิการ ให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้มีอายุการจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี และเมื่อครบกำหนดอายุสัญญาจ้างแล้วคณะกรรมการจะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้

การทำสัญญาจ้างเลขาธิการ ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจทำสัญญาในนามของกองทุน

ให้เลขาธิการได้รับเงินค่าจ้าง ค่าตอบแทนและเงินอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๓ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามอายุการจ้าง เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑

(๔) คณะกรรมการมีมติเห็นสมควรให้เลิกจ้าง

มาตรา ๒๔ ให้เลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง และรับผิดชอบในการบริหารกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนและตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด

เลขาธิการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของกองทุน

มาตรา ๒๕ ในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของกองทุน การปฏิบัติงานของเลขาธิการและการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนเลขาธิการให้ปฏิบัติตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมที่กระทำโดยฝ่าฝืนข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่ผูกพันกองทุนเว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย และออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งในการบริหารกิจการของกองทุน

(๒) กำหนดนโยบายการลงทุนของกองทุน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) กำกับดูแลการจัดการกองทุน

(๔) ออกข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติงานของเลขาธิการ และการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนเลขาธิการ

(๕) กำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักงาน และค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวกับกิจการของกองทุน

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับ เก็บรักษา และจ่ายเงินของกองทุน

(๗) ออกระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การบรรจุแต่งตั้ง ถอดถอน และวินัยของพนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนการกำหนดเงินเดือนและเงินอื่นรวมถึงการสงเคราะห์และสวัสดิการ

(๘) พิจารณามอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นจัดการเงินของกองทุน

(๙) แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๐) แต่งตั้งผู้แทนเข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนน ในการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทหรือหน่วยงานอื่นใดที่กองทุนถือหุ้นอยู่

(๑๑) ปฏิบัติงานอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๗ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากกรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การออกเสียงลงมติแต่งตั้งหรือเลิกจ้างเลขานุการต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่อยู่ในตำแหน่ง

มาตรา ๒๘ กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณา ห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาในเรื่องนั้น

มาตรา ๒๙ ให้กรรมการและอนุกรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๐ ให้มีคณะอนุกรรมการจัดการลงทุน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นอนุกรรมการ และเลขานุการเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๓๑ ให้คณะอนุกรรมการจัดการลงทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการลงทุนต่อคณะกรรมการ

(๒) ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่จะมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน

(๓) ติดตามดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน

(๔) รายงานผลการดำเนินการด้านการลงทุนและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ

(๕) ปฏิบัติการในเรื่องอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๓๒ ให้มีคณะอนุกรรมการสมาชิกสัมพันธ์ ประกอบด้วยเลขานุการ ก.พ. เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ และผู้แทนสมาชิกจำนวนห้าคนเป็นอนุกรรมการ และให้เลขานุการเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

การเลือกผู้แทนสมาชิกตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๓ ให้คณะอนุกรรมการสมาชิกสัมพันธ์มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสื่อกลางระหว่างกองทุนกับสมาชิก ตลอดจนเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิก

(๒) เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และรายงานความคืบหน้าของการจัดการกองทุน

- (๓) รับฟังความคิดเห็นและปัญหาต่าง ๆ จากสมาชิก
- (๔) พิจารณาเสนอแนะต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นให้แก่สมาชิก
- (๕) ปฏิบัติการในเรื่องอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- มาตรา ๓๔ ให้นำมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

หมวด ๓

สมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก

มาตรา ๓๕ ให้นำบทต่อไปนี้ เป็นสมาชิก

- (๑) ผู้ซึ่งเข้ารับราชการตั้งแต่วันที่บทบัญญัติแห่งหมวดนี้ใช้บังคับ
- (๒) ผู้ซึ่งโอนมาเป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่บทบัญญัติแห่งหมวดนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๖ บุคคลต่อไปนี้จะสมัครเป็นสมาชิกก็ได้

- (๑) ข้าราชการซึ่งรับราชการอยู่ในวันก่อนวันที่บทบัญญัติแห่งหมวดนี้ใช้บังคับ
- (๒) ข้าราชการซึ่งออกจากราชการเพื่อไปปฏิบัติงานตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์การสั่งให้ข้าราชการไปทำการซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการก่อนวันที่บทบัญญัติแห่งหมวดนี้ใช้บังคับและกลับเข้ารับราชการตั้งแต่วันที่บทบัญญัติแห่งหมวดนี้ใช้บังคับ

การสมัครเป็นสมาชิกให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๗ บำเหน็จบำนาญ บำเหน็จดำรงชีพ และบำเหน็จตกทอด ให้จ่ายจากเงินงบประมาณ สำหรับเงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวให้จ่ายจากกองทุน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๘ ข้าราชการซึ่งออกจากราชการ ถ้ากลับเข้ารับราชการใหม่ตั้งแต่วันที่บทบัญญัติแห่งหมวดนี้ใช้บังคับ ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อนออกจาก

ราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังได้ เว้นแต่ข้าราชการผู้นั้นถูกปลดออก หรือไล่ออกจากราชการเนื่องจากกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญจากการรับราชการก่อนออกจากราชการ

ข้าราชการซึ่งได้รับบำเหน็จไปแล้ว จะนับเวลาราชการต่อเนื่องตามวรรคหนึ่งได้ จะต้องคืนบำเหน็จที่ได้รับพร้อมดอกเบี้ยตามอัตราเงินฝากประจำของธนาคารออมสิน ส่วนระยะเวลาในการคืนบำเหน็จให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้าราชการซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติแล้ว จะนับเวลาราชการต่อเนื่องตามวรรคหนึ่งได้จะต้องคืนเงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวที่ได้รับแก่กองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และให้งดการจ่ายบำนาญตลอดเวลาที่กลับเข้ารับราชการใหม่นั้น แต่ถ้าผู้นั้นประสงค์จะรับบำนาญต่อไป จะต้องมีหนังสือแจ้งความประสงค์ต่อส่วนราชการเจ้าสังกัดที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันกลับเข้ารับราชการ และจะนับเวลาราชการต่อเนื่องมิได้ ทั้งนี้ หากไม่คืนเงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นประสงค์จะรับบำนาญต่อไปด้วย ในกรณีที่รับบำนาญต่อไปถ้าเงินเดือนที่ได้รับในขณะกลับเข้ารับราชการใหม่เท่าหรือสูงกว่าเงินเดือนเดิม เมื่อออกจากราชการให้งดการจ่ายบำนาญ แต่ถ้าเงินเดือนใหม่น้อยกว่าเงินเดือนเดิมให้รับบำนาญเท่ากับผลต่างของเงินเดือนใหม่และเงินเดือนเดิม โดยให้ส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่แจ้งไปยังเจ้าสังกัดที่ผู้นั้นรับบำนาญอยู่และกองทุนเพื่อคงหรือลดการจ่ายบำนาญ เมื่อออกจากราชการให้มีสิทธิได้รับบำนาญโดยคำนวณจากเงินเดือนและเวลาราชการในตอนใหม่บวกเข้ากับบำนาญเดิมบำนาญในตอนหลังจะเปลี่ยนเป็นขอรับบำเหน็จแทนก็ได้

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ข้าราชการซึ่งกลับเข้ารับราชการใหม่อาจมีสิทธิได้รับเงินประเดิมและเงินชดเชยตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในมาตรานี้ให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการประเภทต่าง ๆ ตามคำนิยามในมาตรา ๓ โดยอนุโลม

มาตรา ๓๘/๑ ในกรณีที่ข้าราชการซึ่งกลับเข้ารับราชการใหม่ ประสงค์จะส่งเงินสะสม เงินสมทบและผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวที่ได้รับไปแล้วแก่กองทุนเพื่อให้กองทุนนำไปลงทุนหาผลประโยชน์ต่อไป ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๙ ให้สมาชิกส่งเงินสะสมเข้ากองทุนตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่สมาชิกซึ่งรับราชการอยู่ก่อนวันที่บทบัญญัติแห่งหมวดนี้ใช้บังคับ จะส่งเงินสะสมเข้ากองทุนหรือไม่ก็ได้

ในกรณีที่สมาชิกผู้ใดประสงค์ที่จะส่งเงินสะสมเข้ากองทุนเกินกว่าอัตราตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด แต่ทั้งนี้ การส่งเงินสะสมตามมาตรานี้รวมกันแล้วจะต้องไม่เกินร้อยละสิบห้าของเงินเดือน

ถ้าสมาชิกไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือนหรือได้รับเงินเดือนไม่เต็มจำนวนสำหรับระยะเวลาใดให้ส่งเงินสะสมตามส่วนแห่งเงินเดือนที่สมาชิกผู้นั้นได้รับ

การส่งเงินสะสมตามมาตรานี้ ให้ส่วนราชการหักจากเงินเดือนที่สมาชิกผู้นั้นได้รับ และส่งเข้ากองทุนในวันที่มีการจ่ายเงินเดือน

ให้ส่วนราชการส่งเงินสมทบเข้ากองทุนให้สมาชิกในจำนวนที่เท่ากับอัตราเงินสะสมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงพร้อมการส่งเงินสะสมนั้น แต่ถ้าสมาชิกไม่ได้รับเงินเดือนหรือได้รับเงินเดือนไม่เต็มจำนวน ให้ส่งเงินสมทบตามอัตราส่วนแห่งเงินเดือนที่สมาชิกผู้นั้นได้รับ

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ เงินเดือนไม่รวมถึงเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา สำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ สำหรับการสู้รบ สำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิดหรือเงินเพิ่มอย่างอื่น

มาตรา ๔๐ ให้กระทรวงการคลังคำนวณเงินประเดิมสำหรับสมาชิกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อนำส่งเข้ากองทุน

การส่งเงินประเดิมตามวรรคหนึ่ง ให้จ่ายจากเงินคงคลัง

มาตรา ๔๑ ให้ส่วนราชการส่งเงินชดเชยเข้ากองทุนให้แก่สมาชิกตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงทุกครั้งที่มีการจ่ายเงินเดือนให้แก่สมาชิก ในกรณีให้นำมาตรา ๓๕ วรรคหก มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าสมาชิกไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือนหรือได้รับเงินเดือนไม่เต็มจำนวนสำหรับระยะเวลาใด ให้ส่งเงินชดเชยตามส่วนแห่งเงินเดือนที่สมาชิกผู้นั้นได้รับ

มาตรา ๔๒ สมาชิกมีสิทธิได้รับสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นจากกองทุนตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๓ สมาชิกมีสิทธิกู้เงินจากกองทุนไม่เกินจำนวนเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินรายบุคคลเพื่อใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๔ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อผู้นั้นออกจากราชการ เว้นแต่เป็นการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการนั้น ๆ หรือการออกจาก

ราชการของผู้ไปปฏิบัติงานตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์การสั่งให้ข้าราชการไปทำการซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ

มาตรา ๔๕ สมาชิกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ เงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง

มาตรา ๔๖ สมาชิกซึ่งส่งเงินสะสมเข้ากองทุน ให้มีสิทธิได้รับเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวจากกองทุน

มาตรา ๔๗ สมาชิกซึ่งมีเวลาราชการตั้งแต่สิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป แต่ไม่ถึงยี่สิบห้าปีบริบูรณ์ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จ

มาตรา ๔๘ สมาชิกตามมาตรา ๓๕ ซึ่งมีเวลาราชการตั้งแต่ยี่สิบห้าปีบริบูรณ์ ให้มีสิทธิได้รับบำนาญ เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าว เว้นแต่จะเลือกรับบำเหน็จแทน

สำหรับสมาชิกตามมาตรา ๓๖ (๑) หรือ (๒) ซึ่งมีเวลาราชการตั้งแต่ยี่สิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้มีสิทธิได้รับบำนาญ เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าว เว้นแต่จะเลือกรับบำเหน็จแทน

มาตรา ๔๙ นอกจากกรณีที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ สมาชิกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เหตุทุพพลภาพ

(๒) เหตุทดแทน

(๓) เหตุสูงอายุ

มาตรา ๕๐ บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพให้จ่ายให้แก่สมาชิกซึ่งออกจากราชการเพราะป่วยเจ็บทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความคิดเห็นว่า ไม่สามารถที่จะรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติอยู่นั้นต่อไปได้

มาตรา ๕๑ บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนให้จ่ายให้แก่สมาชิกซึ่งออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่ง หรือมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีคามผิด หรือทหารซึ่งออกจากกองหนุนเบ็ดเสร็จ

มาตรา ๕๒ บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุให้จ่ายให้แก่สมาชิกซึ่งออกจากราชการเมื่อมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว หรือลาออกเมื่อมีอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์แล้ว

มาตรา ๕๓ สมาชิกซึ่งมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญด้วยเหตุทุพพลภาพ เหตุทดแทน หรือเหตุสูงอายุ จะได้รับเงินตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ามีเวลาราชการตั้งแต่หนึ่งปีบริบูรณ์ขึ้นไปแต่ไม่ถึงสิบปีบริบูรณ์มีสิทธิได้รับบำเหน็จ

(๒) ถ้ามีเวลาราชการตั้งแต่สิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป

(ก) สมาชิกตามมาตรา ๓๕ ให้มีสิทธิตามมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง

(ข) สมาชิกตามมาตรา ๓๖ (๑) หรือ (๒) ให้มีสิทธิตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง

มาตรา ๕๔ สมาชิกซึ่งถูกไล่ออกจากราชการ หรือถึงแก่ความตาย เนื่องจากการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงของตนเอง ผู้นั้นหรือทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าว

มาตรา ๕๕ สิทธิในการรับบำนาญให้เริ่มมีตั้งแต่เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงจนกระทั่งผู้นั้นถึงแก่ความตาย

มาตรา ๕๖ (ยกเลิก)

มาตรา ๕๗ ให้ผู้รับบำนาญตามพระราชบัญญัตินี้มีสิทธิได้รับสวัสดิการและเงินช่วยเหลือต่าง ๆ เช่นเดียวกับผู้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๕๗/๑ ผู้รับบำนาญมีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพตามอัตราและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าเท่าของบำนาญรายเดือนที่ผู้นั้นได้รับ

ในกรณีที่ผู้รับบำนาญเป็นผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการด้วย ให้นำบำนาญและบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพรวมเป็นบำนาญรายเดือนเพื่อคำนวณจ่ายเป็นบำเหน็จดำรงชีพแก่ผู้นั้น

เมื่อได้รับบำเหน็จดำรงชีพแล้ว ผู้รับบำนาญไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จดำรงชีพอีก ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่และได้ออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำนาญ

ผู้รับบำนาญผู้ใดได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยมีสิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๘ และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำเหน็จการจ่ายบำเหน็จในกรณีเช่นว่านี้ให้หักเงินออกจากบำเหน็จที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน

ในกรณีที่ผู้รับบำนาญได้แสดงเจตนาขอรับบำเหน็จดำรงชีพไว้แล้ว แต่ได้ถึงแก่ความตายก่อนได้รับเงินบำเหน็จดำรงชีพ ให้การจ่ายเงินดังกล่าวเป็นอันระงับไป

มาตรา ๕๘ ในกรณีที่สมาชิกผู้ใดถึงแก่ความตายในระหว่างรับราชการและความตายนั้นมิได้เกิดขึ้นเนื่องจากการประทุษร้ายอย่างร้ายแรงของตนเอง หรือในกรณีที่ผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย ให้จ่ายบำเหน็จตกทอดแก่ทายาทของสมาชิกหรือผู้รับบำนาญตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) บุตรได้รับสองส่วน ถ้าสมาชิกผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อน ให้แบ่งเงินดังกล่าวระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ

ในกรณีที่ไม่มีทายาททั้งสามอนุมาตราดังกล่าว ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายแสดงเจตนาไว้ต่อส่วนราชการเจ้าสังกัดตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ไม่มีทายาทและบุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ตามวรรคสาม หรือบุคคลนั้นได้ตายไปก่อน ให้สิทธิในบำเหน็จตกทอดนั้นเป็นอันยุติลง

ในกรณีที่ได้มีการจ่ายบำเหน็จตกทอดไปแล้วหากปรากฏว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงความตายของบิดาเพิ่มขึ้น ให้แบ่งบำเหน็จตกทอดนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิโดยถือว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มีสิทธิตั้งแต่วันตาย ในกรณีเช่นนี้ให้กระทรวงการคลังเรียกคืนบำเหน็จตกทอดจากทายาทซึ่งรับบำเหน็จตกทอดไปก่อนแล้วตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ไม่สามารถเรียกคืนบำเหน็จตกทอดที่จ่ายให้ทายาทซึ่งรับเงินไปในส่วนของตนตามวรรคห้าได้ กระทรวงการคลังไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดให้แก่บุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายย้อนหลังไปถึงวันเกิดสิทธิรับบำเหน็จตกทอดแต่อย่างใด

มาตรา ๕๙ ในกรณีที่สมาชิกผู้ถึงแก่ความตายได้ส่งเงินสะสมเข้ากองทุน ให้จ่ายเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวแก่ผู้มีสิทธิรับมรดกของสมาชิกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย นอกจากทายาทจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๕๘ แล้ว ให้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกันด้วย

มาตรา ๖๑ สิทธิการรับเงินต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นสิทธิเฉพาะตัวไม่อาจโอนแก่กันได้

มาตรา ๖๒ การคำนวณบำเหน็จให้คำนวณจากอัตราเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยเวลาราชการ

มาตรา ๖๓ การคำนวณบำนาญให้คำนวณจากอัตราเงินเดือนเฉลี่ยหกสิบเดือนสุดท้ายคูณด้วยเวลาราชการ หาดด้วยห้าสิบ แต่ต้องไม่เกินร้อยละเจ็ดสิบของอัตราเงินเดือนเฉลี่ยหกสิบเดือนสุดท้าย

การคำนวณบำนาญของผู้กลับเข้ารับราชการใหม่ตามมาตรา ๓๘ หากเวลาราชการซึ่งกลับเข้ารับราชการใหม่ยังไม่ครบห้าปีอัตราเงินเดือนเฉลี่ยที่จะนำมาคำนวณบำนาญให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๔ บำเหน็จตกทอดที่จ่ายให้แก่ทายาทของสมาชิก ให้คำนวณจากอัตราเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยเวลาราชการของผู้ตาย

มาตรา ๖๕ บำเหน็จตกทอดที่จ่ายให้แก่ทายาทของผู้รับบำนาญ ให้จ่ายสามสิบเท่าของอัตราบำนาญที่ผู้ตายมีสิทธิได้รับ

ในกรณีที่ได้มีการรับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว เมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย การจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดตามวรรคหนึ่ง ให้หักเงินออกจากบำเหน็จตกทอดที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน

มาตรา ๖๖ การนับเวลาราชการเพื่อให้เกิดสิทธิรับบำเหน็จบำนาญให้นับจำนวนปีเศษของปีถึงถึงครึ่งปีให้นับเป็นหนึ่งปี

การนับเวลาราชการเพื่อคำนวณจำนวนบำเหน็จบำนาญให้นับจำนวนปีรวมทั้งเศษของปีด้วย การนับเศษของปีซึ่งเป็นเดือนหรือวันให้คำนวณตามวิธีการจ่ายเงินเดือนและให้นับสิบสองเดือนเป็นหนึ่งปี สำหรับจำนวนวันถ้ามีรวมกันหลายระยะให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน

มาตรา ๖๗ เมื่อมีผู้ยื่นคำขอรับเงินตามมาตรา ๔๕ ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดที่ได้รับคำขอนั้นตรวจสอบสิทธิในการได้รับเงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวของผู้ยื่นคำขอ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จและแจ้งให้กองทุนทราบภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ได้รับความขอรับเงินดังกล่าว เว้นแต่กรณีที่มีเหตุอันสมควร

การจ่ายเงินจากกองทุนให้แก่ผู้มีสิทธิตามวรรคหนึ่ง ให้กองทุนจ่ายภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับความแจ้งจากส่วนราชการเจ้าสังกัด และได้ปรากฏหลักฐานถูกต้องครบถ้วน

มาตรา ๖๗/๑ ผู้ที่มีสิทธิได้รับเงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวตามมาตรา ๔๕ ผู้ใดที่ยังไม่ขอรับเงินคืน หรือขอทยอยรับเงินคืน ให้กองทุนบริหารเงินที่ยังไม่รับคืนต่อไปได้ แต่ถ้าผู้นั้นขอโอนเงินไปยังกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหลักประกันในกรณีการออกจากงานหรือการชราภาพ ให้กองทุนโอนเงินไปยังกองทุนดังกล่าวภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความประสงค์ และได้ปรากฏหลักฐานถูกต้องครบถ้วน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖๗/๒ เงินประเดิมตามบัญชีเงินรายตัวสมาชิกซึ่งกระทรวงการคลังส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๔๐ นั้น หากต่อมามีข้อมูลเพิ่มเติมทำให้ต้องเปลี่ยนแปลงยอดเงินประเดิมและดอกผลของเงินดังกล่าวของสมาชิกรายใดแล้ว ให้กองทุนคำนวณผลการเปลี่ยนแปลงสุทธิเป็นรายเดือนในกรณีที่ผลการเปลี่ยนแปลงสุทธิเป็นการรับเงินเกิน ให้กองทุนส่งเงินดังกล่าวคืนแก่กระทรวงการคลัง แต่ในกรณีที่ผลการเปลี่ยนแปลงสุทธิเป็นการรับเงินขาด ให้กองทุนทวงจ่ายออกจากบัญชีเงินกองกลางเพื่อเข้าบัญชีรายตัวสมาชิกก่อน หลังจากนั้นให้แจ้งกระทรวงการคลังทราบ และให้กระทรวงการคลังดำเนินการส่งเงินเท่าจำนวนเงินที่ทวงจ่ายไปคืนแก่บัญชีเงินกองกลางภายในปีงบประมาณถัดไป

มาตรา ๖๘ ให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๙ การหาประโยชน์ของกองทุนให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการ และจะมอบหมายให้บุคคลใดดำเนินการแทนตามความเหมาะสมก็ได้

การมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนภายในประเทศนั้น กองทุนจะต้องมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการลงทุน ไม่น้อยกว่าสองแห่ง ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือผู้ได้รับอนุญาตจัดการกองทุนส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุน ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงการกระจายความเสี่ยงด้วย และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการหาประโยชน์ของกองทุนภายในประเทศ ให้ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนมีหน้าที่และอยู่ในบังคับบทบัญญัติต่าง ๆ ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เสมือนหนึ่งกองทุนเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนส่วนบุคคล แล้วแต่กรณี

การมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนในต่างประเทศนั้น กองทุนจะต้องมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการลงทุนในต่างประเทศ ซึ่ง

เป็นผู้ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายของประเทศนั้น ๆ เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุน

การให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนในประเทศหรือในต่างประเทศ คุณสมบัติของผู้รับดำเนินการ วิธีดำเนินการ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘๐ เงินของกองทุนนอกจากส่วนที่นำไปลงทุนตามแผนการลงทุนในวรรคสอง ให้ลงทุนได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดให้ลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูงไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ ยกเว้นเงินสำรองตามมาตรา ๘๒ ต้องนำไปลงทุนในตราสารแสดงสิทธิในหนี้ของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจก่อน

กองทุนอาจจัดให้มีแผนการลงทุนสำหรับเงินที่อยู่ในบัญชีเงินรายบุคคลเฉพาะในส่วนของเงินสะสม เงินสมทบ และดอกผลของเงินดังกล่าว ตามมาตรา ๘๑ (๓) เพื่อให้สมาชิกเลือกโดยในแต่ละแผนอาจกำหนดให้ลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูงแตกต่างจากอัตราที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งได้

การจัดให้มีแผนการลงทุน การเลือกแผนการลงทุน การให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาเลือกแผนการลงทุนแก่สมาชิก และการเปลี่ยนแปลงแผนการลงทุน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๓/๑

การรับชำระค่าซึ่งโอนไปเป็นชำระค่าส่วนท้องถิ่นเป็นสมาชิก

มาตรา ๘๐/๑ ในกรณีที่มิได้กฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจทำให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สมาชิกซึ่งโอนไปเป็นชำระค่าส่วนท้องถิ่นตั้งแต่วันที่บทบัญญัติแห่งหมวดนี้ใช้บังคับ ยังคงมีสมาชิกภาพของสมาชิกต่อไป

ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิกมาใช้บังคับกับสมาชิกตามหมวดนี้โดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งหมวดนี้

มาตรา ๘๐/๒ ในกรณีที่สมาชิกตามมาตรา ๘๐/๑ ได้เคยเป็นชำระค่าและสมาชิกมาก่อนที่จะโอนไปเป็นชำระค่าส่วนท้องถิ่น ให้สมาชิกผู้นั้นมีสมาชิกภาพต่อเนื่องกับสมาชิกภาพเดิมได้ ในการนี้ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติ บำเหน็จตกทอด เงินสะสม เงินสมทบ เงิน

ประเดิม เงินชดเชยและผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าว แล้วแต่กรณี ต่อเนื่องจากสิทธิที่เคยมีอยู่เดิมต่อไป และให้นำเวลาราชการต่อเนื่องกับการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่บำเหน็จดำรงชีพและบำเหน็จบำนาญพิเศษให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๓๐/๓ การส่งเงินสะสมเข้ากองทุนของสมาชิกตามมาตรา ๓๐/๑ และการส่งเงินสมทบและเงินชดเชยเข้ากองทุน ให้นำมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐/๔ บำเหน็จบำนาญของสมาชิกตามมาตรา ๓๐/๑ ให้จ่ายจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

การคำนวณบำเหน็จบำนาญ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

การขอรับบำเหน็จบำนาญให้นำระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐/๕ การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่กล่าวถึงส่วนราชการ ให้หมายความรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

หมวด ๓/๒

การรับพนักงานมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเป็นสมาชิก

มาตรา ๓๐/๖ ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ให้สมาชิกซึ่งเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย และประสงค์จะเป็นสมาชิกตั้งแต่วันที่บทบัญญัติแห่งหมวดนี้ใช้บังคับ ยังคงมีสมาชิกภาพของสมาชิกต่อไป

ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิกมาใช้บังคับกับสมาชิกตามหมวดนี้โดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งหมวดนี้

มาตรา ๓๐/๗ ในกรณีที่สมาชิกตามมาตรา ๓๐/๖ ได้เคยเป็นข้าราชการและสมาชิกมาก่อนที่จะเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้สมาชิกผู้นั้นมีสมาชิกภาพต่อเนื่องกับสมาชิกภาพเดิมได้ ในการนี้ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติ บำเหน็จดำรงชีพ บำเหน็จตกทอด เงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าว แล้วแต่กรณี

ต่อเนื่องจากสิทธิที่เคยมีอยู่เดิมต่อไป และให้นำเวลาราชการต่อเนื่องกับการเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐/๘ ให้สมาชิกตามมาตรา ๓๐/๖ ส่งเงินสะสมเข้ากองทุน โดยคำนวณตามบัญชีอัตราเงินเดือนและตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ทั้งนี้ การส่งเงินสะสมดังกล่าวจะต้องไม่เกินร้อยละสิบห้าของเงินเดือน

เงินสะสมตามวรรคหนึ่ง ให้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐที่สมาชิกผู้นั้นสังกัดหักส่งและจ่ายสมทบในจำนวนที่เท่ากับอัตราเงินสะสมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง พร้อมการส่งเงินสะสมนั้น

ให้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐที่สมาชิกผู้นั้นสังกัดส่งเงินชดเชยเข้ากองทุน โดยคำนวณตามบัญชีอัตราเงินเดือนตามวรรคหนึ่ง และตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๐/๙ ให้คำนวณบำเหน็จบำนาญโดยนำบัญชีอัตราเงินเดือนตามมาตรา ๓๐/๘ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับ

การจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญ บำเหน็จดำรงชีพ และบำเหน็จตกทอด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

หมวด ๔

การเงิน การบัญชี และการตรวจสอบ

มาตรา ๓๑ ให้กองทุนจัดให้มีบัญชี ประกอบด้วย

- (๑) บัญชีเงินสำรองซึ่งแสดงรายการเงินสำรอง และดอกผลของเงินดังกล่าว
- (๒) บัญชีเงินกองกลางซึ่งแสดงรายการเงินที่มีผู้บริจาคให้ เงินตามบัญชี เงินรายบุคคลที่ไม่มีผู้รับ เงินส่วนกลางที่มีใช้ของสมาชิกคนใด และดอกผลของเงินดังกล่าว
- (๓) บัญชีเงินรายบุคคลซึ่งแสดงรายการเงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชย และดอกผลของเงินดังกล่าวบรรดาที่เป็นของสมาชิกแต่ละคน

มาตรา ๓๒ ให้รัฐตั้งงบประมาณรายจ่ายเป็นรายปีเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของงบประมาณรายจ่ายบำเหน็จบำนาญของข้าราชการประจำปีเข้าบัญชีเงินสำรองทุกปีจนกว่าเงินสำรอง เงินกองกลาง และดอกผลของเงินดังกล่าวจะมีจำนวนสามเท่าของงบประมาณรายจ่าย

บำเหน็จบำนาญของข้าราชการประจำปี หลังจากนั้นให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อให้เงินสำรองเงินกลาง และดอกผลของเงินดังกล่าวคงระดับสามเท่าของงบประมาณรายจ่ายบำเหน็จบำนาญของข้าราชการในแต่ละปี และถ้าเงินสำรองเงินกลาง และดอกผลของเงินดังกล่าวมีจำนวนเกินสามเท่าของงบประมาณรายจ่ายบำเหน็จบำนาญของข้าราชการประจำปีให้นำเงินส่วนที่เกินนั้นส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

ในกรณีเกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจของประเทศ รัฐอาจสั่งให้กองทุนส่งเงินออกจากบัญชีเงินสำรองกลับคืนเป็นรายได้แผ่นดินเพื่อจ่ายเป็นบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่รัฐจะต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อชดเชยส่วนของเงินดังกล่าวที่นำไปใช้ส่งคืนกองทุนในปีงบประมาณถัดไป

มาตรา ๗๓ ดอกผลที่ได้จากการนำเงินของกองทุนในแต่ละบัญชีไปลงทุนหาผลประโยชน์ตามมาตรา ๗๐ เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามส่วนของการลงทุนในแต่ละบัญชีแล้ว ดอกผลที่ได้จากการนำเงินสำรองไปลงทุนให้บันทึกไว้ในบัญชีเงินสำรอง ดอกผลที่ได้จากการนำเงินกลางไปลงทุนให้บันทึกไว้ในบัญชีเงินกลาง ดอกผลที่ได้จากการนำเงินรายบุคคลไปลงทุนให้บันทึกไว้ในบัญชีรายบุคคล สำหรับดอกผลที่ได้จากการนำเงินรายบุคคลในส่วนของเงินสะสม เงินสมทบและดอกผลของเงินดังกล่าวไปลงทุนตามแผนการลงทุนให้บันทึกแยกตามผลประกอบการของแต่ละแผนการลงทุน โดยให้จัดสรรผลประโยชน์ตอบแทนไว้ในบัญชีเงินรายบุคคลของสมาชิกตามอัตราผลตอบแทนของแต่ละแผนการลงทุนที่เลือกไว้ตามสัดส่วนของเงินแยกต่างหากจากกัน ทั้งนี้ การคำนวณดอกผล ค่าใช้จ่ายและการจัดสรรผลประโยชน์ตอบแทน ให้ทำเป็นประจำตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

สมาชิกไม่มีสิทธิเรียกร้องผลตอบแทนจากแผนการลงทุนอื่นที่สมาชิกมิได้เลือก

มาตรา ๗๓/๑ ในกรณีที่ไม่มีเงินสำรองเงินประเดิมหรือเงินชดเชยของสมาชิก เพราะเหตุสมาชิกไม่มีสิทธิได้รับเนื่องจากการออกจากราชการ หรือเพราะเหตุการรับบำเหน็จ หรือบำเหน็จตกทอดแล้วแต่กรณี ให้กองทุนส่งเงินประเดิมหรือเงินชดเชยของสมาชิกรายนั้น พร้อมดอกผลของเงินดังกล่าวคืนแก่กระทรวงการคลังโดยเร็ว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๗๔ ให้กองทุนแจ้งยอดเงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม และเงินชดเชยพร้อมทั้งผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวในส่วนของสมาชิกแต่ละคนให้สมาชิกทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๗๕ ให้กองทุนยื่นรายงานแสดงการจัดการกองทุนต่อรัฐมนตรีอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๗๖ กองทุนต้องวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการแยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีสมุดบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงินสินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามที่ควร ตามประเภทงานพร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

มาตรา ๗๗ กองทุนต้องจัดทำบิลด์ บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุน ส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๗๘ ทุกปีให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีทำการตรวจสอบรับรองบัญชีทุกประเภทของกองทุน

มาตรา ๗๙ ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุด บัญชี และเอกสารหลักฐานของกองทุน เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการ พนักงานและลูกจ้างได้

มาตรา ๘๐ ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ผู้แทนสมาชิกภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๘๑ กองทุนต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่ผู้แทนสมาชิกอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อพิจารณารายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินและการรับจ่ายเงินของกองทุน

การประชุมใหญ่และการเลือกผู้แทนสมาชิกตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

ให้ที่ประชุมใหญ่ผู้แทนสมาชิกมีอำนาจแสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๘๒ เมื่อได้รับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนจากที่ประชุมใหญ่ผู้แทนสมาชิกแล้ว ให้คณะกรรมการทำรายงานการสอบบัญชีพร้อมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี และประกาศรายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

หมวด ๕
การควบคุมกำกับการจัดการกองทุน

มาตรา ๘๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุน กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการกองทุนภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนไม่ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการกองทุนภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือปรากฏว่าผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนจัดการกองทุนในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่กองทุน ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนแก้ไขหรือระงับการกระทำนั้น หรือสั่งยกเลิกการมอบหมายให้เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนนั้นได้

มาตรา ๘๔ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไป ซึ่งการจัดการกองทุน เพื่อประโยชน์ในการนี้จะสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการกองทุนก็ได้ และให้รัฐมนตรีแจ้งให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานให้รัฐมนตรีทราบด้วย

ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นว่า ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุน จัดการกองทุนในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่กองทุน รัฐมนตรีอาจขอให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๘๓ วรรคสอง

มาตรา ๘๕ เมื่อได้รับคำสั่งตามมาตรา ๘๓ วรรคสองแล้ว ให้ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนหยุดจัดการกองทุนในทันที และส่งมอบทรัพย์สินคืนภายในเวลาที่กำหนดในคำสั่งนั้น

มาตรา ๘๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจหรือสถานที่ตั้งของผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบสมุดบัญชีหรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการจัดการกองทุน

(๒) ยึดหรืออายัดเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือดำเนินคดี

(๓) สั่งให้กรรมการ ผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้างของผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนมาให้ถ้อยคำหรือส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี หรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการจัดการกองทุน

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

เมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบตาม (๑) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่เสร็จ จะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

มาตรา ๘๗ ในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๙ ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนรายใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งแสนบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ในกรณีที่ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง กรรมการผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนนั้นด้วย

มาตรา ๙๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนรายได้แสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการกองทุนต่อคณะกรรมการต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๒ ความผิดตามมาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเปรียบเทียบได้ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ดำเนินคดีต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๓ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการผู้แทนสมาชิกและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และแต่งตั้งเลขาธิการเพื่อให้ได้คณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เป็นกรรมการ และอธิบดีกรมบัญชีกลางเป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่คณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการและให้อธิบดีกรมบัญชีกลางทำหน้าที่เลขาธิการ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง อธิบดีกรมบัญชีกลางอาจแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

บรรหาร ศิลปอาชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากระบบบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่รัฐต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายบำเหน็จบำนาญของข้าราชการประจำทุกปี โดยไม่มีการกันเงินสำรองไว้ล่วงหน้าสำหรับจ่ายบำเหน็จบำนาญในอนาคตนั้น ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเงินการคลังของประเทศในปัจจุบันทำให้ไม่อาจวางแผนเชิงบริหารการเงินการคลังของประเทศในระยะยาวและไม่อาจวางแผนพัฒนาบุคลากรของรัฐได้ ดังนั้น สมควรปรับปรุงระบบบำเหน็จบำนาญข้าราชการดังกล่าวเสียใหม่โดยจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการขึ้นมีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนการรับราชการแก่ข้าราชการเมื่อออกจากราชการ และเพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ และจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นให้แก่ข้าราชการที่เป็นสมาชิกของกองทุน รวมทั้งให้เป็นสถาบันเงินออมที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินออมภายในประเทศ และการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยส่วนรวมอีกด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระ ซึ่งได้มีการตรากฎหมายว่าด้วยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อจัดตั้งสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นหน่วยธุรการของศาลรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระโดยบุคลากรมีฐานะเป็นข้าราชการ ฉะนั้น เพื่อให้ข้าราชการเหล่านั้นได้รับสิทธิในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ รวมทั้งข้าราชการของส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระอื่น ๆ ที่จะมีการจัดตั้งขึ้นด้วยสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม “ข้าราชการ” ในพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้มีความหมายรวมถึงข้าราชการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๗ ผู้รับบำนาญซึ่งได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จดำรงชีพตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ด้วย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สภาการณทางเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงเป็นอันมาก อันมีผลกระทบต่อการค้าดำรงชีพของข้าราชการบำนาญซึ่งได้รับบำนาญเป็นรายเดือนในจำนวนที่คงที่ ดังนั้นเพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้รับบำนาญให้สามารถดำรงชีพอย่างเหมาะสมและพอเพียงกับเศรษฐกิจในปัจจุบัน สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญมีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพจำนวนหนึ่งในระหว่างที่ยังมีชีวิตอยู่ โดยเงินจำนวนที่ได้รับดังกล่าวจะนำไปหักออกจากบำเหน็จตก

ทอดซึ่งจะจ่ายให้แก่ทายาทหรือบุคคลที่ผู้รับบำนาญได้แสดงเจตนาให้เป็นผู้มีสิทธิที่จะได้รับตามกฎหมายเมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้เป็นการนำเงินที่รัฐจะต้องจัดสรรเป็นงบประมาณรายจ่ายอยู่แล้วในอนาคตมาจ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญส่วนหนึ่งก่อน โดยมีได้เป็นการเพิ่มภาระงบประมาณรายจ่ายของรัฐแต่อย่างใด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๕ ข้าราชการซึ่งโอนไปเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพราะมีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจทำให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนวันที่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓/๑ ใช้บังคับ ถ้าก่อนโอนไปเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นเป็นสมาชิก ให้ผู้นั้นยังคงมีสมาชิกภาพของสมาชิกกองทุนต่อไป และให้ผู้นั้นส่งเงินสะสมเข้ากองทุน และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำส่งเงินสมทบและเงินชดเชยเข้ากองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖ ข้าราชการซึ่งโอนไปเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพราะมีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจทำให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้ใดออกจากราชการก่อนวันที่พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นมีสิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญ บำเหน็จดำรงชีพ บำเหน็จตกทอด เงินสะสม เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ด้วย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่นโยบายของรัฐหรือกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจทำให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้ต้องมีการถ่ายโอนข้าราชการของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคไปเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งได้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยกำหนดให้มหาวิทยาลัยของรัฐเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐอันมีผลทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของบุคคลดังกล่าวสิ้นสุดลงด้วย ดังนั้น เพื่อให้ระบบสิทธิประโยชน์ของบุคคลดังกล่าวยังคงอยู่เช่นเดิม สมควรกำหนดให้บุคคลดังกล่าวยังคงเป็นสมาชิกและได้รับสิทธิประโยชน์ของสมาชิกต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญ และให้ผลประโยชน์ตอบแทนการรับราชการแก่ข้าราชการเมื่อออกจากราชการ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก และจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นให้แก่สมาชิกโดยกองทุนจะนำเงินไปลงทุนเพื่อหาผลประโยชน์ตอบแทนคืนสู่สมาชิกแต่เนื่องจากพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับมาเป็นเวลานานไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินกิจการของกองทุนและเพื่อประโยชน์ของสมาชิก สมควรกำหนดให้กองทุนสามารถดำเนินกิจการของกองทุนได้ทั้งในประเทศและในต่างประเทศ โดยอาจมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้จัดการกองทุน รวมทั้งสามารถจัดตั้งบริษัทจำกัด เพื่อให้บริการแก่กองทุนหรือนิติบุคคลที่กองทุนเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละเจ็ดสิบห้าของหุ้นทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น และให้สมาชิกสามารถส่งเงินสะสมเข้ากองทุนได้ตามความสามารถของแต่ละคน รวมทั้งสามารถเลือกแผนการลงทุนในหลักทรัพย์ที่กองทุนจัดทำขึ้น ซึ่งสมาชิกจะได้รับผลตอบแทนตามอัตราผลตอบแทนของแต่ละแผนการลงทุน นอกจากนี้ สมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในกรณีที่กองทุนบริหารเงินของผู้ซึ่งมีสิทธิได้รับเงินคืนแต่ยังไม่ขอรับเงินหรือทยอยขอรับเงินคืนและกรณีที่มีสิทธิรับเงินคืนขอโอนเงินไปยังกองทุนอื่น รวมทั้งการส่งเงินประเดิมหรือเงินชดเชยคืนแก่กระทรวงการคลัง ในกรณีที่ไม่มีกรจ่ายเงินประเดิมหรือเงินชดเชย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๑

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการไม่มีบทบัญญัติให้ข้าราชการซึ่งกลับเข้ารับราชการใหม่ และประสงค์จะนับเวลาราชการต่อเนื่องคืนเงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนของเงินดังกล่าวที่ได้รับเมื่อออกจากราชการโดยรับบำนาญในครั้งแรก ส่งผลให้ผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับเงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวที่ได้รับไปในคราวออกจากราชการในครั้งแรกเมื่อได้ออกจากราชการและประสงค์เลือกรับบำเหน็จในภายหลัง รวมทั้งไม่มีบทบัญญัติให้สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่กลับเข้ารับราชการใหม่ คืนเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าว ทำให้กองทุนไม่สามารถนำเงินดังกล่าวไปลงทุนตามความประสงค์ของข้าราชการผู้นั้นได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นามสกุล	นางสาวนีย์ บุญเฉลิม
คุณวุฒิการศึกษาเดิม	บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการบัญชี ปี พ.ศ.2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กทม.
ประสบการณ์ในการทำงาน	- เจ้าพนักงานธุรการ 2 สำนักอำนวยการ สำนักงาน- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ - เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 4 ส่วนการคลังและ พัสดุ สำนักอำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
อาชีพปัจจุบัน	ข้าราชการครู ตำแหน่งครู คศ.1 วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง 551 หมู่ 1 ต.พระบาท อ.เมืองลำปาง จ.ลำปาง 52000
ที่อยู่ปัจจุบัน	506 บ้านต้า หมู่ 10 ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง จ.ลำปาง 52000

